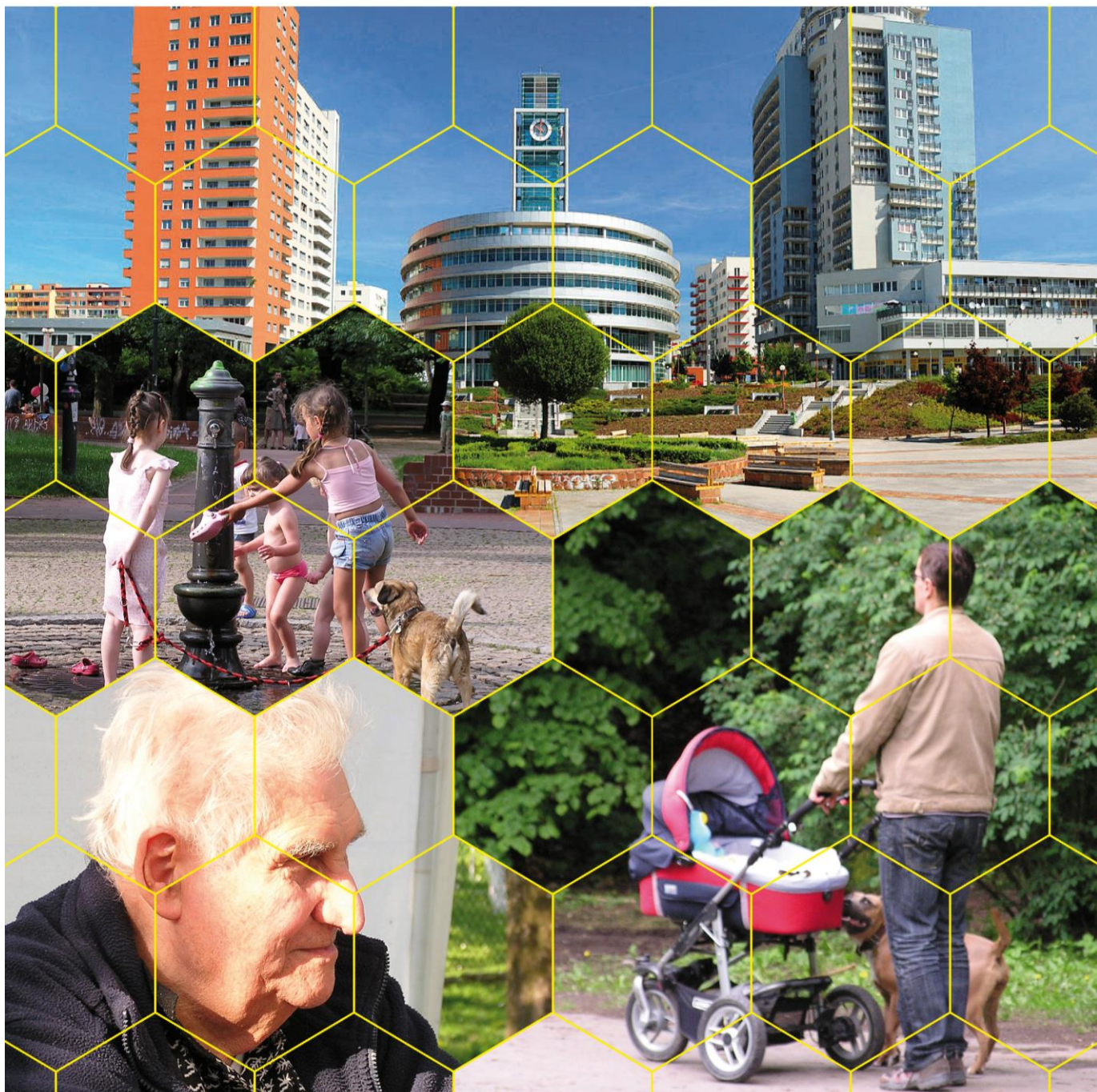

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Koncepce rodinné politiky pro městskou část Praha 13 na období 2018 - 2024

Koncepce rodinné politiky pro městskou část Praha 13 na období 2018 – 2024 je spolufinancována z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Objednatel:

Městská část Praha 13

Sluneční náměstí 2580/13, 158 00 Praha 5 – Stodůlky, IČ: 00241687

Zpracovatel:

PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.

Švabinského 1749/19, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava, IČ: 28576217

tel.: +420 595 136 023, web: <http://rozvoj-obce.cz/>, e-mail: info@rozvoj-obce.cz

Zpracováno ve spolupráci s ÚMČ Praha 13.

Realizační tým:

Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D. – sociolog, vedoucí realizačního týmu

PhDr. Ing. Marie Ujezdská – odborný garant (Národní centrum pro rodinu)

Mgr. Andrea Hrušková – sociální politika, veřejná správa a legislativa

Ing. Ivana Foldynová, Ph.D. – ekonomika a rozvoj obcí a měst

Ing. David Kubáň – analytik, GIS, tvorba mapových výstupů

a další.

Obsah

Seznam zkratk	5
1 ÚVODNÍ ČÁST	6
1.1 Organizační zajištění zpracování strategie	6
1.2 Milníky procesu přípravy Koncepce	7
1.3 Východiska politiky zdravé rodiny	8
1.3.1 Koncepce rodinné politiky České republiky	9
1.3.2 Koncepce rodinné politiky Hl. m. Prahy	12
1.3.3 Rodinná politika v městských částech Hl. města Prahy	13
2 ANALYTICKÁ ČÁST	15
2.1 Analýza demografických údajů	15
2.1.1 Nárůst počtu obyvatel	16
2.1.2 Stárnutí populace	18
2.1.3 Prognóza vývoje obyvatel v Městské části Praha 13	20
2.1.4 Nízká míra porodnosti a zvyšující se věk prvorodiček	22
2.1.5 Vysoký podíl dětí narozených mimo manželství	22
2.1.6 Změna struktury domácností	22
2.1.7 Pokles počtu sňatků i rozvodů	23
2.1.8 Vzdělanost mužů a žen	25
2.1.9 Vývoj počtu cizinců	26
2.2 Sociologické průzkumy MČ Praha 13 z roku 2017	28
2.2.1 Identita občanů s městskou částí Praha 13	28
2.2.2 Průzkum podnikatelského/neziskového sektoru	33
2.3 Průzkum potřeb seniorů MČ Praha 13 z roku 2013	35
2.4 Mapování potřeb uživatelů sociálních služeb (2008)	39
2.4.1 Rodiny s dětmi a mládež	39
2.4.2 Osoby se zdravotním postižením	40
2.4.3 Senioři	40
2.5 Aktéři rodinné politiky a volnočasové, kulturní, společenské a vzdělávací akce (events)	41
2.6 Analýza vývoje nových bytových kapacit a stavu nebytových kapacit	49
2.6.1 Residenční projekt Britská čtvrť	49
2.6.2 Nebytové kapacity	50
2.7 Závěr analytické části	51
2.7.1 SWOT analýza pro rodinnou politiku MČ Praha 13	51
3 NÁVRHOVÁ ČÁST	53
AKČNÍ PLÁN NA OBDOBÍ 2018 AŽ 2020	55

3.1	A/ Politika zdravé rodiny:	55
3.1.1	A1/Institucionální zabezpečení rodinné politiky na úrovni městské části Praha 13	55
3.1.2	A2/Infrastruktura přátelská k rodině	56
3.1.3	A3/Harmonizace rodiny a profesního života	62
3.1.4	A4/Služby pro rodiny	62
3.1.5	A5/Informovanost, osvěta a propagační aktivity	64
3.2	B/ Podpora mezigenerační solidarity:	66
3.2.1	B1/Vytváření infrastruktury pro mezigenerační aktivity	66
3.2.2	B2/Služby a aktivity podporující mezigenerační aktivity.....	66
3.2.3	B3/Programy pro prevenci proti osamění a sociálnímu vyloučení	68
3.2.4	B4/Rozvoj odlehčovacích, pečovatelských služeb a neformálního pečovatelsví	69
3.2.5	B5/Propagace informovanost v bezbariérovém prostoru	69
3.3	C/ Podpora skupin se specifickými potřebami:	71
3.3.1	C1/Informovanost osvěta a rozvoj poradenství v oblasti rodiny a mezilidských vztahů	71
3.3.2	C2/Služby a aktivity zaměřené na všechny skupiny se specifickými potřebami.....	71
3.3.3	C3/Rozvoj infrastruktury včetně bezbariérovosti pro skupiny se specifickými potřebami..	72
3.3.4	C4/ Podpora participace specifických skupin	73
4	IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	74
4.1	Systematizace při realizaci Koncepce rodinné politiky pro MČ Praha 13	74
4.1.1	Činnost Komise pro rodinnou politiku.....	75
4.1.2	Platforma rodinné politiky MČ Praha 13	76
4.2	Příprava projektů k realizaci	77
4.3	Monitoring, hodnocení a aktualizace Koncepce rodinné politiky MČ Praha 13	80
	Seznam zdrojů a použité literatury	82
5	PŘÍLOHY Příklady dobré praxe	83
5.1	Program 3G – tři generace (HESTIA).....	83
5.2	Letokruhy a senioři (TOTEM).....	83
5.3	Projekt Dětský úsměv (DCK).....	85
5.4	Mezigenerační zahrada (KREBUL)	86

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DCK	Dobrovolnické centrum Kladno, z. s.
DDHM	Drobný dlouhodobý hmotný majetek
DDM	Dům dětí a mládeže
DPP	Dohoda o provedení práce
FB	Facebook
HMP	Hlavní město Praha
KD	Kulturní dům
MA 21	Místní Agenda 21
MČ	Městská část
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NNO	Nestátní neziskové organizace
NZM	Národní síť Zdravých měst
OKT	Odbor - kancelář tajemníka
OMBI	Odbor majetkový, bytový a investiční
OPRSS	Oddělení prevence a rozvoje sociálních služeb
OSP	Odbor sociální péče
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
OŠ	Odbor školství
OŽP	Odbor životního prostředí
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO	Správní obvod
SPOD	Sociálně-právní ochrana dětí
SSS	Středisko sociálních služeb
ÚMČ	Úřad městské části
ÚP	Úřad práce

1 ÚVODNÍ ČÁST

Koncepce rodinné politiky pro městskou část Praha 13 na období 2018 – 2024 (dále jen „Koncepce“) vychází z koncepce státní rodinné politiky a je v souladu s předmětnými aktuálními koncepčními materiály Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV), Hlavního města Prahy (HMP) i již platnými koncepčními dokumenty městské části Praha 13. Při zpracování této Koncepce byly klíčovými podklady:

- A. Metodické doporučení MPSV „Rodinná politika na úrovni krajů a obcí“,**
- B. Koncepce rodinné politiky,**
- C. Zpráva o rodině,**
- D. Koncepce rodinné politiky Hl. m. Prahy,**
- E. Rodinná politika v městských částech Hl. m. Prahy,**
- F. Mapování potřeb uživatelů sociálních služeb v městské části Praha 13 a v městské části Praha – Řeporyje,**
- G. Průzkum potřeb vybraných skupin obyvatel na Praze 13 fáze I. - II.,**
- H. Priority rozvoje sociálních a návazných služeb pro občany městské části Praha 13,**
- I. Názorový průzkum mezi seniory v MČ Praha 13,**
- J. Sociodemografická analýza správního obvodu Praha 13 pro účely plánování sociálních služeb,**
- K. Sociodemografická analýza seniorské populace SO Praha 13.**

Koncepce rodinné politiky pro městskou část Praha 13 je zpracována ve střednědobém horizontu, z hlediska procesů při formování příznivého prostředí pro rodinnou politiku je zvolen časový rámec pro koncepci na období 2018 - 2024.

1.1 Organizační zajištění zpracování strategie

Dokument je připravován v součinnosti s odborem sociální péče, odborem životního prostředí, s odborem školství, s ředitelkou Střediska sociálních služeb a koordinátorkou MA 21.

Odborný garant koncepce rodinné politiky pro MČ Praha 13:

PhDr. Ing. Marie Oujezdská - ředitelka Národního centra pro rodinu.

Řídící skupina

Mgr. Blanka Vildová - vedoucí odboru sociální péče

Bc. Petr Syrový – vedoucí oddělení prevence a rozvoje sociálních služeb

Bc. Iva Dvořáčková – vedoucí oddělení sociální péče

Pracovní skupina

- 1) Mgr. Blanka Vildová, ÚMČ Praha 13, vedoucí odboru sociální péče,
- 2) Mgr. Zdeňka Wdowyczynová, ÚMČ Praha 13, vedoucí oddělení kurátorů,
- 3) Anna Pospíšilová, ÚMČ Praha 13, vedoucí oddělení sociálně-právní ochrany dětí,
- 4) Bc. Iva Dvořáčková, ÚMČ Praha 13, vedoucí oddělení sociální péče,
- 5) Bc. Petr Syrový, ÚMČ Praha 13, vedoucí oddělení prevence a rozvoje sociálních služeb,
- 6) Mgr. Jan Morčuš, ÚMČ Praha 13, koordinátor sociální prevence,
- 7) Mgr. Jana Gilíková, ÚMČ Praha 13, vedoucí odboru životního prostředí,
- 8) Aleš Mareček, ÚMČ Praha 13, zastupitel, předseda sociálního výboru,
- 9) Hana Zelenková, ÚMČ Praha 13, koordinátorka MA 21,
- 10) Mgr. Jan Šafír, ÚMČ Praha 13, vedoucí odboru školství,
- 11) Mgr. Jana Šimánková, Dům dětí a mládeže Stodůlky, ředitelka DDM,
- 12) RNDr. Jiří Mašek, CSc., Středisko sociálních služeb Prahy 13, ředitel SSS,

- 13) Mgr. Michaela Štěpánková, Mateřské centrum Klub Kulička, vedoucí klubu,
- 14) Bc. Petra Vrajobá, Proxima Sociale, regionální koordinátorka,
- 15) Mgr. Iva-Hedvika Zýková, KD Mlejn, Produkce, dramaturgie - programy pro děti a školy,
- 16) Mgr. Štěpán Hošna, MČ Praha 13, zastupitel, předseda výboru pro Agendu 21, člen sociálního výboru

Realizační tým:

Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D. – sociolog, vedoucí realizačního týmu
PhDr. Ing. Marie Oujezdská – odborný garant (Národní centrum pro rodinu)
Mgr. Andrea Hrušková – sociální politika, veřejná správa a legislativa
Ing. Ivana Foldynová, Ph.D. – ekonomika a rozvoj obcí a měst
Ing. David Kubáň – analytik, GIS, tvorba mapových výstupů

1.2 Milníky procesu přípravy Koncepce

- 1. jednání řídicí skupiny 27/2/2018
- Podpis smlouvy o dílo se zpracovatelem dokumentu 6/3/2018.
- 1. jednání pracovní skupiny 9/4/2018 – formulace SWOT analýzy.
- 2. jednání pracovní skupiny 17/4/2018 – formulace cílů a opatření.
- 3. jednání pracovní skupiny 2/5/2018 – tvorba akčního plánu (návrhy projektů).
- Finalizace Koncepce včetně implementace s Řídicí skupinou 21/5/2018.

Struktura Koncepce:

1. **Úvodní část** – popis rodinné politiky v obecné rovině, současný trend.
2. **Analytická část** – analýza demografických údajů, výstupy ze sociologických průzkumů a průzkumu potřeb, zmapování aktérů rodinné politiky v rámci MČ Praha 13 a jejich aktivit atd.
3. **Návrhová část** – vymezení hodnot, vize globálních cílů, tematických oblastí, opatření a aktivit. V rámci návrhové části je u jednotlivých aktivit uvedeno, pro kterou z cílových skupin uvedených níže jsou určeny.
 - a) Senioři
 - b) Skupiny se specifickými potřebami – tato cílová skupina bude řešena pouze v rozsahu rodinné politiky
 - c) Rodiny s dětmi do šesti let
 - d) Pěstounské rodiny
 - e) Neúplné rodiny
 - f) Národnosti a etnické menšiny a rodiny s migrantským pozadím
 - g) Těhotné ženy
 - h) Mladí lidé
 - i) Nezaměstnaní
4. **Implementační část** – nastavuje způsob aplikace Koncepce včetně návrhu na vytvoření platformy k pravidelnému setkávání se zástupci veřejné správy, místní samosprávy, neziskového sektoru, školského zařízení, sociálních služeb, volnočasových aktivit atd.
5. **Přílohy** (Příklady dobré praxe)

1.3 Východiska politiky zdravé rodiny

Rodinná politika představuje souhrn opatření a aktivit na základě definovaných cílů a priorit mající za účel podporu rodiny, a jejichž cílem je vytvořit prostředí celkově přátelské k rodině. Jedná se o průřezovou disciplínu, tj. zasahuje do různých veřejných oblastí života společnosti, např. bydlení, školství, zdravotnictví, trh práce nebo infrastruktura. Zároveň musí respektovat autonomii a schopnost rodin samostatně se rozhodovat, tj. rodinná politika pomáhá utvářet prostředí pro fungování rodin, ale nezasahuje přímo do fungování rodin. Pro úspěšný rozvoj rodinné politiky je důležité do její tvorby a realizace zapojit všechny příslušné aktéry. Podstatná je spolupráce aktérů na vertikální i horizontální úrovni.¹

Stěžejními oblastmi podpory rodinné politiky definované MPSV jsou podpora vytváření vhodných socioekonomických podmínek pro fungování rodin, podpora všestranně vyhovujících rodinných a rodičovských kompetencí, podpora institutu manželství a jeho společenské prestiže, podpora rodin se specifickými potřebami, podpora všech subjektů podporujících rodinu a jmenovitě zapojení krajů a obcí do rodinné politiky.

Fungující rodina je základní jednotkou naší společnosti. Úloha rodiny ve společnosti je nezastupitelná, formuje osobnost člověka, vytváří lidský kapitál, ovlivňuje výchovu a růst budoucích generací. Jen stabilní a prosperující rodiny jsou zárukou dobrého prostředí pro výchovu dětí, její funkčnosti, soudržnosti a udržitelného rozvoje společnosti v oblasti ekonomické, sociální, kulturní, výchovné i emocionální.

Současná společnost determinovaná globalizací a digitalizací je charakterizovaná nízkou sňatečností, vysokou rozvodovostí, vyšším věkem prvorodiček, nízkou plodností, rozvolněním forem partnerství a prodlužující se nadějí dožití, ale také narůstajícím individualismem a materialismem. V důsledku toho mají rodiny i její členové větší možnosti a vyšší očekávání, ale zároveň dochází k úpadku významu mezilidských vztahů, osamělosti, vyššímu konkurenčnímu boji a celkovému pocitu nedůvěry, strachu a nejistoty ve společnosti.²

Dle Metodického doporučení MPSV Rodinná politika na úrovni krajů a obcí (2008) je trendem dnešní postmoderní společnosti výrazná orientace na výkon a ekonomickou prosperitu a současně na blaho jednotlivce. *„Ač si rodina zachovává stále vysokou hodnotu, na prorodinné aktivity nebývá vynakládáno dost času a sil. Proto je akceptováno převzetí řady rolí státem, přetrvávají však nejasnosti o míře autonomie rodiny i intervence státu do rodin (v podstatě o „dělbě“ rolí mezi státem, rodinou a dalšími subjekty). V sociální oblasti se stát zaměřuje zejména na podporu osob či skupin v nepříznivé životní situaci, ohrožených sociálním vyloučením, jako jsou např. tělesně či zdravotně postižení lidé, neúplné rodiny, senioři či osoby a skupiny ze slabších sociálních vrstev. **Jen v pozadí zatím zůstává podpora zdravé a fungující rodiny, ačkoli rodina je, byť rozšířena o řadu nových forem partnerství a soužití, stále považována za základ společnosti.** Podpora rodin je součástí investic do lidského kapitálu, který je vytvářen i v rodině, a proto je rodina pro soudržnost a další rozvoj společnosti nezbytná. Pro bezproblémové fungování rodinného života jsou klíčové tři základní předpoklady: znalosti/kompetence, čas a peníze. Přesto nejsou u mnohých rodin tyto předpoklady v potřebné míře splněny. České rodiny se v dnešním světě setkávají s řadou komplikací při zabezpečování svých potřeb a sladování pracovních a rodinných rolí (např. sociální a finanční znevýhodnění při domácí péči o dítě, nesoulad mezi nutností ekonomického zajištění rodiny a poskytnutím adekvátní péče dětem). Problematické jsou rovněž vlivy soudobých proměn v kulturní a hodnotové sféře. Manželská rodina jako tradiční forma života stojí v protikladu k mnoha nově vzniklým alternativám založeným na daleko*

¹ Metodické doporučení MPSV „Rodinná politika na úrovni krajů a obcí“, MPSV 2008

² Koncepce rodinné politiky, MPSV 2017

volnějším, bezdětném vztahu. Nároky kladené na rodiče v souvislosti s výchovou dětí neustále rostou. Soukromé investice rodičů do rodiny a jejich celospolečenský přínos nejsou doposud odpovídajícím způsobem oceněny".³

Rodinná politika ve své podstatě představuje souhrn aktivit a opatření za účelem podpory rodiny. Jelikož se jedná o politiku průřezovou, zasahuje do nejrůznějších veřejných oblastí života společnosti, jako je např. bydlení, školství, zdravotnictví, trh práce, infrastruktura. Na druhou stranu se však týká oblasti vysoce soukromé, a musí tedy respektovat autonomii a schopnost rodin samostatně se rozhodovat, proto je důležitá taková šíře nabídek, která umožní svobodnou volbu životních strategií v uvedených oblastech podpory. Rodinná politika je proto soustředěna na podporu rodin ve výkonu jejich přirozených funkcí, nikoli na přebírání těchto rolí a zasahování do vnitřního života rodin, rozdělení sociálních rolí v rodině atd. Měla by pamatovat na všechny vývojové fáze rodin, stejně jako na jejich potřeby v konkrétních situacích. **Stěžejními oblastmi podpory, na které se rodinná politika v současnosti zaměřuje, jsou:**

- podpora vytváření vhodných socioekonomických podmínek pro fungování rodin zaměřující se na:
 - finanční zajištění rodiny,
 - slučitelnost práce a rodiny podporou svobodného rozhodování rodin o způsobu zajištění péče o děti, v němž ani jedna z alternativ nebude znamenat sociální či finanční znevýhodnění,
 - služby pro rodiny,
 - finanční i nefinanční podpora rodičovské péče o děti;
- podpora všestranně vyhovujících rodinných⁴ a rodičovských kompetencí;
- podpora institutu manželství a jeho společenské prestiže;
- podpora rodin se specifickými potřebami;
- podpora všech subjektů podporujících rodinu.

1.3.1 Koncepce rodinné politiky České republiky

Vláda dne 18/9/2017 schválila Koncepci rodinné politiky, která definuje níže uvedené principy a cíle.

Principy rodinné politiky

Klíčovým principem rodinné politiky je vytvářet rodinám takové prostředí, ve kterém mohou svobodně naplňovat svá rozhodnutí a přesvědčení týkající se rodinných hodnot, způsobů péče a cílů rodinného i osobního života. Jedná se tedy o zajištění svobodné volby při respektování ústavních hodnot a z nich vycházejících zákonů.

Cíle rodinné politiky

V návaznosti na Strategický rámec Česká republika 2030 a Národní koncepci podpory rodin s dětmi z roku 2008 a za účelem posílení soudržnosti celé společnosti a zvýšení důvěry obyvatelstva v budoucnost a v prostředí, ve kterém vyrůstají a žijí, jsou cíle rodinné politiky definovány následovně:

1. **Společenské klima má být vůči rodinám všestranně příznivé**, bariéry a společenské tlaky mají být minimalizovány. Rodina, rodičovství a manželství mají požívat zvláštní zákonné ochrany a mají být společensky vysoce oceňovány, přičemž je nutno posilovat autonomii rodiny.
2. **Vhodné socioekonomické podmínky mají podporovat dobré fungování rodin a výchovu dětí.** Mají se zaměřit na finanční zajištění rodiny, slučitelnost práce a rodiny a služby péče o děti i seniory či jiné závislé osoby a umožnit tak rodinám získat dostatek volného času pro zkvalitňování rodinných vztahů.

³ Zpracován na základě MPSV (2008) Rodinná politika na úrovni krajů a obcí. Metodické doporučení. Praha: MPSV.

⁴ K rodinným kompetencím patří: Flexibilita; Iniciativnost; Komplexní řešení problémů; Komunikační dovednosti; Odolnost vůči stresu; Organizační dovednosti; Pedagogické dovednosti; Schopnost řešit konflikty; Schopnost učit se; Umění rozhodovat (se). Podrobněji k rodinným kompetencím http://www.rodiny.cz/images/Rod_komp.pdf.

3. **Rodinám se specifickými potřebami má být věnována zvláštní pozornost**, zejména neúplným rodinám, rodinám se členem se zdravotním postižením, rodinám se třemi a více dětmi a dalším rodinám nejvíce ohroženým relativní i absolutní chudobou. Mají být přijímána cílená opatření přispívající k rovnému přístupu ke vzdělávání a uplatnění členů těchto rodin na trhu práce i ve společnosti.
4. **Posilovat vědomí a význam rodinných hodnot, kterými jsou trvalý vztah, manželství, vzájemná péče a hodnoty lásky a úcty a podpora významu rodiny ve společnosti.**
5. Vzhledem k demografickým změnám v české společnosti **podpořit prostřednictvím navrhovaných opatření v této koncepci vyšší porodnost a sňatečnost** obyvatelstva.

1.3.1.1 *Aktuální demografické a socioekonomické trendy ovlivňující rodinnou politiku ČR*

Koncepce rodinné politiky (MPSV, 2017) definuje **aktuální demografické a socioekonomické trendy ovlivňující rodinnou politiku České republiky** následovně⁵:

Pokles porodnosti

Pokles porodnosti souvisí mj. s nízkou plodností. V ČR je také výrazný posun narození dětí do vyššího věku rodičů, tj. dochází k odkládání zakládání rodin ve vyšším věku rodičů. Vyšší věk žen v době prvního porodu často způsobuje, že další děti již žena porodit nestihne. Zakládání rodiny ztěžuje mladým rodinám mj. finančně nedostupné bydlení. S posunem rodičovství do vyššího věku souvisí i růst podílu dětí narozených po asistované reprodukci. S poklesem porodnosti souvisí také bezdětnost párů. Relativně příznivým faktem je, že většina českých žen nakonec alespoň jedno dítě má.

Stárnutí populace

Lidé ve věku 65 let a více tvoří pětinu obyvatelstva ČR a jejich podíl stále roste. Stárnutí populace je charakteristickým rysem demografického vývoje souvisejícího s růstem počtu seniorů, nižší porodností a vyšším věkem dožití.

S prohlubujícím se procesem demografického stárnutí a růstem podílu seniorů nabývá na významu kvalita života, tj. v jakém zdravotním stavu a za jakých sociálních podmínek prožívají lidé svůj prodlužující se věk. Podle tzv. zdravé délky života při narození prožijí muži v ČR v průměru pouze 62 let bez zdravotního omezení, ženy 64 let. Jak muži, tak ženy tedy prožívají relativně značnou část svého seniorského věku s nějakou zdravotní indispozicí. Naděje dožití při narození v roce 2016 byla v ČR 72,6 let pro muže a 82,1 let pro ženy.

Změna struktury rodin

Zhruba polovina dětí se rodí mimo manželství, především u prvních dětí. Z toho lze usuzovat, že význam manželství pro založení rodiny klesá, s čímž souvisí pokles sňatečnosti. Nízký počet sňatků je důsledkem také méně početných generací vstupujících do věku, ve kterém je sňatek uzavírán, dále nižší intenzitou vstupu do manželství a odkladu sňatku do vyššího věku. Nízká sňatečnost českého obyvatelstva je zároveň doprovázena vysokou rozvodovostí. Dalším faktorem změny struktury rodin je uzákonění registrovaného partnerství (od roku 2006).

Ženy dosahují vyššího vzdělání

Dnešní mladé ženy jsou vysoce kvalifikované, ale jejich kvalifikovanost se často nepromítá do jejich finančního ohodnocení, které je v porovnání s muži nižší nejen napříč generacemi, ale i v případě generace nejmladší. Nicméně platově znevýhodněné jsou ženy v ČR ve všech kategoriích dosaženého vzdělání (průměrný plat žen je o pětinu nižší než u mužů). Na rozvoj kariéry žen má velký vliv i rodičovství, zejména dlouhodobé přerušování kariéry z důvodu nástupu na mateřskou a rodičovskou dovolenou.

⁵ Koncepce rodinné politiky, MPSV 2017

Různá zaměstnanost dle pohlaví a věku

V oblasti zaměstnanosti jsou znevýhodněny ženy. V ČR se nadprůměrně projevuje vliv mateřství. Míra zaměstnanosti žen s malými dětmi (do šesti let) je u nás na evropském minimu. Důvodem nízké zaměstnanosti žen s malými dětmi a osob s pečovatelským závazkem je také nedostatečná nabídka kvalitních flexibilních úvazků, po kterých je právě v období zvýšeného nároku na sladování největší poptávka.

Znevýhodněnou skupinou na trhu práce je také generace osob ve věku 50 a více let. Snaží se udržet na trhu práce do důchodového věku, avšak při ztrátě zaměstnání je pro ně obtížné nalézt nové, takže tyto osoby tvoří téměř třetinu uchazečů o práci.

Vliv na zaměstnanost má také prekarizace práce, tj. nahrazování plného pracovního poměru jiným druhem pracovní smlouvy, případně omezením na dobu určitou nebo práce bez smlouvy.

Relativní i absolutní chudoba rodin s dětmi

Vliv na rozhodnutí partnerů založit rodinu má zejména životní úroveň rodin s dětmi, a to jak ve smyslu absolutní úrovně (průměrný příjem na spotřební jednotku), tak především relativní úrovně, ve srovnání s materiální situací párů bez dětí se stejnou úrovní hrubých příjmů.

Při porovnání průměrného měsíčního čistého příjmu na osobu dle statistiky rodinných účtů ČSÚ je evidentní výrazný propad čistých příjmů domácností v závislosti na počtu dětí, a to nejen v porovnání s bezdětnými domácnostmi, ale dokonce také ve srovnání s domácnostmi důchodců bez ekonomicky aktivních členů a bez dětí. Pro rodiny s dětmi jsou v porovnání se stejným typem domácností bez dětí a se stejnou výší příjmů nevýhodné také souhrnné transfery státu (mezi transferové platby patří: např. výplaty starobních důchodů nebo dávek státního pojištění v nezaměstnanosti)

Nejvíce jsou chudobou ohroženy domácnosti se třemi a více dětmi, domácnosti sólo rodičů, domácnosti s nižším dosaženým vzděláním a domácnosti, jejichž nejmladší nezaopatřené dítě má mezi 6–17 roky. Platí přitom, že chudoba se přenáší z generace na generaci a úzce souvisí se sociálním vyloučením.

Mnoho rodin s dětmi se ocitá v situaci, kdy jejich výdělky nestačí na pokrytí potřeby rodiny. Často balancují na hranici chudoby, žijí tedy dlouhodobě v podmínkách faktické chudoby (problém pracující chudoby se týká více žen než mužů). Dalším negativním trendem rodinné politiky je materiální deprivace rodin (nejčastěji si rodiny nemohly dovolit neočekávaný výdaj vyšší než 9 000 Kč, týdenní dovolenou mimo domov, jíst obden maso nebo dostatečně vytápět byt).

Pro rodiny se závislými dětmi je důležitá také jejich výdajová struktura. Přibližně pětina výdajů připadá na nákupy a bydlení, nejmenší výdaje jsou spojeny se vzděláním a zdravím. Rozdíly v ekonomické situaci rodin pramení mj. z rodinného stavu členů. Existuje souvislost mezi rozvodem a snížením životní situace nejen u samotných rozvedených osob, ale i u jejich dětí.

Specifickou oblastí je chudoba ve stáří, zejména u domácností jednotlivců ve věku nad 65 let. Tíživá je zejména situace žen. Na výši důchodů mají vliv celoživotní nerovnosti v odměňování žen a mužů, stejně jako tradiční dělba práce v domácnosti a nízké uznání péče jako společensky a hlavně finančně oceňované práce.

U dnešní mladé generace je třeba posilovat sociální a ekonomickou soběstačnost, a tím podporovat mezigenerační solidaritu a soudržnost rodin. Je důležité klást důraz na vědomí hodnoty manželství, rodičovství a rodiny a vlastní odpovědnosti za její funkčnost a stabilitu.

K základním oblastem propojení rodinné politiky s dalšími oblastmi patří bytová politika a problematika sociálního bydlení a sociálního začleňování. Zde lze využít strategické dokumenty MMR a MPSV, jako **Koncepce bydlení České republiky do roku 2020** (MMR, 2016), **Koncepce sociálního bydlení České republiky 2015–2025** (MPSV, 2015) či **Strategie sociálního začleňování 2014–2020** (MPSV, 2014). Tyto dokumenty se však explicitně málo zabývají specifiky regionů, tedy i Prahy.

1.3.2 Koncepce rodinné politiky Hl. m. Prahy

Rodinná politika se stala v ČR, stejně jako ve většině vyspělých zemí, **integrální součástí veřejných politik**. Jako průřezová disciplína je nezbytně realizována v rámci více resortů, navíc je důležité ji uplatňovat na různých úrovních státní správy a samosprávy. Významnou roli sehrává zejména krajská úroveň, která je pojítkem mezi vyšší úrovní státní a nižšími lokálními samosprávnými celky. **V případě hlavního města Prahy se specificky prolínají úkoly a cíle regionální a lokální rodinné politiky.** V současné době se zpracovává Koncepce rodinné politiky Hl. m. Prahy, k datu 11/5/2018 jsou hotové analytické části a rozpracovaná návrhová část.⁶

Obecný rámec rodinné politiky Magistrátu Hl. m. Prahy se odvíjí od vládních koncepcí rodinné politiky, přičemž základní principy pražské koncepce by měly být výsledkem politické vůle samosprávy města podporovat rodiny v jejich funkcích a roli základní jednotky společenského života i důležitého aktéra prosperity hlavního města.

Konkrétní formy podpory by měly být odpovědí na průběžně monitorované potřeby obyvatel Prahy. Základní otázkou při koncipování rodinné politiky je požadovaná míra respektování autonomie rodin. Je žádoucí rozhodnout mezi uplatňováním normativního přístupu a naopak zohledňováním variability soudobých forem rodinného soužití. Tato variabilita přináší na jedné straně více svobody a zohlednění rozdílných hodnot a zájmů, na druhé straně přináší zvýšená rizika pro stabilitu rodin a životní podmínky jejich členů.

Cílem rodinné politiky pro Hl. m. Prahu by mělo být

- a) vytváření společenského klimatu příznivého pro formování rodin a podporujícího jejich funkčnost a stabilitu,
- b) zajištění socioekonomických podmínek pro rodiny různého typu při plnění jejich funkcí a při respektování zájmů všech členů, zejména dětí,
- c) podpora rodin tam, kde vlastními silami a zdroji nezvládají některé funkce plnit,
- d) podpora autonomie rodin a vnitřní mezigenerační soudržnosti.

Vytvářením všestranných podmínek a respektováním diferencovaných potřeb, hodnot a životních a rodičovských plánů se formuje základ pro spokojenost rodin a jejich identifikaci s prostředím Prahy, a tím jeden ze stavebních kamenů prosperity města.

Priority rodinné politiky MHMP by měly vycházet ze specifik Prahy jako velkoměsta a hlavního města, která mají své kladné i záporné stránky. Praha je společenským, kulturním, vzdělanostním centrem, zároveň vykazuje určité specifické rysy a dynamiku sociodemografické struktury rodin, vyšší životní úroveň i životní náklady se promítají do větších sociálních nerovností atd. Specifikem jsou i

⁶ Kuchařová, V. a kol., *Koncepce rodinné politiky Hl. m. Prahy – Analytická část. Praha: VUPSV, 2017.*

geografické rozdíly v nabídce infrastrukturní vybavenosti a mnohočetné vazby na nejbližší okolí Prahy, tj. Středočeský kraj.

Koncepce rodinné politiky MHMP by měla obsahovat **hlavní zásady kooperace magistrátu a městských částí**, a to jak v oblasti rodinné politiky, tak v dalších úzce souvisejících politikách (např. v politice sociální, bytové, životního prostředí). Specifická úloha lokální rodinné politiky vyplývá z větší blízkosti k rodinám, tedy ze znalosti specifických potřeb obyvatel. Na této úrovni lze např. operativně realizovat primární prevenci ohrožení rodin nestabilitou, dysfunkčností či sociálními problémy, podporovat komunitní život rodin či mezigenerační solidaritu atd. Některá opatření mají naopak větší efekt, jsou-li koncipována na regionální úrovni. Nutná je funkční rovnováha a vymezení rolí a kompetencí.

Některé principy a **cíle rodinné politiky jsou obsaženy v jiných strategických dokumentech MHMP**. Mezi nimi lze za stěžejní, vedle výše zmíněných Koncepcí rodinné politiky MHMP (z let 2009 a 2012), pokládat **Strategický plán Hl. m. Prahy (2016)**. Pro oblast rodinné politiky jsou zde deklarovány **2 strategické cíle**: podpora zakládání rodin („vytvářet ve městě příznivé prostředí a podmínky pro život rodin s dětmi, zejména podporovat dostupnost bydlení a péče o předškolní děti“) a sladění zaměstnání a rodičovství („motivovat mladé páry k zakládání rodin vytvořením podmínek pro sladění profesního a rodinného života“).

Dalším důležitým podkladem pro koncipování rodinné politiky je **Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území HMP na období 2016–2018** (2015). Uvádí specifika potřebnosti sociálních služeb pro cílové skupiny rodiny s dětmi, děti a mládež, a to zejména z důvodu vyššího počtu neúplných rodin, lokálně významné koncentrace sociálně patologických jevů, především v centrálních městských částech a sídlištních lokalitách a snazší dostupnosti návykových látek. Ve stárnoucí společnosti nabývají na významu služby pro seniory a pro rodiny se seniory. Význam služeb sociální prevence vzrůstá i v souvislosti s nárůstem jednočlenných domácností.

1.3.3 Rodinná politika v městských částech Hl. města Prahy

Shrnutí zjištění z výzkumu rodinné politiky v městských částech Hl. m. Prahy⁷:

- Rodinné politice není na většině úřadů městských částí věnována cílená a dostatečná pozornost. Žádná městská část nemá samostatnou komisi pro rodinnou politiku. Na 14 úřadech z 22 nepracuje žádná osoba, která by měla přímo v popisu pracovní činnosti oblast rodinné politiky.
- Tím jsou dané i limity provedeného výzkumu, spočívající v nízké srovnatelnosti poskytnutých údajů. Jen málokdo znal přesně celou širokou oblast rodinné politiky, někde proto byly informace neúplné. Časté bylo zúžení zájmu na problémové rodiny, zaměřování se sociální pomocí nejvíce ohroženým.
- Role koordinátora jednotlivých oblastí rodinné politiky v Praze i na jednotlivých úřadech městských částí citelně chybí.
- Pouze 7 městských částí (3, 6, 7, 12, 15, 16, 22) má zpracovanou koncepci podpory rodin s dětmi, zpravidla ovšem jako součást jiného dokumentu (např. Strategická koncepce rozvoje sociální a zdravotní politiky a prevence rizikového chování, Komunitní plán).
- Potřeby rodin a plány na jejich naplňování jsou často zohledňovány v rámci komunitního plánování v jednotlivých městských částech. Šest městských částí (2, 4, 6, 13, 16, 19) komunitní plánování neprovádí nebo ho nevyužívá pro rozhodování o realizaci projektů a činností pro podporu rodin.

⁷ Nešporová, O. *Rodinná politika v městských částech hl. města Prahy Výsledky výzkumu Praha: VUPSV, 2017.*

- Nejčastější nedostatky a deficity služeb pro rodiny s dětmi byly pocítovány v následujících oblastech: počty (dětských) psychologů a psychiatrů, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, terénní programy a služby, cenově dostupné volnočasové aktivity pro děti a mládež, zařízení pro děti do tří let, mateřské školy.
- Nejčastější nedostatky a deficity služeb pro rodiny se seniory byly pocítovány v následujících oblastech: domovy se zvláštním režimem, domovy pro seniory.
- Dále byl zaznamenán nedostatek dostupného bydlení pro rodiny s nižšími příjmy – azylové domy, sociální byty, startovací byty.
- V Praze se nachází velký počet zařízení poskytujících služby pro rodinu a volnočasové aktivity pro děti, mládež a dospělé. Mnohé kluby pro mládež, mateřská, dětská a rodinná centra jsou podporovány ze strany úřadů městských částí (celkem 361 organizací).
- Projekty podporující mezigenerační pomoc probíhají ve všech městských částech, stejně jako preventivní opatření a vzdělávací akce proti negativním vlivům působícím na děti a mládež. Často jsou zapojeny školské organizace.
- Spolupráce OSPOD s neziskovými organizacemi probíhá ve všech městských částech, zpravidla jsou doporučovány registrovaní poskytovatelé sociálních služeb a pověřené osoby k výkonu SPOD.
- Plány rozvoje prarodinných aktivit a sociálních služeb v městských částech zahrnují: zachování či rozšíření kapacity a spektra služeb pro rodiny (např. azylový dům, sociální bydlení, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, pečovatelské služby, poradna pro rodinu) a obecně větší spolupráci s NNO.

Od spolupráce s Magistrátem v oblasti rodinné politiky městské části očekávají a uvítaly by:

1. koncepční a metodickou podporu a pomoc
2. finanční podporu
3. pomoc v bytové politice a poskytování sociálního bydlení
4. sdílení informací s ostatními městskými částmi (včetně příkladů dobré praxe)

2 ANALYTICKÁ ČÁST

2.1 Analýza demografických údajů

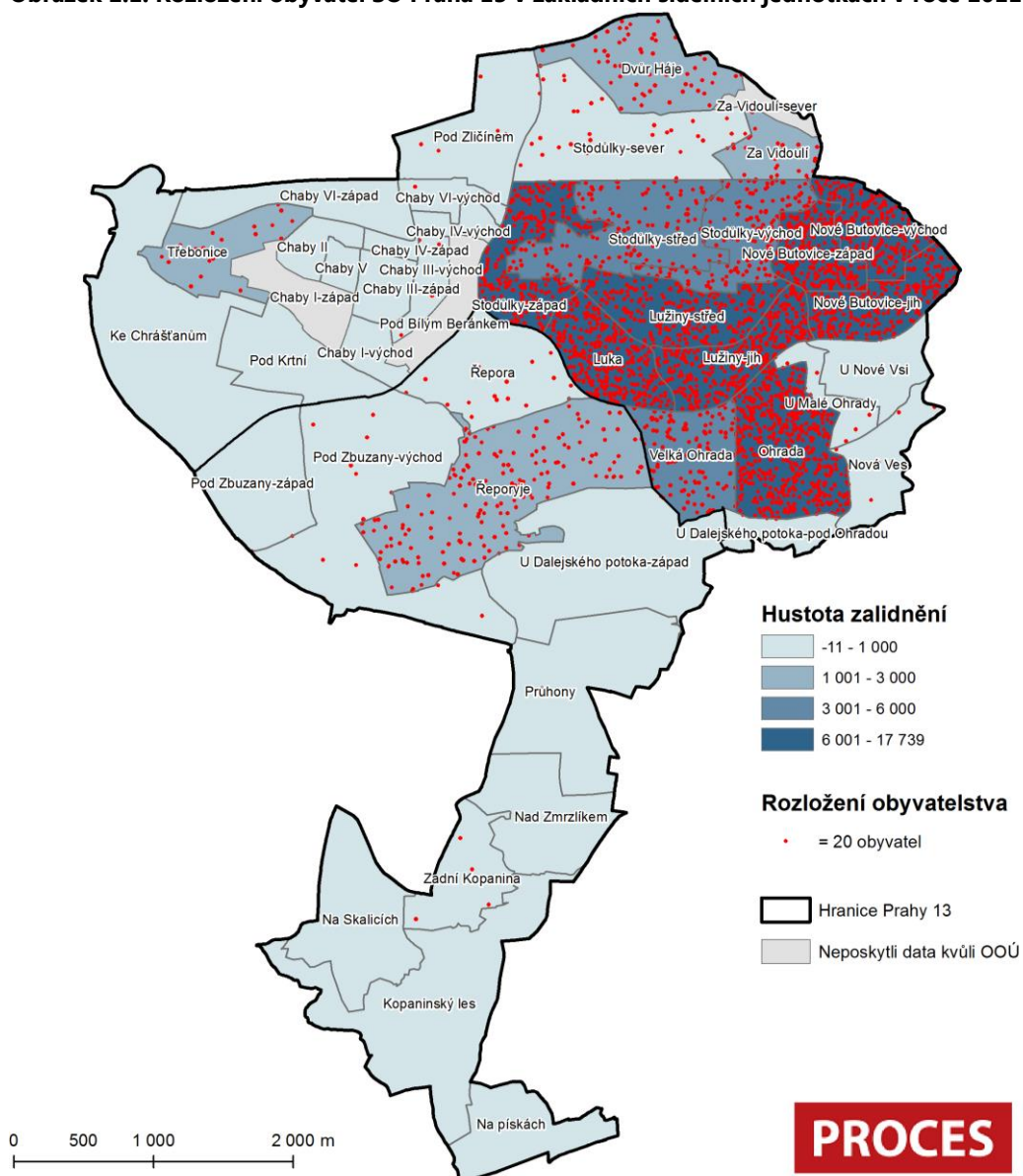
Správní obvod Praha 13 (dále SO Praha 13) je jedním z 22 správních obvodů Hlavního města Prahy. SO Praha 13 se člení na 2 městské části – Městská část Praha 13 a Městská část Řeporyje. SO Praha 13 se dále skládá z 8 územně technických jednotek a celkem 45 základních sídelních jednotek. SO Praha 13 se rozkládá na celkovém území 23,2 km², s hustotou zalidnění 2 863,7 osob/km², přitom hustota MČ Praha 13 je výrazně vyšší než hustota zalidnění MČ Řeporyje. Ve srovnání s ostatními MČ Hlavního města Prahy lze MČ Praha 13 považovat za spíše lidnatou, naopak MČ Řeporyje má jednu z nejnižších hustot zalidnění.

Tabulka 2.1: Rozloha a hustota zalidnění na území správního obvodu Praha 13

Ukazatel	MČ Praha 13	MČ Praha-Řeporyje	Celkem (SO Praha 13)
Počet obyvatel	61 945	4 493	66 438
Rozloha	13,2	10,0	23,2
Hustota zalidnění	4 692,8	449,3	2 863,7

Zdroj: ČSÚ, 2017, údaje k 31. 12.

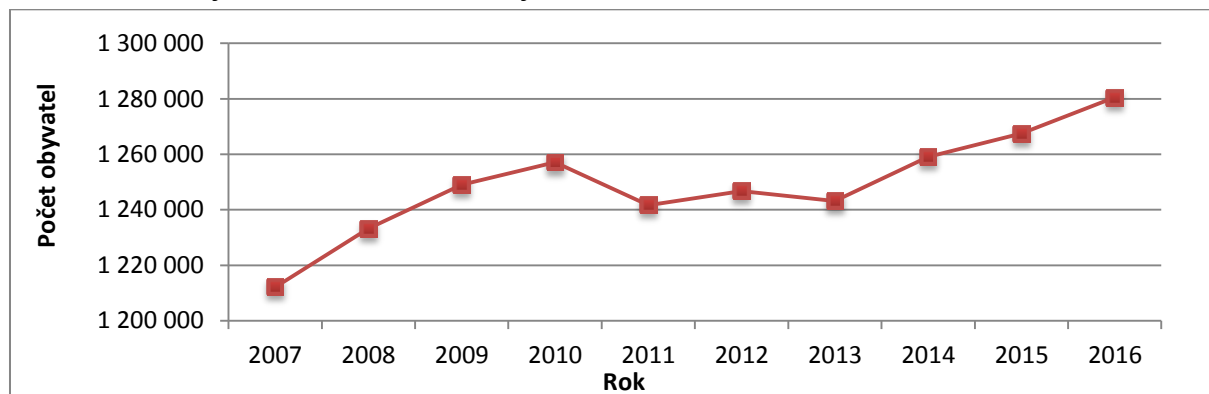
Obrazek 2.1: Rozložení obyvatel SO Praha 13 v základních sídelních jednotkách v roce 2011

2.1.1 Nárůst počtu obyvatel

Základním ukazatelem demografických procesů je **vývoj celkového počtu obyvatel**, představující trvale bydlící obyvatelstvo v území na základě průběžné evidence ČSÚ. Na základě populačního vývoje České republiky i Hlavního města Prahy lze pozorovat v letech 2007–2016 postupný nárůst počtu obyvatel. Na území celé České republiky došlo k nárůstu téměř o 2,0 %. K 31. 12. 2016 dosáhl celkový počet obyvatel České republiky 10 578 820 osob. Hlavní město Praha dosáhlo v roce 2016 svého historického maxima (1 280 508 osob), oproti roku 2007 se celkový počet obyvatel zvýšil o 5,3 %.

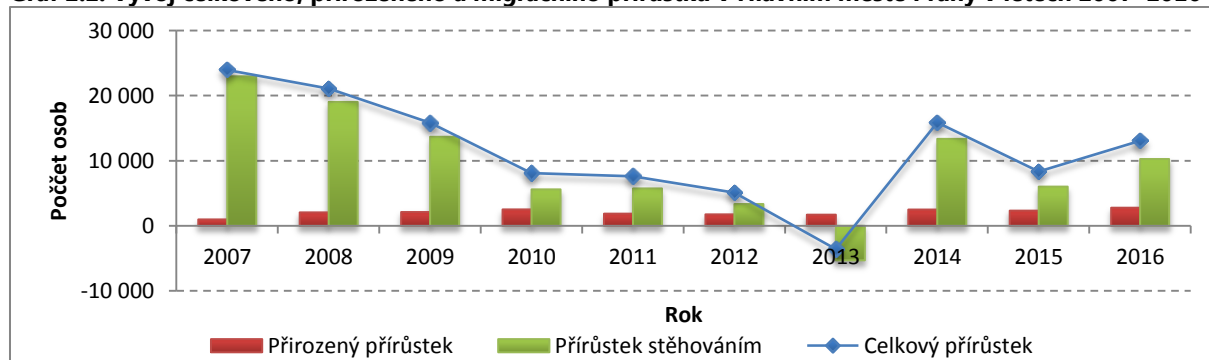
Graf 2.1: Počet obyvatel Hlavního města Prahy v letech 2007–2016.

Zdroj: ČSÚ, 2017, údaje k 31. 12.

Největší vliv na populační vývoj České republiky má **migrační přírůstek** a přirozený přírůstek byl mimo léta 2013 a 2015 také kladný, tzn., že počet narozených převyšoval počet zemřelých osob. Podobný trend populačního vývoje vykazuje také Hlavní město Praha, s tím rozdílem, že přirozený přírůstek byl v celém sledovaném období kladný. Počet obyvatel se ve sledovaném období zvýšil o více jak 5,0 %. Přirozenou měnou přibýlo v roce 2016 v Praze 2 788 obyvatel (tj. o 16,1 % více než v předchozím roce), migrací dokonce 10 271 osob (tj. o 41,3 % více oproti předchozímu roku), je tedy zřejmé, že i **na území Prahy má podíl migrace významný vliv na nárůst celkového počtu obyvatel.**

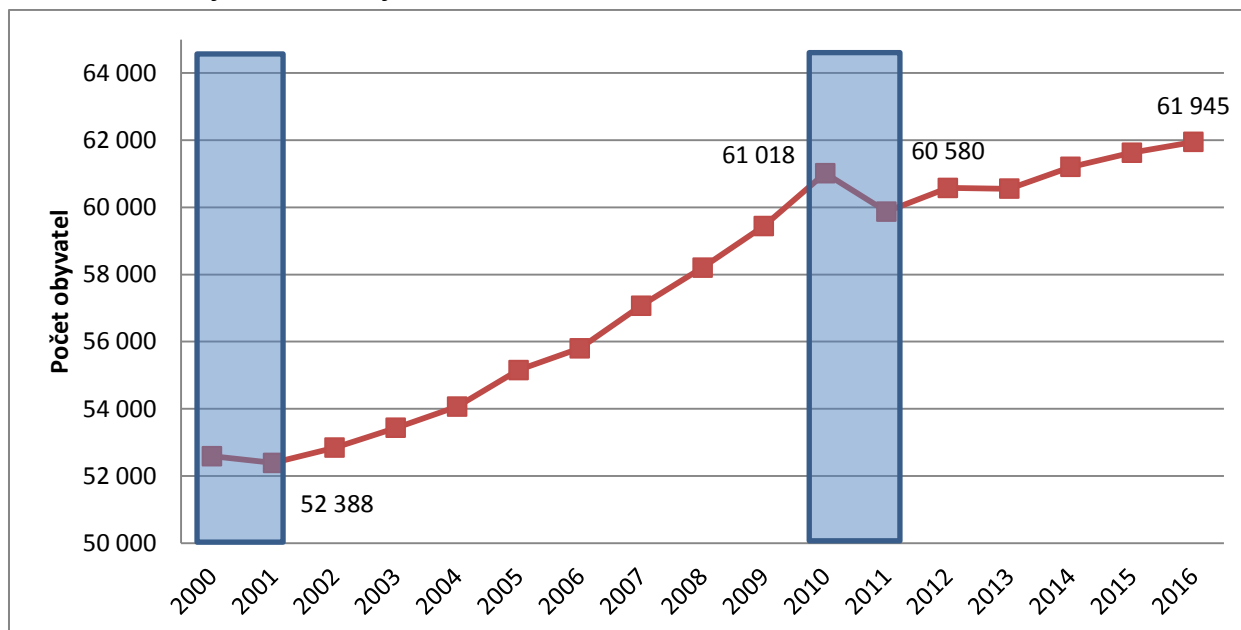
Graf 2.2: Vývoj celkového, přirozeného a migračního přírůstku v Hlavním městě Prahy v letech 2007–2016

Zdroj: ČSÚ, 2017, údaje k 31. 12.

SO Praha 13 je dynamicky se rozvíjející oblast s novou bytovou výstavbou a s rostoucím počtem obyvatel. Ke zvyšování počtu obyvatel dochází plynule a dlouhodobě. Mezi léty 2007–2016 se počet obyvatel zvýšil o více než 4,5 tis. osob, tj. o 7 %. V důsledku tohoto vývoje se stále zvyšuje i podíl SO Praha 13 na populaci Hlavního města Prahy, v roce 2016 již dosahoval více než 5 %. Na populačním růstu SO Praha 13 se do roku 2012 ve značné míře podílela zejména migrace. Zlom nastal v roce 2013, kdy bylo migrační saldo záporné. Od roku 2013 má hlavní podíl na celkovém přírůstku obyvatel přirozený přírůstek. V roce 2016 dosáhl přirozený přírůstek nejvyšší hodnoty za posledních 10 let, na celkovém přírůstku se podílel více jak 95,0 %.

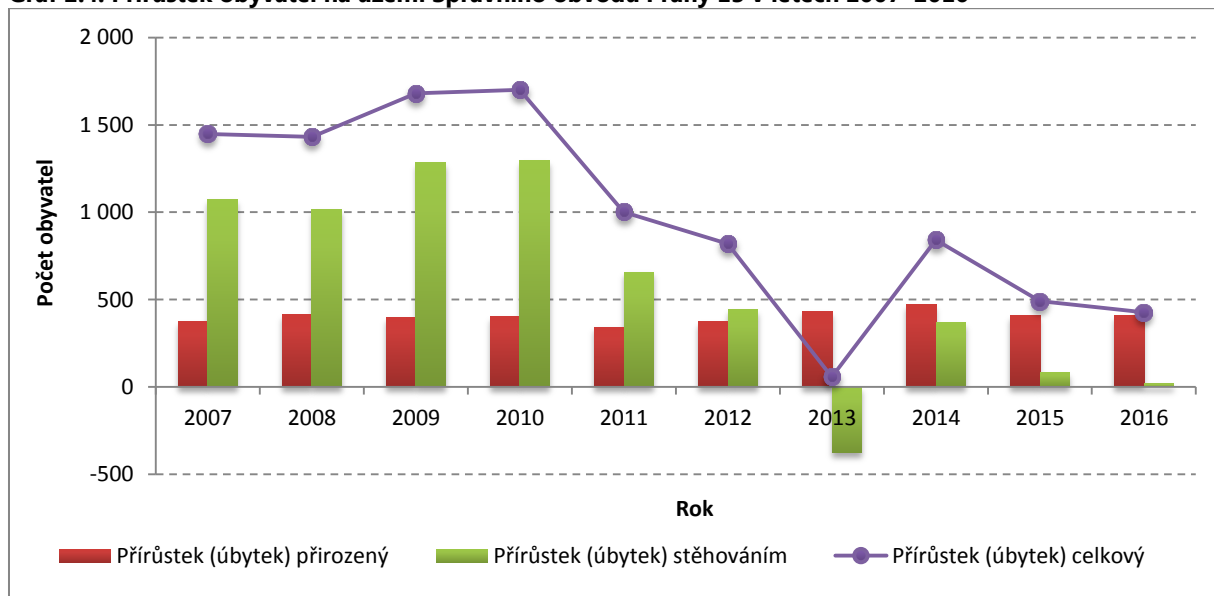
Graf 2.3: Počet obyvatel MČ Praha 13.

Zdroj: ČSÚ, 2017, údaje k 31. 12. Modrá pole jsou období po revizi dat na základě výsledků SLDB.

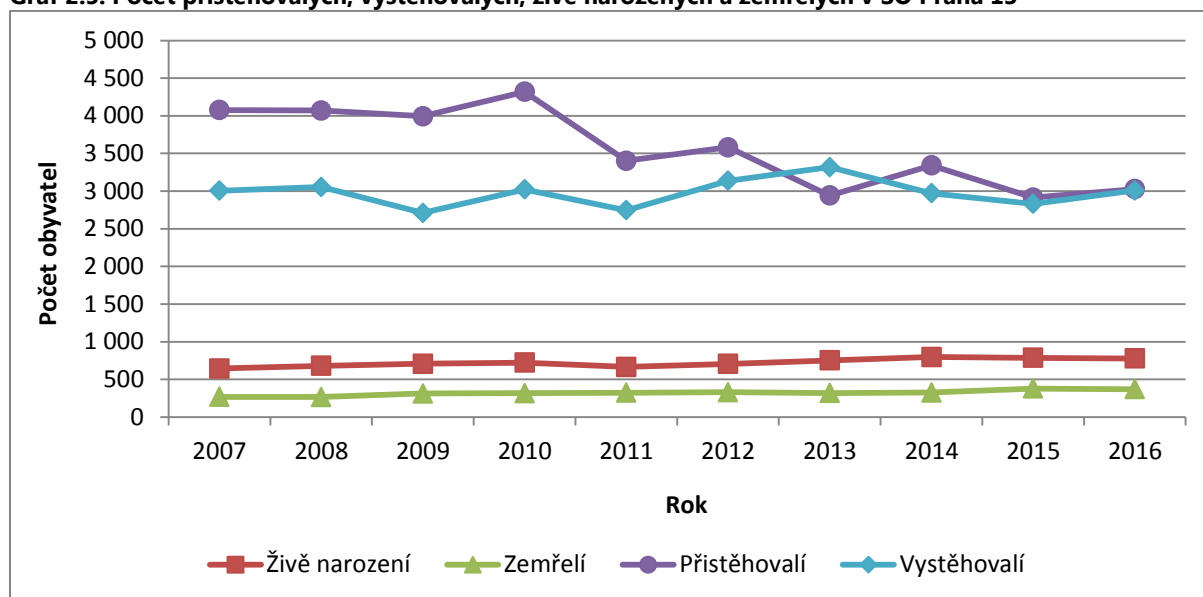
Počet živě narozených v SO Praha 13 ve sledovaném období rostl do roku 2014 (s výjimkou roku 2011), od daného roku dochází k poklesu živě narozených. Počet zemřelých v letech 2007–2016 plynule roste, k poklesu oproti předchozímu roku došlo pouze v letech 2008, 2013 a 2016, čímž došlo k poklesu hodnoty přirozeného přírůstku, i když byl i nadále kladný. Počet vystěhovaných osob ze SO Praha 13 je v letech 2007–2016 proměnlivý, přesto lze vysledovat trend mírného nárůstu počtu vystěhovaných osob. Naopak počet přistěhovaných osob v daných letech klesal.

Graf 2.4: Přírůstek obyvatel na území Správního obvodu Praha 13 v letech 2007–2016

Zdroj: ČSÚ, 2017, údaje k 31. 12.

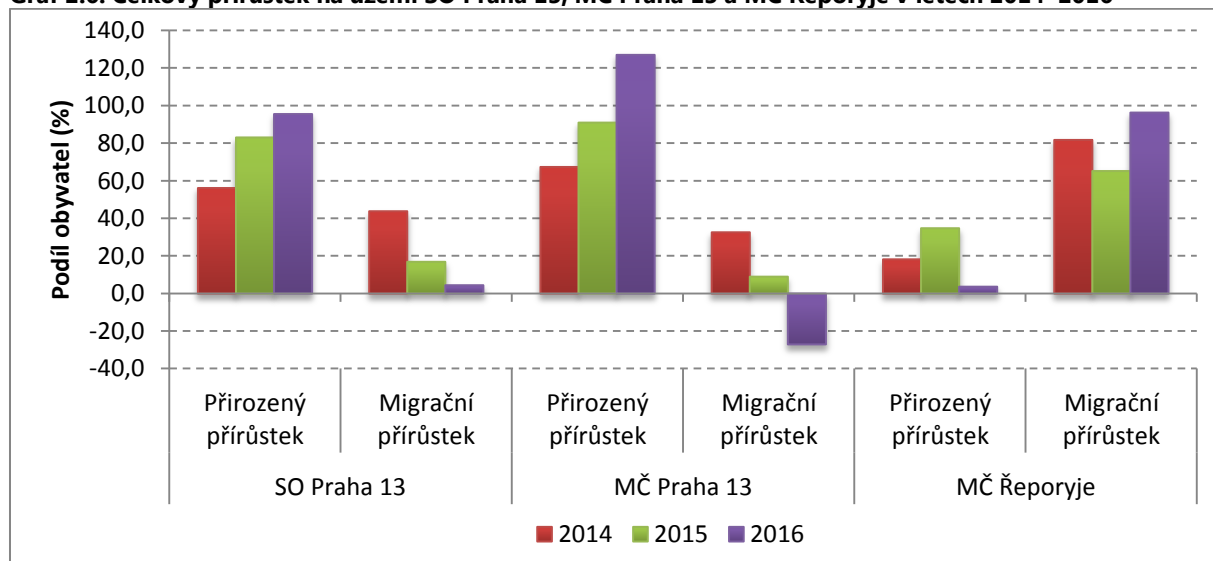
Graf 2.5: Počet přistěhovalých, vystěhovalých, živě narozených a zemřelých v SO Praha 13

Zdroj: ČSÚ, 2017, údaje k 31. 12.

Při srovnání obou městských částí v posledních 3 letech (2014–2016), je patrné, že relativní přírůstek je vyšší u MČ Praha 13, a to zejména v důsledku přirozeného přírůstu (do roku 2013 měla významný vliv na přírůstek obyvatel MČ Praha 13 zejména migrace). Naopak MČ Řeporyje populačně roste ve sledovaném období zejména díky kladné migraci.

Graf 2.6: Celkový přírůstek na území SO Praha 13, MČ Praha 13 a MČ Řeporyje v letech 2014–2016

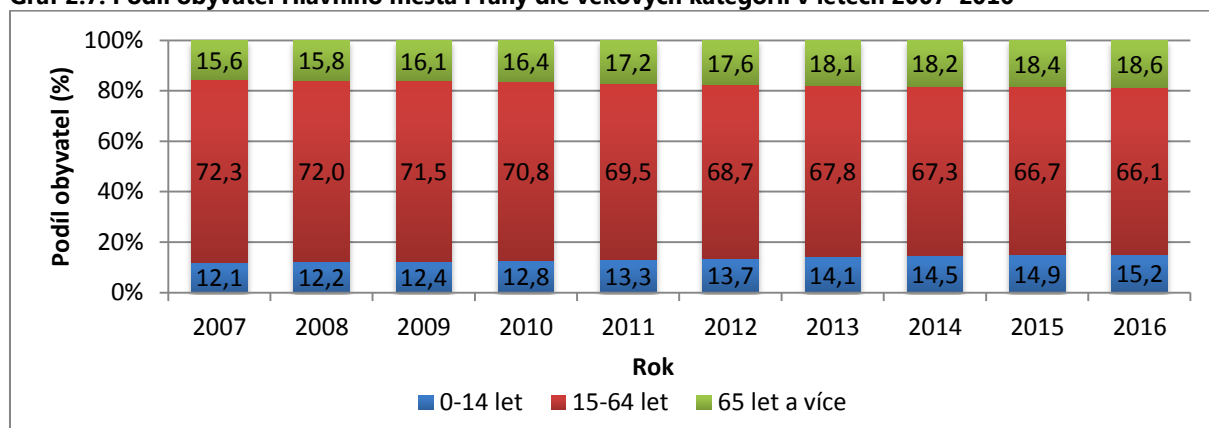
Zdroj: ČSÚ, 2017, údaje k 31. 12.

2.1.2 Stárnutí populace

Na území celé České republiky dochází k procesu stárnutí populace, tj. podíl obyvatel v postproduktivním věku (65 let a více) převyšuje podíl dětí ve věku do 14 let. V posledních letech je stárnutí české populace dáno zejména **pozitivním vývojem úmrtnosti**, resp. lidé se dožívají vyššího věku. **Počet dětí totiž od roku 2008 každoročně roste**, ale jen mírně (v letech 2007–2016 došlo k nárůstu o 1,3 %). Zároveň se od roku 2007 výrazněji navyšuje podíl postproduktivního obyvatelstva, a to v souvislosti s přechodem silných populačních ročníků narozených ve 40. letech 20. století přes hranici 65 let věku. Během let 2007–2016 tak počet seniorů vzrostl z 1 512 834 na 1 988 922 osob (tj. o více jak 31 %). **Věková struktura obyvatelstva Prahy kopíruje trend České republiky**, tj. dochází k stárnutí populace hlavního města Prahy. **Počet dětí ovšem roste v Praze rychleji než počet**

seniorů. Mezi léty 2007–2016 došlo v Praze k navýšení podílu dětí do 15 let o více jak 3,0 %. Lidé ve věku 65 a více let tvoří v současné době pětinu obyvatelstva Prahy a lze předpokládat další nárůst. Ale i přesto je vývoj podílu osob v postproduktivním věku na celkové populaci v Praze oproti republikovému průměru podprůměrný. Podíl seniorů ve věku 65 a více let vzrostl ve sledovaném období stejně jako dětská složka o 3,0 %. **Průměrný věk obyvatel Prahy** dlouhodobě odpovídá celorepublikovému průměru. V roce 2016 to bylo 42 let, ovšem v porovnání s ostatními kraji dochází v Praze k nejmenšímu nárůstu průměrného věku. To je dáno přílivem mladých obyvatel z celé republiky i ze zahraničí.

Graf 2.7: Podíl obyvatel Hlavního města Prahy dle věkových kategorií v letech 2007–2016

Zdroj: ČSÚ, 2017, údaje k 31.12.

Obyvatelstvo SO Praha 13 má poměrně mladou věkovou strukturu. V roce 2016 byl podíl dětí do 15 let relativně vysoký (15,6 %), naopak zastoupení seniorů ve věku 65 let a více (12,7 %) nedosahuje ani republikového průměru (18,8 %). Výrazně je zde zastoupena skupina obyvatel v produktivním věku (71,8 %), jejíž podíl ale klesá. K 1. 1. 2017 žilo v rámci SO Praha 13 celkem 66 438 osob, více viz tabulka.

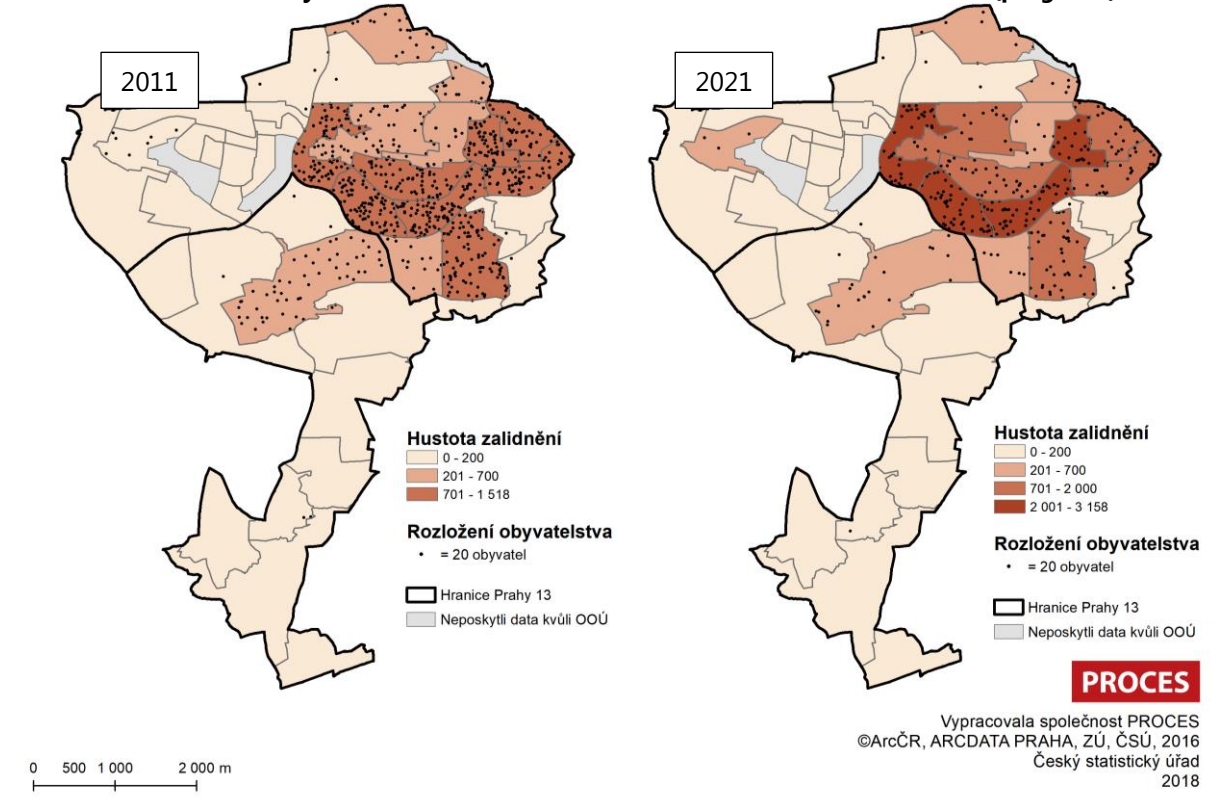
Tabulka 2.2: Počet obyvatel Správního obvodu Prahy 13

			MČ Praha 13		MČ Praha - Řeporyje		Celkem (abs.)
			Abs.	Podíl (%)	Abs.	Podíl (%)	
Počet obyvatel	věková skupina	0–14 let	9 528	15,4	812	18,1	10 340
		15–64 let	44 618	72,0	3 059	68,1	47 677
		65 let a více	7 799	12,6	622	13,8	8 421
	Celkem	61 945	100,0	4 493	100,0	66 438	

Zdroj: ČSÚ, 2017, údaje k 31.12.

Průměrný věk v roce 2016 v MČ Praha 13 dosahoval 39,8 let a v MČ Řeporyje 39,0 let. Obě hodnoty jsou ve vztahu k republikovým (42,0 let) a krajským (42,0 let) hodnotám podprůměrné.

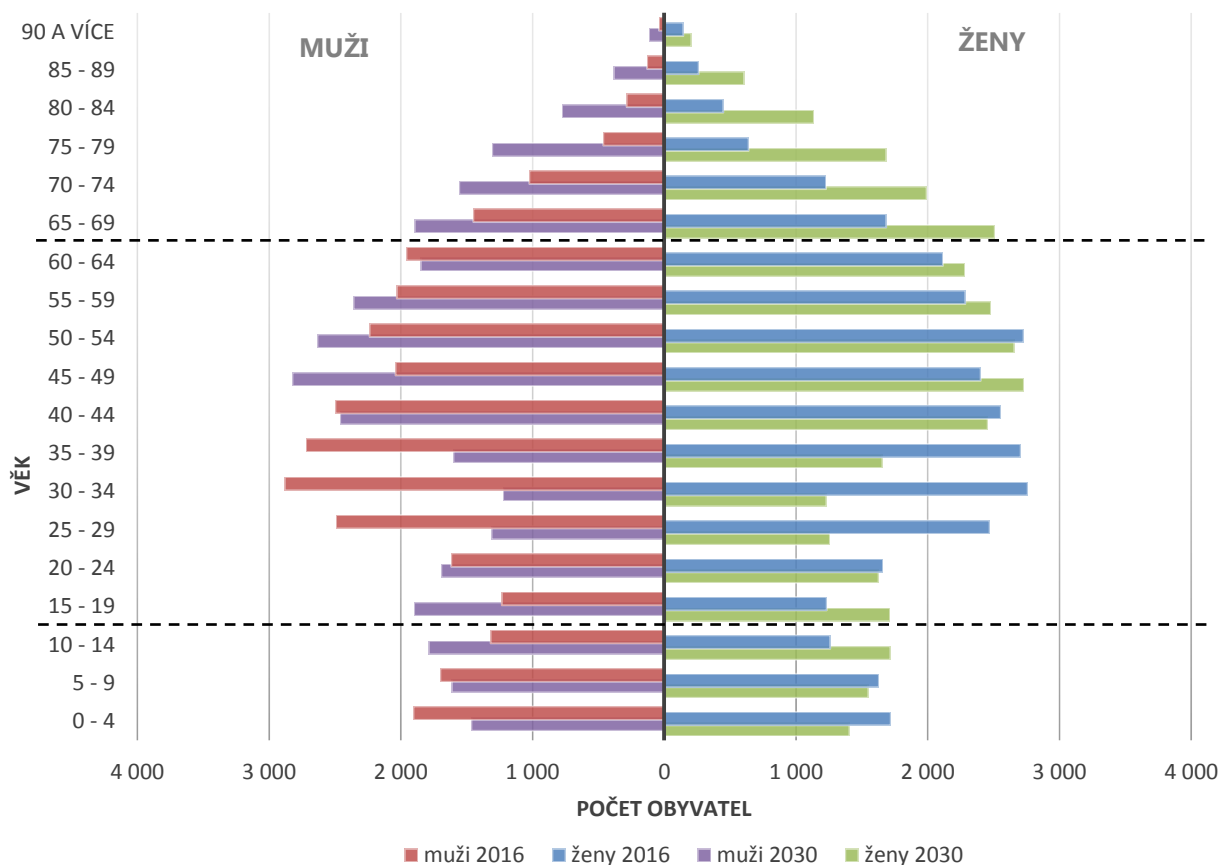
Obrázek 2.2: Rozložení obyvatel ve věku 65+ na území SO Praha 13 v roce 2011 a 2021 (prognóza)

2.1.3 Prognóza vývoje obyvatel v Městské části Praha 13

S využitím moderních matematicko-statistických metod byla provedena prognóza počtu obyvatel a jeho zastoupení v jednotlivých věkových kategoriích. Tato prognóza může sloužit veřejnému sektoru, který je podle ní schopen do budoucna rámcově řešit sociální, zdravotní, bytovou a jiné politiky na úrovni městské části. Z provedené analýzy vyplývá, že v budoucnu bude pokračovat negativní trend stárnutí populace.

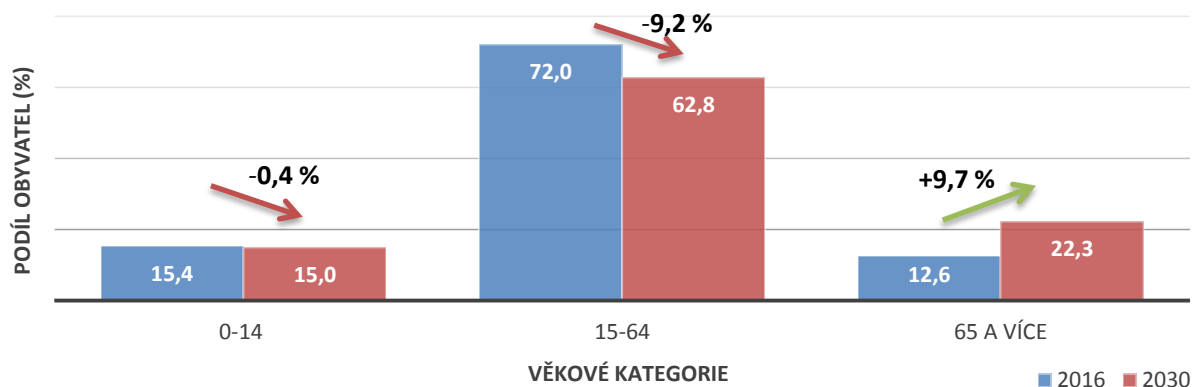
Graf 8: Věková pyramida městské části Praha 13 za rok 2016 s výhledem do roku 2030

Zdroj dat: ČSÚ – vlastní zpracování, 2016

Do roku 2030 bude stále narůstat počet obyvatel v poproduktivním věku, a to zejména na úkor produktivní složky obyvatelstva. Pokles podílu produktivního obyvatelstva s sebou do budoucna přinese mnoho negativních ekonomických a sociálních důsledků. Bude narůstat tlak na státní správu a místní samosprávu v sociální a bytové sféře. Do roku 2030 se vlivem neustále klesající porodnosti také sníží i počet dětí do 15 let (předproduktivní složka obyvatelstva). Vzhledem k tomuto faktu bude místní samospráva muset řešit případnou redukci škol a školských zařízení.

Graf 9: Podíl obyvatel dle věkového složení na celkovém počtu obyvatel v roce 2016 s výhledem do roku 2030

Zdroj dat: ČSÚ – vlastní zpracování, 2016

2.1.4 Nízká míra porodnosti a zvyšující se věk prvorodiček

Rodina v České republice, potažmo v Praze, prochází ve sledovaném období 2007–2016 velkými změnami. Praha kopíruje celoevropský trend odkládání sňatku i rodičovství. Dochází k poklesu počtu nově uzavřených manželství a stále více dětí se rodí mimo manželství. Neznamená to však, že děti vyrůstají v neúplné rodině, pouze se mění model tradičního manželství. Hlavní město Praha se v současnosti vyznačuje **nízkou úrovní porodnosti a vyšším věkem matek při narození dítěte**. Stejně jako v celé ČR se i v Praze v období 2007–2016 zvýšila úhrnná plodnost. Pátým rokem v řadě rostla a na území České republiky přesáhla hranici 1,6 dítěte na jednu ženu, v Praze to bylo 1,5 dítěte na jednu ženu. V roce 2016 dosáhl v Praze **průměrný věk žen při narození dítěte** hodnoty 32,5 let, tj. o 1,8 let více než je celorepublikový průměr (30,7 let), věk prvorodiček v Praze byl 31,2 let, což je dokonce o 2,3 roku více než průměr České republiky.

Tabulka 2.3: Průměrný věk a plodnost rodiček v České republice a Hlavním městě Praze v letech 2007–2016

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Průměrný věk rodiček	ČR	29,4	29,7	29,8	30,1	30,2	30,3	30,5	30,6	30,7	30,7
	Hl. m. Praha	30,9	31,2	31,4	31,5	31,8	32,0	32,2	32,3	32,4	32,5
Průměrný věk prvorodiček	ČR	27,6	27,8	27,9	28,1	28,3	28,5	28,7	28,8	28,9	28,9
	Hl. m. Praha	29,7	29,9	30,1	30,2	30,5	30,8	30,9	31,1	31,1	31,2
Úhrnná plodnost	ČR	1,4	1,5	1,5	1,5	1,4	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6
	Hl. m. Praha	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5

Zdroj: ČSÚ, 2017, údaje k 31.12.

Pozn.: Barevná škála udává hodnotu buňky v rámci jednotlivých ukazatelů, kdy tmavě modrá představuje nejnižší hodnotu a tmavě červená nejvyšší hodnotu.

2.1.5 Vysoký podíl dětí narozených mimo manželství

V roce 2011 bylo na území České republiky 46,8 % bezdětných domácností. Pro počet živě narozených dětí se v roce 2016 třetím rokem v řadě meziročně zvýšil. V roce 2016 se v České republice narodilo 112 633 dětí, to je nejvíce za posledních 6 let. Podíl dětí **narozených mimo manželství** na území České republiky dále vzrostl (na 48,6 %), počet dětí narozených **vdaným ženám** se však poprvé od roku 2009 meziročně snížil. Podobný trend vývoje počtu narozených lze sledovat i v Hlavním městě Praze. V roce 2016 se v Praze živě narodilo 14 929 dětí. Od roku 2007 došlo poprvé k meziročnímu snížení dětí narozených mimo manželství, bylo to 41,0 % dětí z celkového počtu živě narozených (tj. o 0,2 % méně než v předchozím roce).

Tabulka 2.4: Počet a podíl živě narozených v České republice a Hlavním městě Praze v letech 2006–2016

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ČR	Celkem	114 632	119 570	118 348	117 153	108 673	108 576	106 751	109 860	110 764	112 663
	mimo manželství (abs.)	39 537	43 457	45 954	47 164	45 421	47 088	48 000	51 267	52 976	54 733
	mimo manželství (%)	34,5	36,3	38,8	40,3	41,8	43,4	45,0	46,7	47,8	48,6
Hl. m. Praha	Celkem	13 195	14 339	14 488	14 792	13 968	14 176	13 867	14 624	14 759	14 929
	mimo manželství (abs.)	4 059	4 671	4 878	5 223	5 110	5 308	5 369	5 934	6 087	6 121
	mimo manželství (%)	30,8	32,6	33,7	35,3	36,6	37,4	38,7	40,6	41,2	41,0

Zdroj: ČSÚ, 2017, údaje k 31. 12.

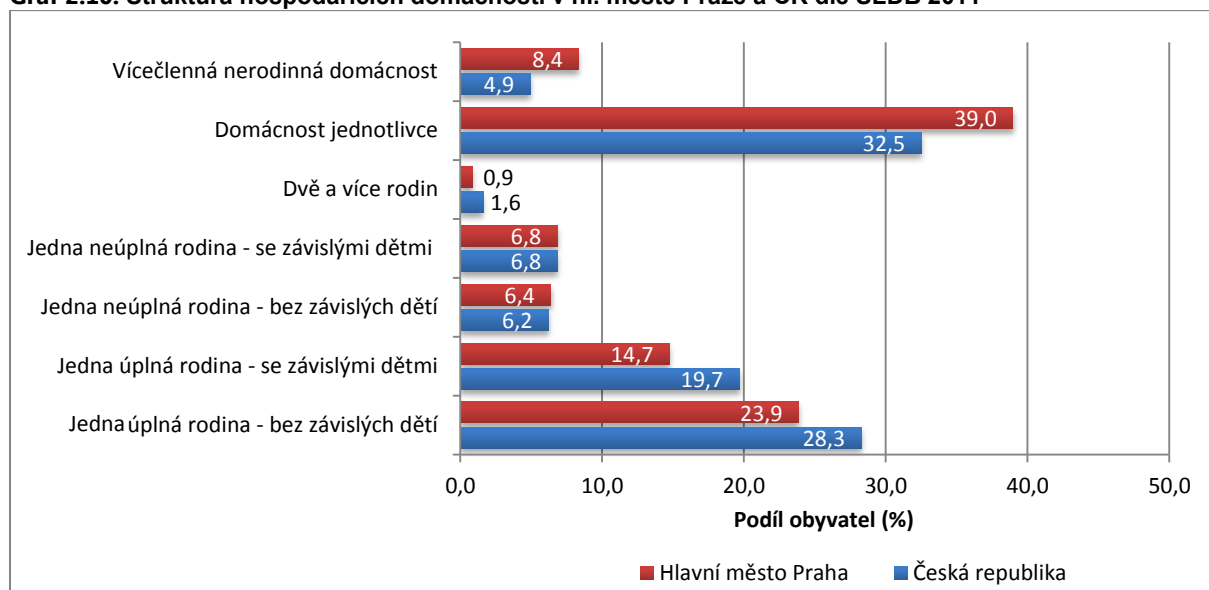
Pozn.: Barevná škála udává hodnotu buňky v rámci jednotlivých ukazatelů, kdy tmavě modrá představuje nejnižší hodnotu a tmavě červená nejvyšší hodnotu.

2.1.6 Změna struktury domácností

Z hlediska struktury domácností se Praha vyznačuje **podprůměrným zastoupením rodinných domácností** (52,7 % oproti celorepublikovému průměru 62,6 %) a **naopak nadprůměrným podílem domácností nerodinných** (47,3 % oproti celorepublikovému podílu 37,4 %), a to jak domácností jednotlivců, tak i nerodinných vícečlenných domácností. Největší odchylky od celorepublikového

průměru vykazuje Hlavní město Praha podílem domácností jednotlivců (nadprůměrná hodnota 39,0 %) a úplných rodin se závislými dětmi (podprůměrná hodnota 14,7 %) a bez dětí (podprůměrná hodnota 23,9 %).

Graf 2.10: Struktura hospodařících domácností v hl. městě Praze a ČR dle SLDB 2011

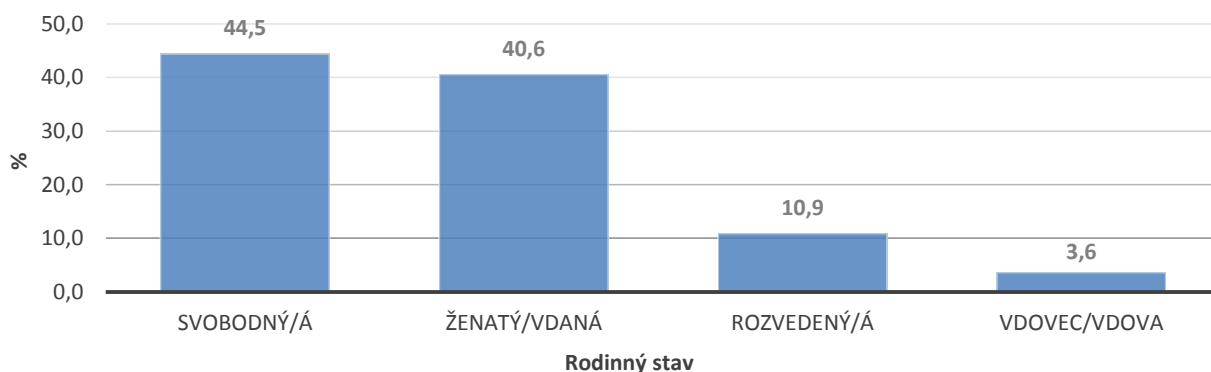

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Co se týče domácností se závislými dětmi, je v Praze **nadprůměrný podíl rodin s jedním dítětem** (v případě úplných rodin je jejich zastoupení v Praze 54,0 % oproti 48,0 % v České republice, v případě neúplných rodin dokonce 75,0 % oproti 70,0 %). Podprůměrně zastoupené jsou zde naopak rodiny se dvěma dětmi (v úplných rodinách 41,0 % vs. 45,0 %, v neúplných 23,0 % vs. 26,0 %) i rodiny se třemi a více dětmi (v úplných rodinách 6,0 % vs. 8 %, v neúplných 3,0 % vs. 4 %). (ČSÚ, 2013a).

Více než 40 % obyvatel žijících na území městské části Praha 13 v roce 2011 žilo ve svazku manželském. Podíl rozvedených žijících na území Prahy 13 činil 10,9 %. Nejvyšší podíl obyvatel městské části Praha 13 tvořily svobodné osoby.

Obrázek 2.3: Struktura obyvatel Prahy 13 dle rodinného stavu

Zdroj dat: ČSÚ, SLDB, 2011

2.1.7 Pokles počtu sňatků i rozvodů

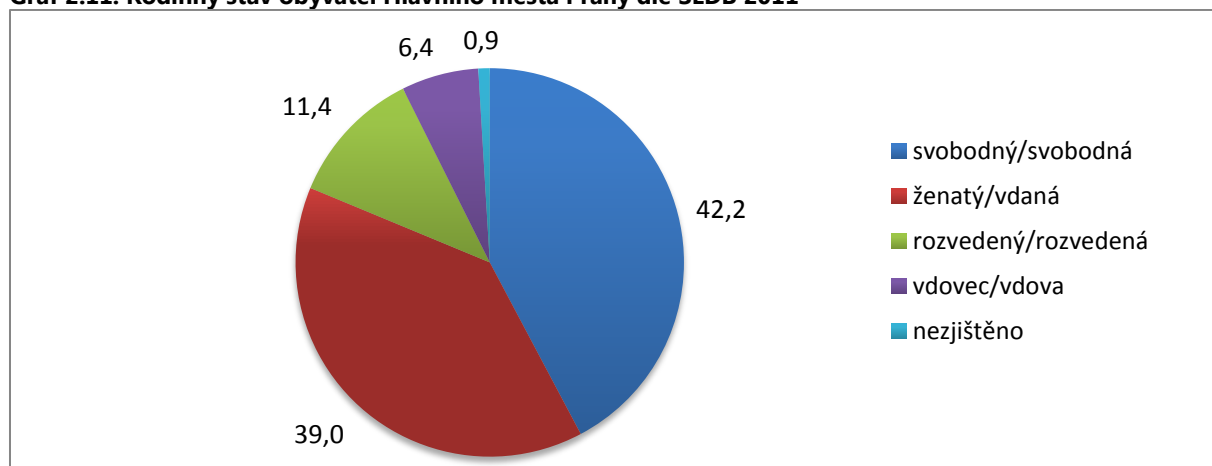
I když v České republice dochází k poklesu počtu nově uzavřených manželství a stále více dětí se rodí mimo manželství, neznamená to však, že děti vyrůstají v neúplné rodině, pouze se mění model

tradičního manželství.⁸ V roce 2011 tvořily úplné rodiny ze 72,3 % sezdané páry a z 8,8 % nesezdané páry.

Dle SLDB na území České republiky minimálně jednou uzavřelo registrované partnerství 2 243 osob. Rodiny tvořené registrovanými partnery pak představovaly 0,02 % z celkového počtu domácností tvořených jednou rodinou. Dalších 8 112 osob (0,15 % domácností) uvedlo, že s osobou stejného pohlaví žijí jako druh nebo družka a takový vztah označují demografové jako faktické partnerství. Lze předpokládat, že ne všechny osoby byly v rámci SLDB ochotny uvést soužití s partnerem nebo partnerkou stejného pohlaví, proto bude uvedená hodnota s největší pravděpodobností podhodnocena. (SLDB 2011)

Pro Prahu je typický vysoký podíl úplných rodin tvořených nesezdaným párem, tento typ rodiny tvořil dle posledního SLDB v Praze 14 % ze všech úplných rodin. Dle SLDB bylo na území České republiky 42,3 % sezdaných a 39,9 % svobodných osob, jedna pětina obyvatel je rozvedená a více než 7,0 % ovdověla. Hlavní město Praha se od celorepublikového průměru výrazně neliší, viz graf.

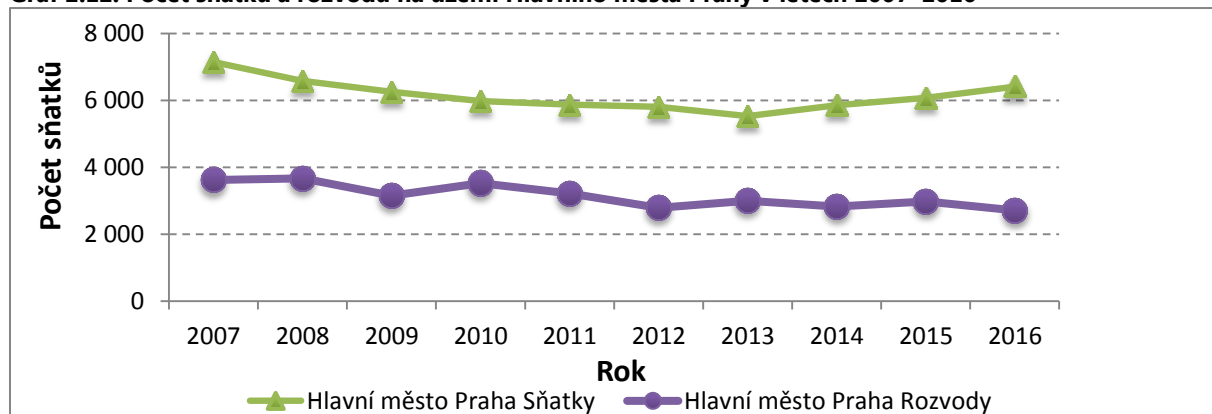
Graf 2.11: Rodinný stav obyvatel Hlavního města Prahy dle SLDB 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Rodina v Praze prochází ve sledovaném období velkými změnami. Praha kopíruje celorepublikový trend odkládání sňatku i rodičovství. Mezi léty 2007–2016 lze vypočítat **pokles sňatečnosti i rozvodovosti**, přesto došlo v posledních 3 letech k nárůstu počtu sňatků. V roce 2016 bylo v České republice realizováno 50 768 sňatků a 24 996 rozvodů. V roce 2016 se na území Prahy uskutečnilo 6 415 sňatků a 2 715 rozvodů.

Graf 2.12: Počet sňatků a rozvodů na území Hlavního města Prahy v letech 2007–2016

Zdroj: ČSÚ, 2017, údaje k 31. 12.

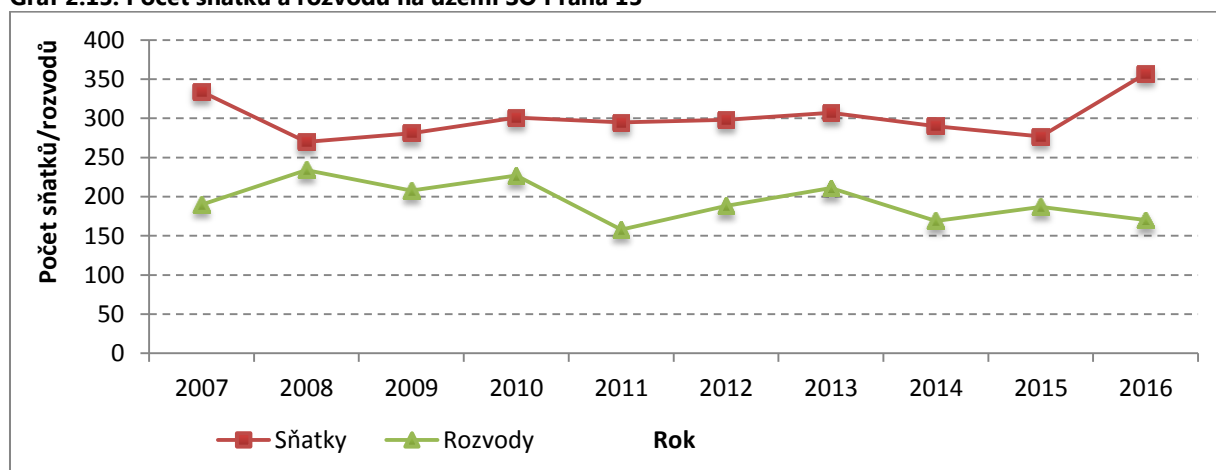
⁸ Koncepce rodinné politiky, MPSV 2017

Faktorů ovlivňujících nižší sňatečnost je více. Zvyšuje se tolerance k alternativním formám soužití, mladé páry spolu také nejprve chtějí žít tzv. „na zkoušku“, kdy hlavním faktorem, který má vliv na společné soužití je dostupnost bydlení a nižší finanční náklady ve společné domácnosti. Vliv na to, zda muž či žena vstoupí do manželství, má také vzdělání. Zde se ukazuje, že nejvíce znevýhodnění na sňatkovém trhu jsou muži s nižším vzděláním, naopak nejvyšší pravděpodobnost uzavření sňatku je u vysokoškoláků. Mezi další faktory je nutné zařadit těhotenství či počet dětí, finanční nákladnost svatby, spokojenost s partnerským životem.⁹

Sňatečnost a rozvodovost SO Praha 13 je ovlivněna mj. věkovou strukturou obyvatel v území (mladá věková struktura může ovlivňovat vyšší rozvodovost), vliv má také migrace do regionu, kdy k rozvodům může docházet i u nově přistěhovalých osob.

V dlouhodobém měřítku mezi léty 2007–2016 byl počet sňatků na území SO Praha 13 různorodý. Počet sňatků je mimo jiné ovlivněn i atraktivitou výběru dat v daném roce (např. 7. 7. 2007 o víkend).¹⁰ V roce 2016 bylo ve SO Praha 13 uzavřeno 357 sňatků, což je o 80 sňatků více než v roce předchozím. Počet rozvodů ve SO Praha 13 je ve sledovaném období také proměnlivý, lze předpokládat, že vliv na počet rozvodů má také počet uzavřených manželství v předchozím období. V roce 2016 bylo realizováno 170 rozvodů, tj. o 17 méně než v roce 2015.

Graf 2.13: Počet sňatků a rozvodů na území SO Praha 13

Zdroj: ČSÚ, 2017, údaje k 31. 12.

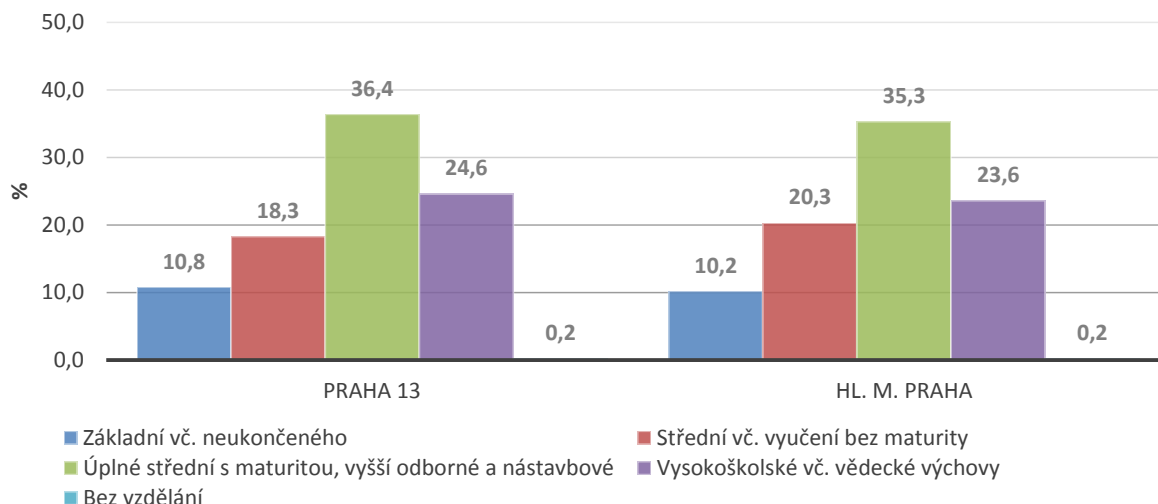
2.1.8 Vzdělanost mužů a žen

Dle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 tvoří největší podíl populace městské části Praha 13 skupina osob s úplným středním vzděláním s maturitou, vyšším odborným a nástavbovým vzděláním (36,4 %). Vysokoškolské vzdělání má 24,6 % obyvatel žijících na území městské části Praha 13. Pouze 0,2 % populace je bez vzdělání. Ve srovnání s Hl. m. Prahou je vzdělanostní struktura populace obdobná. Vzdělanostní struktura městské části Praha 13 (24,6 % s VŠ vzděláním) je ve srovnání s celorepublikovým průměrem (12,5 % s VŠ vzděláním) nadprůměrná.

⁹ Koncepce rodinné politiky, MPSV 2017

¹⁰ Sociodemografická analýza Správního obvodu Praha 13 pro účely plánování sociálních služeb, 2010

Graf 14: Vzdělanostní struktura městské části Praha 13 a Hl. m. Prahy

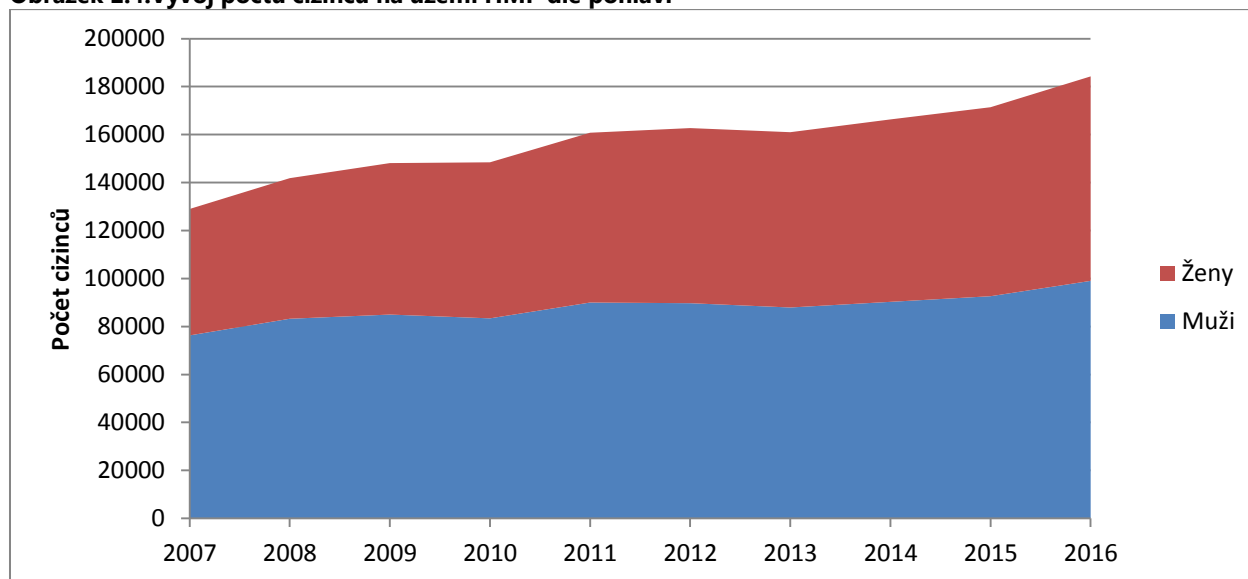

Zdroj dat: ČSÚ, SLDB, 2011

2.1.9 Vývoj počtu cizinců

Pro Prahu je typický velký podíl cizinců, který v ní žije. Za cizince je považován občan cizí země s dlouhodobým vízem, u občanů EU (s výjimkou ČR) jsou to osoby s trvalým, dlouhodobým či přechodným pobytem. Od roku 2007 dochází k růstu počtu cizinců ze 130 tis osob na 184 tis. osob k 31. 12. 2016, jedná se o nárůst o 43 %. V tomto období roste podíl žen, z původních 41 % v roce 2007 na 46 % v roce 2016.

Obrázek 2.4: Vývoj počtu cizinců na území HMP dle pohlaví

ČSÚ, Údaje k 31. 12. daného roku

Pozn.: Počet cizinců v ČR (tj. trvalý, dlouhodobý a přechodný pobyt občanů EU a dlouhodobé vízum).

Z hlediska vývoje zastoupení zemí k 31. 12. 2016 největší počet cizinců je z Ukrajiny (47 278 osob), Slovenska (29 068 osob), z Ruské federace (22 257 osob) a z Vietnamu (12 212). Narůstá podíl osob z Ruské federace a Vietnamu.

Tabulka 2.5::Vývoj počtu cizinců na území HMP dle zemí

Rok	Celkem	Země EU (bez ČR)	z toho		Ostatní země	z toho		
			Slovensko	Polsko		Ukrajina	Vietnam	Ruská fed.
2007	129 002	33 160	↑ 54,3%	↑ 6,3%	95 842	↑ 48,8%	↓ 8,5%	↓ 13,6%
2008	141 841	37 113	↑ 53,2%	↑ 6,0%	104 728	↔ 45,4%	↔ 9,2%	↔ 14,8%
2009	148 123	34 710	↔ 51,8%	↔ 5,9%	113 413	↔ 44,4%	↔ 9,4%	↔ 15,4%
2010	148 447	34 409	↔ 51,1%	↔ 5,7%	114 038	↔ 43,1%	↔ 9,4%	↔ 16,4%
2011	160 783	42 662	↔ 52,5%	↔ 5,8%	118 121	↔ 42,1%	↔ 9,3%	↔ 16,6%
2012	162 715	45 235	↔ 51,8%	↔ 5,8%	117 480	↔ 41,9%	↔ 9,3%	↔ 17,2%
2013	161 006	49 572	↔ 50,1%	↔ 5,5%	111 434	↓ 40,4%	↔ 9,8%	↑ 18,1%
2014	166 332	53 384	↔ 49,2%	↔ 5,3%	112 948	↓ 40,3%	↑ 10,0%	↑ 18,7%
2015	171 408	57 014	↓ 48,3%	↓ 5,2%	114 394	↓ 39,9%	↑ 10,2%	↑ 18,7%
2016	184 264	61 182	↓ 47,5%	↓ 5,1%	123 082	↓ 38,4%	↑ 9,9%	↑ 18,1%

ČSÚ, Údaje k 31. 12. daného roku

Pozn.: Počet cizinců v ČR (tj. trvalý, dlouhodobý a přechodný pobyt občanů EU a dlouhodobé vízum)

Obrázek 2.5: Rozložení cizinců dle městských částí HMP (1. 1. 2013)

Počet cizinců žijících v městské části Praha 13 se neustále zvyšuje. Nárůst počtu cizinců s realizovaným pobytem v městské části Praha 13 byl od roku 2014 více než 9%. Více než 60 % cizinců má v městské části trvalý pobyt. Celkový počet cizinců se podílí na celkovém počtu obyvatel z 16 %, což je více, než činí průměr Hl. m. Prahy (13,11 %). Důvody velké míry zastoupení cizinců mohou být odlišné a mohou ovlivňovat řešení některých specifických kapacit obslužných funkcí městské části.

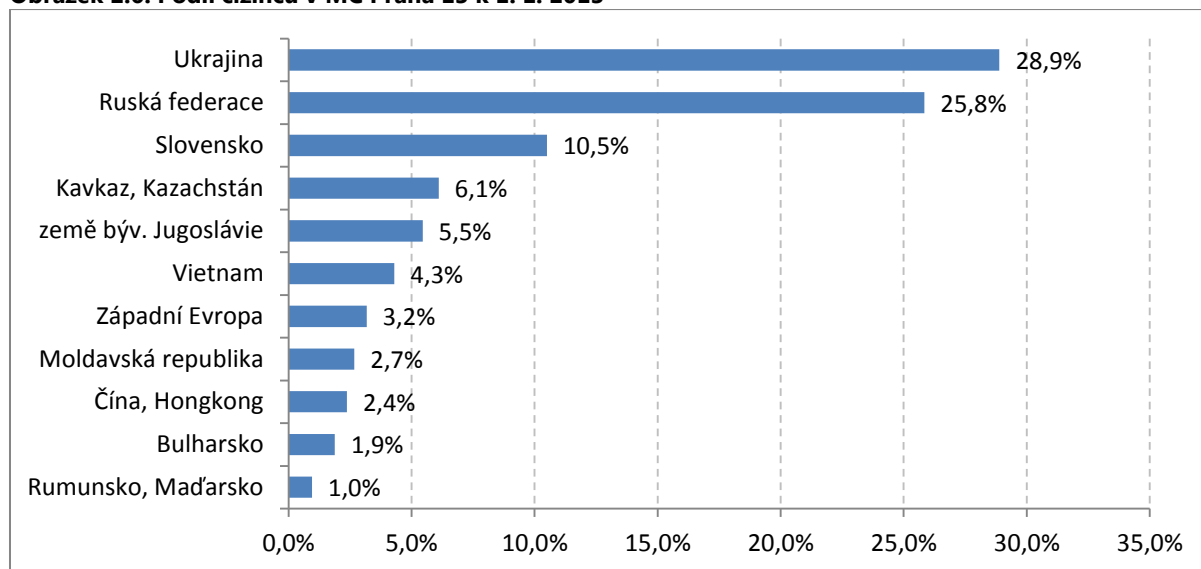
Tabulka 2.6: Počet cizinců s realizovaným pobytem v městské části Praha 13

Rok	Muži			Ženy			Celkem cizinců	Pobyt	
	nad 15	do 15	celkem	nad 15	do 15	celkem		trvalý	přechodný
2014	4 075	675	4 750	3 808	628	4 436	9 186	5 313	3 873
2015	4 290	676	4 966	4 059	632	4 691	9 657	5 789	3 868
2016	4 283	709	4 992	4 117	664	4 781	9 773	6 063	3 710
2017	4 403	730	5 133	4 229	668	4 897	10 030	6 312	3 718

Zdroj dat: Ministerstvo vnitra ČR, stav k 1. 1. daného roku

Jelikož se jedná o poměrně velkou část populace, je vhodné, aby MČ Praha 13 věnovala tomuto trendu pozornost, zejména v zájmu předcházení negativních jevů jako je například segregace, nenávisť majority vůči cizincům atd. Je zřejmé, že kroky musí být činěny zejména v oblasti školství, kultury a sociální politiky.

Obrázek 2.6: Podíl cizinců v MČ Praha 13 k 1. 1. 2013

Zdroj: Služba cizinecké policie ČR; jsou uvedeny údaje nad 1 %

2.2 Sociologické průzkumy MČ Praha 13 z roku 2017

2.2.1 Identita občanů s městskou částí Praha 13¹¹

Občané si MČ Prahu 13 spojují většinou s pozitivními skutečnostmi. Většina občanů zde našla svůj domov, bydlení a mají zde rodinu. Řada z nich si na MČ cení životního prostředí, především množství zeleně, klidu a udržování čistoty. Dominantou MČ je Centrální park. Z MČ je dobrá dopravní dostupnost do centra Prahy a občané zde mohou využívat i široké nabídky služeb. Dle názoru některých obyvatel se však MČ Praha 13 stala velkým sídlištěm, především z důvodu neustálého zahušťování zástavby.

¹¹ V rámci zpracování Strategický plán Městské části Praha 13 na období 2018 - 2024 byl realizován v období červen – červenec 2017 reprezentativní sociologický průzkum mezi občany, počet respondentů 1248 (1018 Face to face rozhovory + 229 CAWI). Kvótní výběr dle pohlaví, věku a místa bydliště.

Obrázek 2.7: Jaká slovní spojení se vám vybaví, když se řekne MČ Praha 13?

Obrázek 2.8: Co se podle vás v MČ Praha 13 v poslední době nejvíce povedlo?

Občané nejvíce oceňují starost MČ o Centrální park, především revitalizaci parku. Dalším přínosem byla revitalizace vnitrobloků, v rámci níž byla rekonstruována dětská hřiště a sportoviště. Rovněž rekonstrukce týkající se výsadeb, zpevněných ploch a parčíků přispěla ke zvýšení pohody bydlení občanů. Rekonstrukce obchodního centra uprostřed sídliště Velká Ohrada je občany také vnímána jako pozitivní aspekt rozvoje území. Množství občanů ocenilo proběhlé kulturní, sportovní a společenské akce pořádané na území městské části.

Jako velký problém vnímají obyvatelé MČ Praha 13 nedostatek parkovacích míst, který vzniká především z důvodu zahušťování zástavby, ale také z důvodu dojíždění nerezidentů na území MČ do zaměstnání. Pro 22 % obyvatel je tento problém na prvním místě, pro 17 % obyvatel na druhém místě a pro 15 % na třetím místě.

Plavecký bazén, případně koupaliště je další z věcí, na co respondenti nejvíce upozorňují, že chybí. Někteří obyvatelé vyjádřili zájem o vybudování tzv. biotopu, přírodního ekologického koupaliště. 17 % občanů uvedlo, že by chybějící koupaliště řešili na prvním místě.

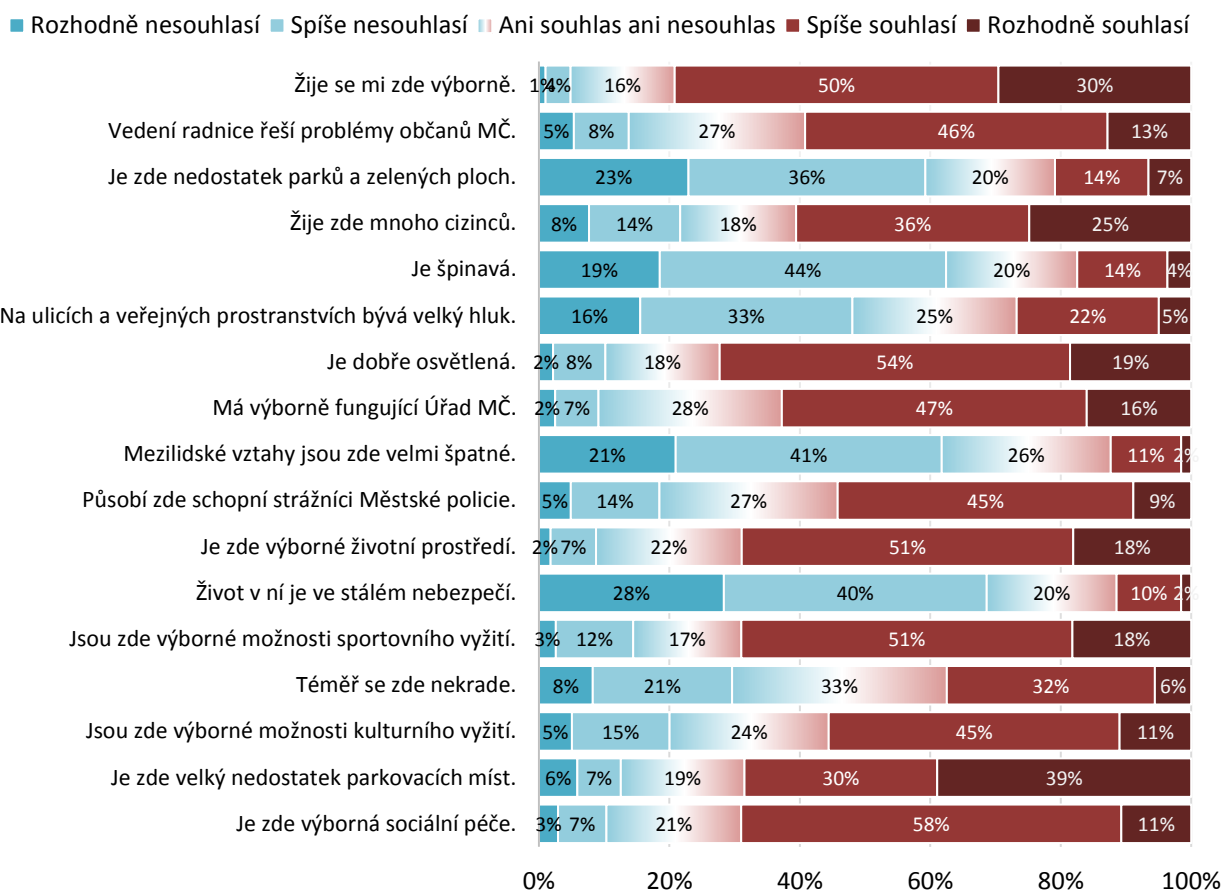
Více než 10 % obyvatel vyjádřilo názor, že v MČ Praha 13 dochází k úbytku zeleně na úkor nové výstavby. 8,5 % obyvatel postrádá v MČ Praha 13 rovněž více obchodů, především malých specializovaných prodejen – řezník, pekárna, cukrárna atd.

Obrázek 2.9: Co postrádáte v MČ Praha 13? Co vám zde chybí?

Dle následujícího bloku otázek, většina občanů MČ Prahy 13 (80 % respondentů) je s **životem v MČ** spokojena. Nespokojenost s životem v MČ vyjádřilo pouze 5 % respondentů. Spokojenost občanů s **fungováním Úřadu městské části Praha 13 a vedením MČ** je rovněž vysoká, 59 % dotázaných uvedlo, že vedení radnice řeší problémy občanů MČ. **Životní prostředí** v MČ Praha 13 je uspokojivé, 69 % respondentů považuje Prahu 13 za MČ s výborným životním prostředím, 59 % občanů si myslí, že je zde dostatek parků, 63 % občanů považuje Prahu 13 za městskou část, kde je udržována čistota, a pouze 27 % občanů si myslí, že ulice a veřejná prostranství jsou hlučná. V otázkách týkajících se **bezpečnosti** se zde většina cítí bezpečně (68 %). 54 % občanů rovněž oceňuje práci strážníků Městské policie. Jediným problémem jsou dle názoru občanů krádeže, kdy 37 % občanů si myslí, že se zde nekrade. Veřejné osvětlení považuje 72 % občanů za dostatečné. Spokojenost vyjádřili obyvatelé i s poskytováním sociálních **služeb** (69 %), stejně tak s možnostmi kulturního a sportovního vyžití. Ve velké míře si obyvatelé uvědomují přítomnost **cizinců** (61 %). Velkým problémem v MČ Praha 13 je dle občanů nedostatek **parkovacích míst**. 68 % občanů vyjádřilo potřebu řešit tuto otázku.

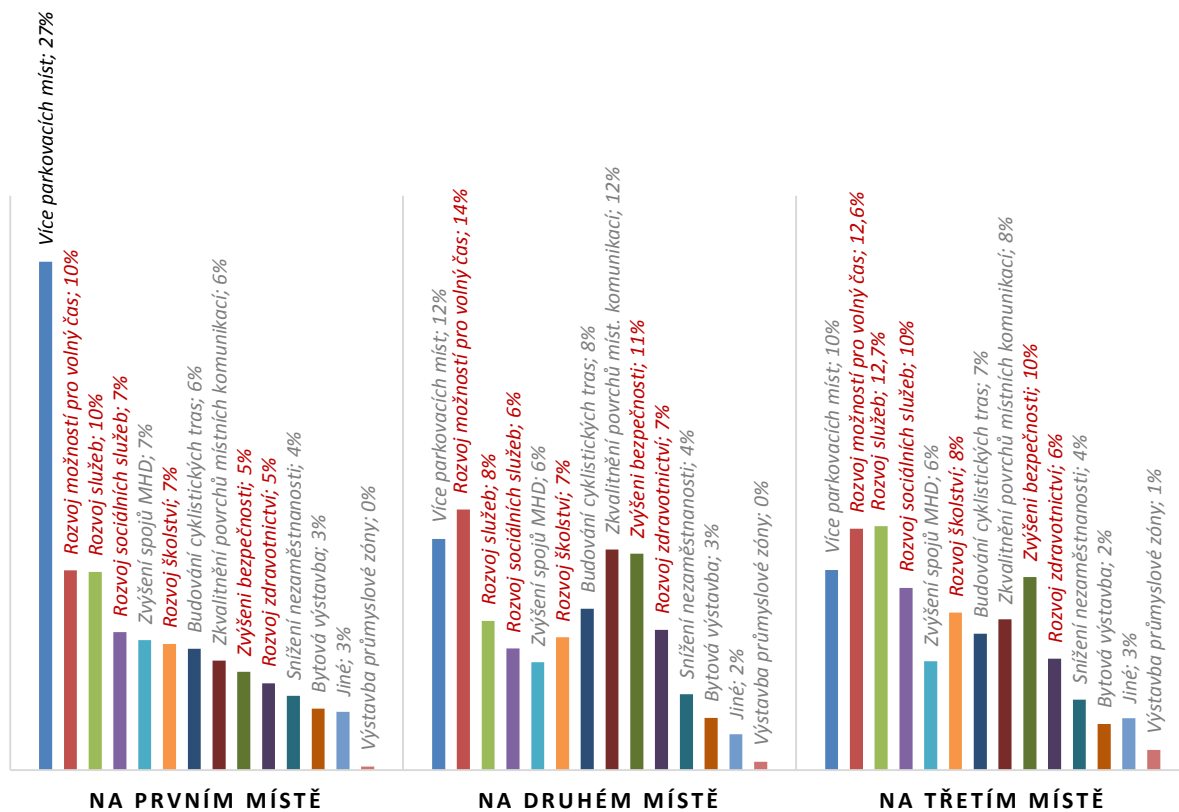
Graf 15: Ohodnoťte prosím, zda s výroky o MČ Praha 13 souhlasíte.

Ve srovnání s výsledky Výzkumu spokojenosti obyvatel MČ Praha 13, který byl realizován v roce 2014, se spokojenost občanů s **životem** v MČ Praha 13 zvyšuje (76 % respondentů vyjádřilo svou spokojenost s životem v MČ Praha 13). Spokojenost občanů s **fungováním ÚMČ Praha 13 a vedením MČ** se od roku 2014 mírně zvýšila, 50 % občanů byla přesvědčena, že vedení radnice problémy MČ řeší. Naopak spokojenost s **životním prostředím** se snížila, což může být způsobeno dle názoru obyvatel především nadále pokračující výstavbou na úkor veřejné zeleně (72 % v roce 2014 bylo spokojeno se stavem životního prostředí). Více než 15 % si myslí, že ubývá i parků a zelených ploch. Spokojenost obyvatel s čistotou v MČ se naopak zvýšila (54 % obyvatel považovalo MČ za čistou). Problém hlučnosti byl v roce 2014 vnímán podobně. **Bezpečnost** se dle názoru obyvatel mírně zlepšila (v roce 2014 vyjádřilo 66 % obyvatel spokojenost s bezpečností v MČ). Práci strážníků Městské policie občané také ocenili. Problém krádeží se dle názoru občanů snížil (v roce 2014 si pouze 21 % občanů myslelo, že se zde nekrade). Tato skutečnost souvisí i s otázkou veřejného osvětlení v MČ. V roce 2014 si pouze 66 % občanů myslelo, že je MČ dostatečně osvětlená. I spokojenost s poskytováním sociálních **služeb** se výrazně zvýšila (v roce 2014 vyjádřilo 53 % obyvatel svou spokojenost). Rovněž spokojenost s kulturním a sportovním vyžitím v MČ se zvýšila. Vnímání přítomnosti **cizinců** je nadále aktuální otázkou, avšak občané jejich přítomnost vnímají v menší míře (v roce 2014 - 76 % obyvatel, 2017 - 61 % obyvatel). Problém s nedostatkem **parkovacích míst** se dle názoru občanů nezlepšil.

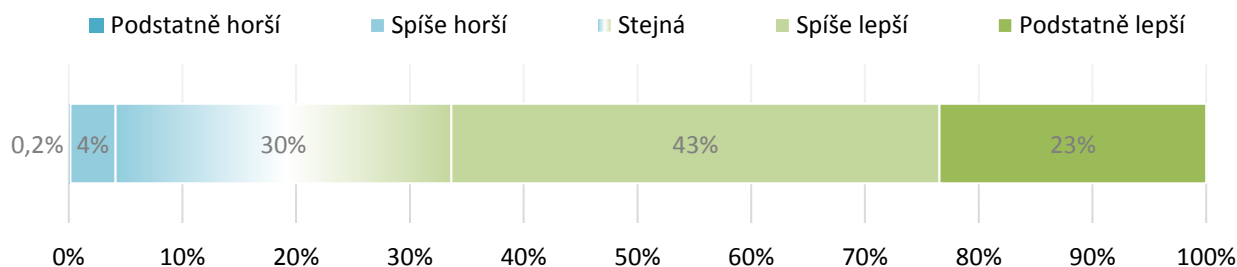
V případě participace občanů na sestavování rozpočtu MČ by rozpočet reflektoval potřeby občanů. Z rozpočtu městské části by mělo být nejvíce finančních prostředků směřováno na vybudování parkovacích míst. Dále na rozvoj možností pro volný čas a rozvoj služeb. Občané by vůbec nepodpořili další výstavbu, jež by se odrazila v kvalitě životního prostředí MČ.

Graf 16: Rozhodněte, kam byste nejvíce směřoval/a prostředky z rozpočtu MČ Praha 13?

Obyvatelé MČ Praha 13 (66 %) jsou přesvědčeni, že bezpečnostní situace je v MČ Praha 13 lepší než v jiných částech Prahy. Pro srovnání s Výzkumem spokojenosti obyvatel MČ Praha 13 z roku 2014, kdy 47 % obyvatel hodnotilo bezpečnostní situaci MČ jako lepší než v jiných částech Prahy, se bezpečnostní situace výrazně zlepšila, což může mít souvislost i s pocitem vnímání množství krádeží v MČ.

Graf 17: Myslíte si, že bezpečnostní situace v MČ Praha 13 je lepší nebo horší než v jiných částech Prahy?

2.2.2 Průzkum podnikatelského/neziskového sektoru¹²

Odpovědi dotázaných podnikatelů a zástupců NNO obecně korespondují s názorem veřejnosti, které jsou popsány v předchozí kapitole. Níže jsou shrnuty tedy pouze specifika dané cílové skupiny dle jednotlivých otázek.

Co se z vašeho pohledu organizace/podniku MČ Praha 13 v poslední době nejvíce povedlo?

Nestátní neziskové organizace (dále jen NNO) zejména oceňují vstřícnou komunikaci s Odborem sociální péče MČ Praha 13. 40 % respondentů zastupujících podnikatelský sektor rovněž poukázalo na profesionalitu, loajlnost úředníků a spokojenost s vedením Úřadu městské části Praha 13. Dále 50 % dotázaných vyjádřilo svou spokojenost s péčí o veřejnou zeleň.

Co z pohledu vašeho podniku/vaší organizace postrádáte v MČ Praha 13? Co vám zde chybí?

33 % respondentů zastupujících NNO poukázalo na aktuální potřebu podpory sociálních služeb, kam by mělo směřovat více finančních prostředků z rozpočtu městské části, jelikož současná podpora neodpovídá množství klientů – občanů městské části Praha 13, a dále potřebu rozšíření pobytových a ambulantních sociálních služeb.

Zástupci podnikatelského sektoru (60 % respondentů) postrádají dostatek parkovacích míst, což by dle jejich názoru mohlo vyřešit vybudování tzv. P+R parkování s dobrou návazností na MHD, popř. zavedení parkovacích zón. 20 % dotázaných chybí vyšší podpora malých a středních podniků ze strany MČ. 12 % dotázaných chybí větší udržování čistoty v Praze 13.

Které z uvedených faktorů nejvíce omezují rozvoj vašeho podnikání/vaší organizace?

Rozvoj podnikatelského a neziskového sektoru nejvíce omezuje nedostatek kvalifikované pracovní síly (50 % dotázaných uvedlo tuto možnost mezi hlavními příčinami). Více než 31 % respondentů uvedlo, že jejich rozvoj omezuje situace v dopravě. Naopak současná ekonomická situace v ČR nemá vliv na rozvoj podnikání, resp. NNO. 12,5 % dotázaných uvedlo, že vysoká administrativní zátěž ve veřejné správě má vliv na rozvoj jejich podnikání/organizace.

Odkud se dozvídáte informace v MČ Praha 13 v oblasti činnosti vaší organizace/vašeho podnikání?

Zájem ze strany podnikatelů i NNO o dění v MČ Praha 13 je vysoký. Z průzkumu vyplývá, že více než 56 % dotázaných sleduje webové stránky MČ Praha 13. 38 % respondentů pravidelně čte místní zpravodaj Stop. Stejně procento dotázaných preferuje osobní kontakt se zaměstnanci úřadu a zastupiteli městské části. Naopak pouze 6 % dotázaných odpovědělo, že nesledují žádné z médií a o dění v MČ se vůbec nezajímají.

Komunikace s místními úřady se vám jeví jako:

Komunikace s místními úřady je hodnocena jako velmi vstřícná.

Jaké jsou záměry vaší organizace/vašeho podniku do budoucna?

Organizace působící na území MČ Praha 13 chtějí ve většině případů poskytovat služby ve stávajícím rozsahu. Téměř třetina dotázaných plánuje poskytovat služby ve větším rozsahu.

Rozhodněte, kam byste nejvíce směřoval(a) prostředky z rozpočtu MČ Praha 13?

Mezi nejdůležitější oblasti zájmu MČ řadí podnikatelský a neziskový sektor rozvoj sociálních služeb a rozšiřování parkovacích stání. Při výběru ze 3 oblastí z celkových 14 možností, do nichž by měly směřovat finanční prostředky rozpočtu MČ, zařadilo 50 % respondentů právě tyto dvě oblasti mezi nejvýznamnější. K oblastem veřejného zájmu by v MČ Praha 13 mělo patřit rovněž zkvalitnění povrchů místních komunikací. Dále by finanční prostředky měly směřovat do zvýšení bezpečnosti a bytové

¹² Výzkum Organizací působících na území MČ Praha 13, v období Červenec - Srpen 2017, Metoda CATI + CAWI, 50 respondentů.

výstavby (téměř 19 % respondentů řadí tyto oblasti mezi 3 nejdůležitější oblasti veřejného zájmu). 13 % respondentů by směřovalo prostředky rozpočtu městské části na péči o veřejnou zeleně.

Máte nějaké náměty pro zlepšení místního podnikatelského prostředí či poskytování veřejných služeb?

Respondenti z řad podnikatelů a NNO by směřovali více finančních prostředků na podporu NNO působících v MČ Praha 13. MČ by rovněž měla podporovat místní podnikatele, malé a střední podniky, např. otevřením se projektům PPP.

Uvažoval(a) jste někdy o přemístění své provozovny mimo území MČ Praha 13?

80 % dotázaných respondentů z podnikatelského sektoru nikdy neuvažovalo o přemístění své provozovny mimo území MČ Praha 13. Pouze 10 % respondentů z podnikatelského sektoru možnost přemístění provozovny někdy napadla. V případě NNO jsou výsledky dotazníkového průzkumu nerelevantní, jelikož některé organizace na území MČ Praha 13 pouze působí a své sídlo zde nemají.

Ceníte si něčeho na Praze 13, nebo byste něco zlepšili? Máte nějaký podnět/názor/návrh?

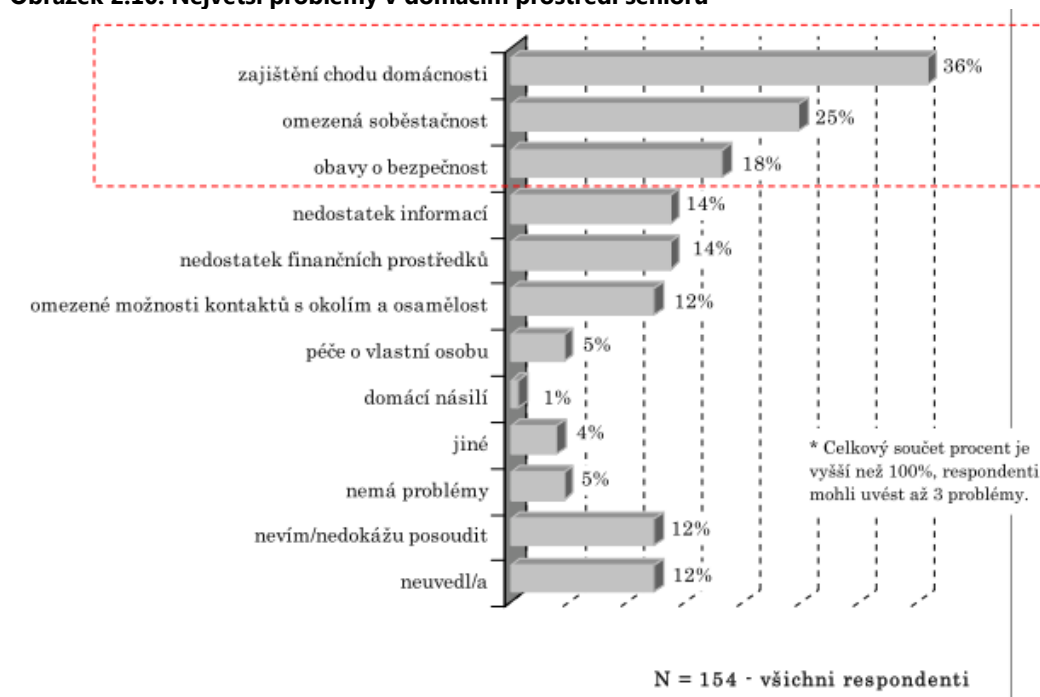
Kvalita poskytování veřejných služeb v MČ Praha 13 je hodnocena jako velmi dobrá. Podnikatelský a neziskový sektor vyzdvihuje dobrou komunikaci s Úřadem městské části Praha 13. Dále nutnost pokračování v podpoře neziskového i podnikatelského sektoru ze strany MČ. V případě zřízení parkovacích zón je pro rozvoj podnikání prioritní vybudování parkovacích míst i pro nerezidenty, např. P+R odstavných parkovišť. V MČ se nachází dostatek udržované veřejné zeleně, Centrální park nabízí příležitosti k odpočinku i volnočasovým aktivitám. Mezi respondenty se nachází jak odpůrci, tak příznivci nové bytové výstavby.

2.3 Průzkum potřeb seniorů MČ Praha 13 z roku 2013¹³

Nejčastější problémy

Nejčastější problémy, které dotazované seniory trápí, jsou rozděleny do dvou skupin, na problémy, které se týkají jejich domácího prostředí, a na problémy, na které naráží mimo své domácí prostředí. Nejfrekventovanějším problémem v domácím prostředí seniorů je právě zajištění chodu domácnosti, což uvedla více než třetina respondentů. Konkrétně uváděli respondenti úklid domácnosti a drobné opravy v bytě. Druhým nejpalčivějším problémem je omezená soběstačnost dotázaných seniorů. Pětina si dělá obavy o svou bezpečnost. Více než desetina respondentů z řad seniorů si stěžuje na nedostatek informací (nevědí, o jakou pomoc či podporu mohou žádat, kdo jim může pomoci apod.). Stejný podíl respondentů bojuje s nedostatkem finančních prostředků na základní životní potřeby. Problém osamělosti, omezené možnosti kontaktů s okolím trápí o málo více než desetinu dotázaných seniorů. Zlomek respondentů (5%) má problém se zvládnutím péče o vlastní osobu. A objevil se i jeden případ domácího násilí. Cca desetina respondentů nedokázala své problémy specifikovat.

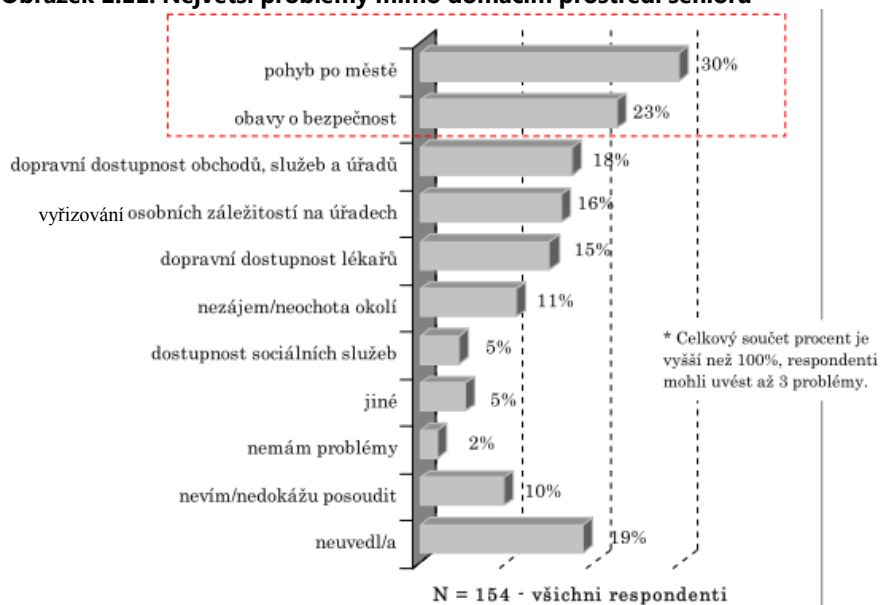
Obrázek 2.10: Největší problémy v domácím prostředí seniorů

Mimo domácí prostředí seniorů je největší komplikací pohyb po městě (např. chybí bezbariérové přechody, náročné je nastupování/vystupování do autobusů a metra, špatné chodníky, hustá doprava). Pohyb po městě je problematický pro téměř třetinu dotázaných seniorů. Dalším nejfrekventovanějším problémem je bezpečnost – čtvrtina respondentů se necítí bezpečně mimo své domácí prostředí. Následuje trojice problémů, která trápí shodně téměř každého pátého respondenta – dopravní dostupnost obchodů, služeb, úřadů a také lékařů a vyřizování osobních záležitostí na úřadech. Desetinu dotázaných seniorů trápí nezáměr či neochota okolí. Pro zlomek dotázaných seniorů (5%) je problémem dostupnost sociálních služeb. Desetina dotázaných seniorů nedokázala problémy specifikovat. Každý pátý respondent žádné problémy neuvědl, nelze se ovšem domnívat, že s žádnými problémy nebojuje.

¹³ Bumbálková, L., *Názorový průzkum mezi seniory v MČ Praha 13 na téma potřeby a problémy obyvatel MČ Praha 13 starších 65 let, 2013*

Obrázek 2.11: Největší problémy mimo domácím prostředí seniorů

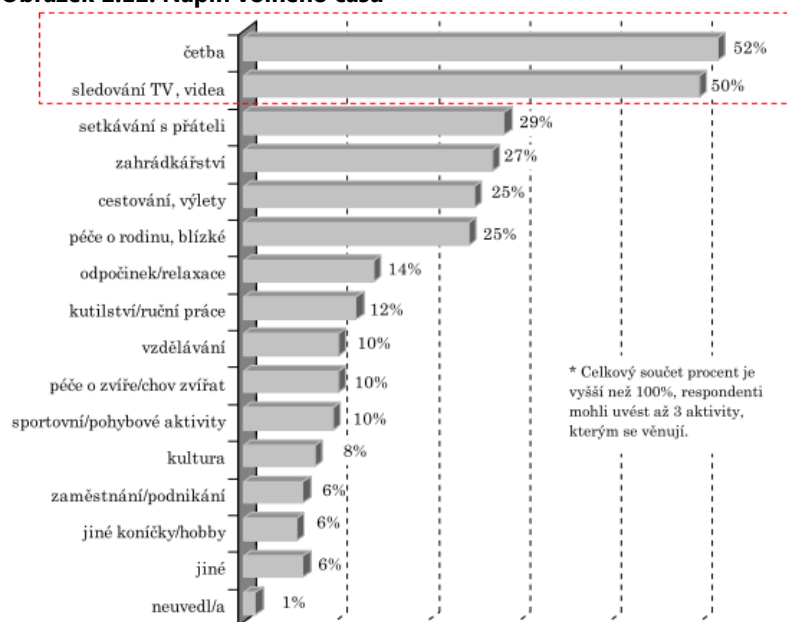
Možná zlepšení stávající situace seniorů

Nejvíce podnětů resp. poptávky k vyřešení složité situace se týká financí – výši důchodů dotázaní senioři hodnotí jako nedostatečnou, potřebují více finančních prostředků na zdravotní péči či bydlení. Problémem pro seniory je pohyb po městě a zde se opakuje poptávka po lepší dopravní dostupnosti všeho potřebného, po lepší dopravní obslužnosti v jejich městské části. Často seniory trápí zdravotní problémy, a tím související soběstačnost. Dále senioři jednotlivě uváděli konkrétní sociální služby popř. úkony, jejichž pomoc potřebují – doprovod, osobní asistenci, pečovatelskou službu, domov pro seniory. Za zmínku také stojí námět na vytvoření oddělení na ÚMČ, které bude určeno jen pro seniory – kde by se mohli obrátit se svými problémy, které se týkají např. bydlení.

Náplň volného času a společenské vyžití seniorů

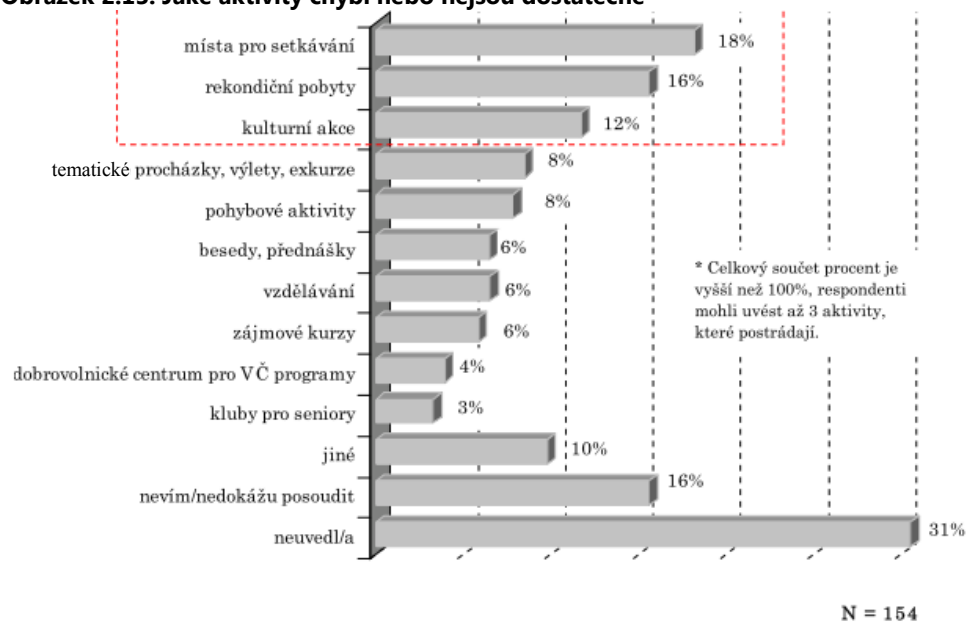
Ze seznamu možných aktivit mohli uvést senioři až tři aktivity, kterým se nejčastěji věnují. Uvedli, že se nejčastěji věnují četbě a sledování televize či videa – polovina dotázaných seniorů. S odstupem jsou uváděny další „akčnější“ aktivity – téměř třetina seniorů se setkává se svými přáteli. Cca čtvrtina se věnuje zahrádkářství, cestování a výletům, dále také péči o rodinu, o své blízké. Více než desetina respondentů se věnuje relaxaci a odpočinku, nebo naopak kutí a věnují se ručním pracím. Desetina se dále vzdělává, pečuje o domácí mazlíčky a také má pohybové aktivity. Necelá desetina respondentů vyhledává kulturu – chodí do divadla, na koncerty apod.

Obrázek 2.12: Náplň volného času

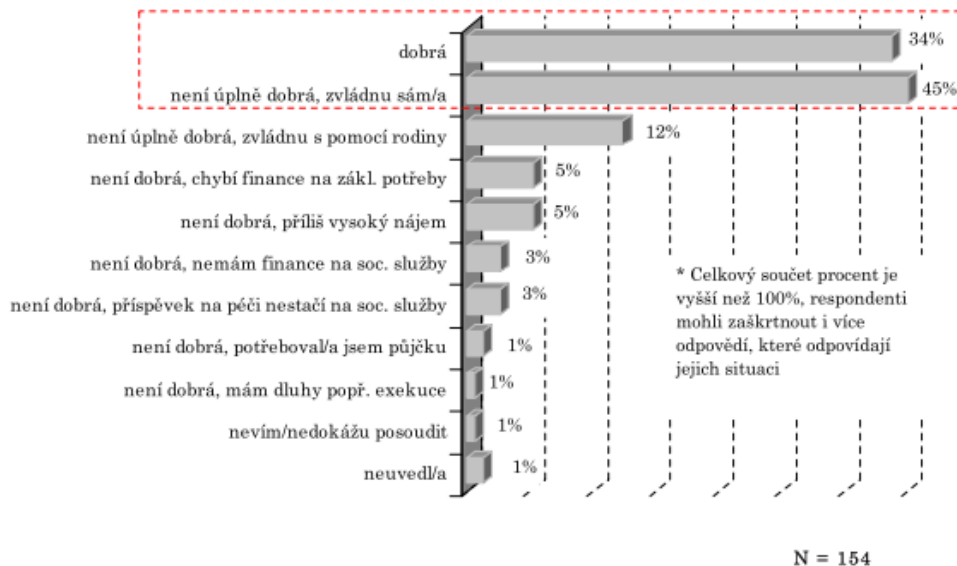
Kromě aktivit, kterým se seniori aktivně věnují, bylo zjišťováno, co seniorům v jejich MČ chybí, kde má nabídka rezervy. Poměrně velký podíl respondentů (31%) se k této problematice nevyjádřil a další (16%) se nedokázali rozhodnout a nabídku zhodnotit. Respondenti, kteří se vyjádřili, postrádají nejčastěji specifická místa pro setkávání (kavárny pro seniory apod.). Dále by seniori uvítali nabídku rekondičních pobytů a také kulturní akce (divadlo, koncerty, filmový klub apod.).

Obrázek 2.13: Jaké aktivity chybí nebo nejsou dostatečné

S životní úrovní souvisí také finanční situace domácnosti. Více než tři čtvrtiny respondentů popisují finanční situaci jako dobrou, zvládají vše vlastními prostředky. Třetina dotázaných seniorů uvedla, že finanční situace domácnosti je dobrá. Více než dva z pěti hodnotí situaci jako ne úplně dobrou, ale zvládají vše vlastními prostředky. Cca desetina popisuje situaci jako ne úplně dobrou, ale zvládají ji s finanční pomocí rodiny.

Obrázek 2.14: Finanční situace domácnosti

Hlavní zjištění z průzkumu seniorů:

- Nejfrekventovanějšími problémy, které trápí seniory v jejich domácím prostředí, je zajištění chodu domácnosti (36%), často jde o úklid domácnosti např. mytí oken, drobné opravy v bytě. Dále jde o omezenou soběstačnost, senioři mají řadu zdravotních problémů, které je limitují (25%). Přestože se jedná o jejich domácí prostředí, projevila pětina respondentů obavy o vlastní bezpečnost.
- Naopak mimo domácí prostředí je pro dotázané seniory nejpálčivějším problémem pohyb po městě (30%) a následně obavy o osobní bezpečnost (23%).
- O polovinu respondentů pečuje někdo z jejich blízkých, pomáhá jim zvládat péči o ně samotné a jejich domácnost.
- Cca třetina respondentů – seniorů v současné době využívá některou konkrétní sociální službu (35%). Nejčastěji využívají pečovatelskou službu.
- Téměř čtvrtina respondentů v současné době hledá konkrétní sociální službu, jejíž pomoc potřebují. Ti zmiňují domov pro seniory a pečovatelskou službu.
- Mezi seniory panuje obava z budoucnosti – „v jejich městské části není domov pro seniory“ a někteří mají obavy, kde najdou pomoc, až nebudou péči o sebe a svou domácnost zvládat.
- Dotázaní senioři se nejčastěji věnují četbě a sledování televize či videa – uvedla polovina z nich.
- V jejich městské části jim chybí místa pro setkávání (kavárny pro seniory apod.), rekondiční pobyty a kulturní akce. KD Mlejn nabízí program pro seniory, ale pro řadu z nich je problém se za kulturou dostat, nebo na ni nemají dostatečné finanční prostředky. Nicméně v rámci nabídky KD Mlejn dotázané seniory nejvíce zajímá divadlo a hudba.
- Polovina respondentů projevila zájem o přednášku na téma bezpečnost seniorů.
- Svou životní úroveň hodnotí nejčastěji respondenti jako „spíše dobrou“ nebo „někde uprostřed“ – ani dobrou, ani špatnou. Na pětibodové škále se pohybuje průměrné hodnocení na bodu 2,5 – tedy kolem středu, ani dobrá, ale ani špatná.
- Finanční situaci své domácnosti hodnotí třetina respondentů jako dobrou, s dovětkem „nestěžují si“. Více než dva z pěti respondentů situaci shrnují jako ne úplně dobrou, ale přesto ji zvládají vlastními prostředky. Desetina respondentů svou finanční situaci zvládá díky finanční pomoci rodiny.

- Devíti z deseti respondentů vyhovuje jejich stávající bydlení. Nicméně i ti, kteří jsou spokojeni, dokázali uvést problémy, které s bydlením souvisí. V bytě se cítí osamělí, náklady na bydlení jsou vysoké, trápí je nedobré sousedské vztahy.
- I přes poměrně vysoký průměrný věk respondentů je mezi nimi čtvrtina, která má chuť se zapojit do společenského života seniorů v Praze 13 – občas dobrovolně pomoci, nebo předávat své zkušenosti a dovednosti formou kurzů a kroužků.

2.4 Mapování potřeb uživatelů sociálních služeb (2008)¹⁴

Mapování potřeb následujících cílových skupin:

- Rodiny s dětmi a mládež
- Osoby se zdravotním postižením
- Seniori

2.4.1 Rodiny s dětmi a mládež

- Mezi respondenty převažují rodiny s dětmi ve školním věku a dále úplné rodiny, které se nejčastěji starají o dvě děti. Názorového průzkumu se zúčastnili respondenti ze všech částí Prahy 13, nejvíce však ze sídlištních celků a to zejména z Velké Ohrady.
- Respondenti, resp. jejich děti, nejčastěji využívají volnočasové aktivity v podobě sportovních aktivit a různých kroužků. Mnoho dotázaných rodin využilo služeb pedagogicko-psychologické poradny a někteří navštěvují se svými malými dětmi také mateřská centra.
- Přátelé (sousedé a spolupracovníci), ze školy či z časopisu STOP - zde se nejčastěji dotázaní dozvídají informace pro jejich cílovou skupinu. Do budoucna by respondenti chtěli ještě více rozšířit informovanost prostřednictvím časopisu STOP a zájem je o vydání katalogu sociálních služeb a také více informací na webu městské části, také prostřednictvím škol či školek.
- Zájem je o služby zabývající se pomocí rodičům při přechodu z rodičovské dovolené do práce, více nízkoprahových klubů pro neorganizovanou mládež, job kluby pro osoby hledající zaměstnání a také pomoc rodinám, kde je ohrožen vývoj dětí. Další zájem projeví respondenti o vzdělávací aktivity pro dospělé a dále služby zaměřené na rodiny s malými dětmi, a to konkrétně s možností hlídání dětí a jesle. Zájem je o sociální bydlení.
- Také se dotázané rodiny s dětmi obávají o bezpečnost na Praze 13, i když nikoliv tak intenzivně jako seniori (přibližně každý pátý dotázaný se necítí na Praze 13 bezpečně). Přesto identifikovali dotázaní některá místa, která z jejich pohledu bezpečná rozhodně nejsou, a to např. metro a jeho okolí, Velká Ohrada či Centrální park. Děti a mládež na Praze 13 jsou vystaveni celé řadě negativních jevů a dle mínění dotázaných jsou to zejména drogy, výskyt pouličních part, pití alkoholu, kouření a šikana.
- Dotázané rodiny mají jasnou představu, co je potřeba na Praze 13 zlepšit, jsou to zejména čistota a pořádek v ulicích, parcích, dále kontrola zákazu pobíhání psů, údržba stávajících hřišť a sportovišť (a také zlepšení jejich vybavení) a také problémy s bezpečností.
- Dotázané rodiny s dětmi jsou relativně nakloněny pomoci zlepšovat situaci na Praze 13 a to zejména přenecháním věcí, které již doma nepoužívají. Mezi respondenty existuje potenciál dobrovolnictví (celkem více než 150 respondentů je ochotno dobrovolně vypomáhat).

¹⁴ Mapování potřeb uživatelů sociálních služeb MČ Praha 13 a v MČ Praha – Řeporyje. 2008

2.4.2 Osoby se zdravotním postižením

- Nejčastěji se uživatelé o „své“ službě dozvěděli přímo od organizace, která služby poskytuje. Dalším frekventovaným zdrojem informací o sociálních službách jsou v Praze 13 lékaři.
- Z možné nabídky na zlepšení informovanosti projeví zdravotně postižení nejčastěji zájem o přehledný tištěný katalog sociálních služeb v Praze 13. Z časopisu STOP uživatelé doposud příliš často informace nečerpají, ale vzhledem k tomu, že tento typ časopisu je dobře dostupný všem, lidé ho naleznou ve své schránce a je zdarma, projevíla polovina dotázaných zájem o více informací v tomto médiu např. formou pravidelné rubriky či infostránky. Dále by zdravotně postižení uvítali více informací u lékařů, se kterými jsou obvykle v pravidelném kontaktu.
- Zdravotně postižení narážejí na různé problémy, ať již ve svém domácím prostředí, tak i mimo něj. Tyto problémy by jim mohli pomoci řešit nebo i zcela odbourat jednak rodiny, poskytovatelé sociálních služeb, ale i místní radnice, neziskové organizace a další. V rámci svého domácího prostředí mají zdravotně postižení nejčastěji problém se zajištěním chodu domácnosti. Často jim komplikuje život, že jejich bydlení neodpovídá specifickým potřebám zdravotně postižených. Mimo své domácí prostředí naráží na překážky a bariéry. Postrádají bezbariérový pohyb po městské části a dostatek míst pro zaparkování tam, kde potřebují. Nejzávažnějším problémem je nemožnost resp. omezená nabídka možností uplatnit se na trhu práce.
- Některé sociální služby pro zdravotně postižené v Praze 13 postrádají a některé mají nedostatečnou kapacitu a nedokážou uspokojit potřeby všech. Dotázaní se shodli, že nejčastěji jim v Praze 13 chybí právní poradenství, krizová lůžka a doprava pro zdravotně postižené. Podpora zaměstnávání zdravotně postižených. Nedostatečná je také nabídka respitní péče přímo v domácnosti klienta a kapacita nouzové signalizace pro okamžité přivolání pomoci.
- Výpovědi dotázaných směřují zájem o rozvoj sociálních služeb směrem k terénní formě služeb podporujících život v jejich vlastní domácnosti, ve vlastním prostředí oproti rozvoji rezidenčních zařízení poskytujících dlouhodobý pobyt. Téměř tři čtvrtiny by volily život ve vlastní domácnosti s různou úrovní pomoci – pomoci rodiny, pomoci terénních sociálních služeb, možností pobytu ve stacionáři.
- Většina dotázaných zdravotně postižených projevíla zájem o pomoc dobrovolníka. Často jako o doprovod při trávení volného času, doprovod při vyřizování osobních záležitostí nebo společníka „na kus řeči“.

2.4.3 Senioři

- Nejvíce klientů využívá služby, které nelze zcela charakterizovat jako služby sociální, byť seniorům výrazně zpříjemňují a ulehčují život. Jedná se zejména o aktivity pro seniory ve formě klubů pro seniory či jiné svazy a spolky (SPCCH, STP atd.). Ze sociálních služeb je častěji využívána pečovatelská služba v terénu a také výdej obědů v jídelně pro seniory v Domě Lukáš. Každý pátý respondent přitom dosud žádnou službu nevyužíval.
- Časopis STOP a dále přátelé, spolupracovníci či sousedé a lékaři jsou tři hlavní současné zdroje informací o sociálních službách, které by do budoucna měly být dále zkvalitňovány (např. více informací ve STOPu) a také – katalog sociálních služeb v Praze 13.
- Senioři se ve velké míře obávají o svoji bezpečnost a to zejména mimo svůj byt. Doma (ve svém bytě) pak často mají potíže se zajištěním chodu své domácnosti, nemají dostatek informací, finančních prostředků a neví, jak překonat dočasná období při ztrátě soběstačnosti (např. při nemoci či po úrazu). Naopak mimo domácí prostředí jim nejvíce komplikuje život samotný pohyb po městě/městské části a dále (ne)dostupnost lékařů, obecně nezájem či neochota okolí o seniory a také pro ně obtížné vyřizování osobních záležitostí na úradech či institucích.

- Ze sociálních služeb by si senioři oproti zdravotně postiženým do budoucna přáli zejména posílení rezidenčních služeb (domov seniorů či dům s pečovatelskou službou částečně také hospic) a dále mít možnost „pomoci“ na telefonu. Dvě třetiny respondentů by při zajištění dlouhodobé péče volilo variantu, při které by zůstali ve svém domácím prostředí (a využívali pomoci rodiny a různých sociálních služeb) a jen každý čtvrtý by chtěl odejít do rezidenčního zařízení. Téměř polovina dotázaných seniorů by nebyla schopna si za nadstandardní služby šité přímo na míru jejich potřebám připlatit.
- Dotázaní senioři nechtějí být jen pasivními příjemci sociálních služeb, chtějí žít aktivním způsobem života, což zejména znamená jejich zájem o různé společenské aktivity (posezení v kavárně pro seniory, filmový klub, procházky či výlety, nebo obecně mít místo pro setkávání a besedy se zajímavými lidmi).

2.5 Aktéři rodinné politiky a volnočasové, kulturní, společenské a vzdělávací akce (events)

Cílem kapitoly je zmapování aktérů rodinné politiky v rámci MČ Praha 13 a referenčních aktérů z hlediska území Hl. m. Prahy s důrazem na potenciál zapojení do rozvoje rodinné politiky. Dalším cílem je zmapování volnočasových, kulturních, společenských a vzdělávacích akcí, které již na území správního obvodu MČ Praha 13 probíhají a mohly by se stát součástí koncepce rodinné politiky.

Mezi **aktéry rodinné politiky** patří orgány státní správy na národní, regionální a lokální úrovni; orgány samosprávy na regionální a lokální úrovni; neziskový sektor (nestátní neziskové organizace, odbory apod.); soukromý sektor (např. zaměstnavatelé, poskytovatelé komerčních služeb); odborníci (akademická, vědecká a výzkumná sféra); vzdělávací instituce; média a také široká občanská veřejnost (zejména rodiny a její jednotliví členové).

Šíře aktérů rodinné politiky v rámci Městské části Praha 13 je velice široká, na území působí mnoho neziskových organizací, dále je zde 22 mateřských školek a 10 základních škol, klíčovým aktérem je Úřad Městské části Praha 13.

Úřad Městské části Praha 13 a jeho aktivity v rámci rodinné politiky:

1. **Podpora mezigenerační spolupráce:** Vystoupení dětí v klubech pro seniory a akcích pro ně pořádaných (v současné době existuje 12 klubů seniorů s 328 členy).
2. **Opatření proti negativním vlivům působícím na děti a mládež:** Preventivní vzdělávací akce se v MČ 13 konají na základních školách, přispívají k nim odborníci z pedagogicko-psychologických poraden i různých neziskových organizací působících v dané oblasti. Ve spolupráci s Městskou policií Hl. m. Prahy a Policií ČR jsou realizovány programy prevence ve školách a reálně v terénu při kontrolách, např. dodržování zákazu prodávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let.
3. **Způsob podpory rodiny v oblasti bytové** – bytová politika MČ 13 má k dispozici cca 80 bytů, z toho 2 azylové byty, 1 krizový byt. Dále má MČ 13 v nájmu od HMP 12 bytů pro sociální účely.
4. **Vzdělávání rodičů na rodičovské dovolené jako podpora pro návrat do zaměstnání:** V roce 2015 byl realizován projekt Zpět do práce, který byl přímo určený pro usnadnění návratu matek po rodičovské dovolené na trh práce.
5. **Podpora prevence domácího násilí:** Poradenství ze strany vyškolených sociálních pracovníků, spolupráce s Intervenčním centrem Praha a Policií ČR.
6. **Způsob poskytování informací o prarodičovských aktivitách a opatřeních:** Místní zpravodaj STOP, web, plakáty a letáky v budově radnice, vývěsky v ZŠ a MŠ, FB profil MČ (Šťastná třináctka).
7. **Spolupráce OSPOD s NNO:** OSPOD ke spolupráci využívá NNO pověřené k výkonu SPOD (např. Cestou necestou, Střep, Lata, Barevný svět dětí, Dobrá rodina atd.).

8. **Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi zaměřujícími se na podporu rodiny:** MČ podporuje NNO poskytující sociální a návazné služby formou dotací a dále podporuje volnočasové aktivity.
9. **Příklady dalších typů prarodinných akcí pořádaných MČ Praha 13:** Setkání s pěstouny. Kulturní akce pro děti, mládež a rodiny: Dětský den, Eko divadélka, Cyklozvonění, Den Země, Den zdraví, Vítání občánků, Zpátky do školy, Třebonické hry, Festival volného času, Butovický rohlík atd. V rámci integrace cizinců - Nejme si cizí.

Tabulka 2.7: Kluby, centra a organizace působící na území městské části Praha 13 a popis jejich činnosti

Kluby, centra a organizace	Popis činnosti
Kulturní dům Mlejn http://mlejn.cz/	KD Mlejn je kulturním centrem Stodůlek a potažmo i celé Prahy 13. Stávající program je velmi rozmanitý - od koncertů, divadelních představení, pohádek pro děti přes společenské akce, vzdělávací programy pro školy až po hudební a pohybové kurzy. KD Mlejn je také známou scénou nového cirkusu. Jeho součástí jsou dva objekty – KD Mlejn a Spolkový dům – vzdálené od sebe přibližně 300 metrů.
Baby Club Juklík http://juklik.cz/	Centrum pro nastávající matky a rodiny s dětmi zaměřené na pohyb ve vodě. Součástí centra jsou dva bazény s teplou vodou (30 stupňů), herny, tělocvična, občerstvení, zahrada. Centrum pořádá programy pro děti (plavání rodičů s dětmi od 2 měsíců, pohybová výchova pro děti od 3 let, cvičení rodičů s dětmi od 2 let) a pro dospělé (aqua aerobic, cvičení a plavání pro nastávající maminky, příprava k porodu, cvičení v šestinedělí, kondiční cvičení, solárium).
FasTracKids http://fastrackids.cz/	Předškolní vzdělávání pro děti od 6 měsíců do 8 let zaměřené na zlepšení komunikačních schopností, kreativity, soustředěnosti, kritického myšlení a schopnosti se lépe a efektivněji učit. Během výuky děti mají rodiče možnost využít pracovní s wifi připojením.
Klub KETY	Soukromá školka pro děti od 3 let. Zajištění hodin angličtiny, golfu, lyžování, pohybu v přírodě. Možnost využití logopedie.
Šikovné děti, z.s. http://kutiljunior.cz	Působí téměř na všech našich ZŠ, zaměřují se na polytechnickou výchovu (volnočasové řemeslné kroužky pro I. stupeň základních škol, workshopy pro školy, příměstské tábory).
Kids&Us http://kidsandus.cz/cs/	Výuka angličtiny pro děti od 1 roku do 18 let.
Středisko volného času a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Kroužky pro děti Praha http://krouzky.cz/	Celorepubliková organizace, pořádající kroužky přímo v základních a mateřských školách, např.: Vědecké pokusy, Florbal, Gumičkování-korálkování, Keramika, Minijudo, Tanečky, Hip hop, Bojové sporty, Vaření a další.
DDM Stodůlky http://ddmstodulky.cz/	Pořádá kroužky pro děti a mládež a příměstské tábory.
	Klub Pohádka Klub je určen pro rodiče s dětmi od 12 měsíců do 3 let, pro které je e připravena herna, společné cvičení a tanečky s říkankami, výtvarný blok, společné výlety a akce.
	Miniškolička Školka pro děti od 3 let. Hlídaní dětí, Cvičení rodičů s miminky, Cvičení rodičů s dětmi ve věku 1 - 2 a 2 – 4 let, Klub pro tatínky s dětmi a další aktivity.
	Hurá do školy Vzdělávací, naučné, sociální, tvořivé i pohybové činnosti směřující k pohodovému nástupu do základní školy pro děti ve věku 5 - 7 let.

Kluby, centra a organizace		Popis činnosti
	Hurá do školy s logopedií	Kroužek je zaměřen na stimulaci řečového vývoje dětí od 4 do 7 let a logopedickou prevenci.
Klub Modrásek		Cvičení rodičů s dětmi od 12 měsíců, hudební hrátky pro děti od dvou let nebo břišní tance pro děti a pro matky. Každé úterý od 9.00 do 13.00 h je otevřen hlídací koutek pro děti od dovršení 6 týdnů.
Klub Kulička		Herna pro děti od narození do předškolního věku.
Rodinné centrum Skřítci ve škole www.skritcipraha.cz		Rodinné centrum se zaměřuje především na stávající i nastávající maminky, tatínky a jejich děti. Cílem je vytvoření příjemného místa pro setkávání a trávení času na rodičovské dovolené s příležitostmi pro rozvoj a zabavení dětí, vznik podnětného a multifunkčního prostředí, které umožní smysluplné trávení času s dětmi.
Rodinné centrum a Montessori školička Hvězdička https://centrum-hvezdicka.cz/		Nabídka kroužků a kurzů pro děti i dospělé, herna s možností hlídání a školku s Montessori přístupem pro děti od 2,5 let. Sezónní aktivity pro celé rodiny jako jsou divadélka, výtvarné dílny, dětské oslavy, karnevaly, přednášky pro dospělé apod.
Dětské centrum/herna Ptáček https://ptackov.cz/		Herna pro děti pořádá i další aktivity pro děti např. výtvarné dílny, letní tábor nebo příměstský tábor.
Oblastní spolek Českého červeného kříže Praha 1 http://cckpraha1.cz/		Aktivity pro děti: pravidelné schůzky skupin dětí (kroužků mladých zdravotníků) s programem zaměřeným na výuku první pomoci, hry, výtvarné a sportovní činnosti. Pořádají výlety, víkendové pobyty a soutěže v první pomoci. Nechybí tábory pro děti a mládež o jednotlivých prázdninách a letní rekondiční tábor pro astmatické a alergické děti. Aktivity pro mládež starší 15 let: zájemci se mohou zapojit jako praktikanti ve skupinách dětí, stát se členy družstva první pomoci nebo pomáhat starším spoluobčanům v rámci celoročního projektu Aktivní stáří. Aktivity pro dospělé: vedoucí kroužků, pomoc s akcemi pro seniory, pomoc s propagačními akcemi bezpříspěvkového dárcovství krve, zapojení do Humanitární jednotky, která je součástí Integrovaného záchranného systému v Praze, pomoc se zajišťováním zdravotnických asistencí při hromadných akcích a osvětovými přednáškami pro veřejnost. Organizace pořádá kurzy první pomoci pro děti, mládež i dospělé, provozuje Otevřený klub seniorů a Klub bezpříspěvkových dárců krve.
Filištíní Praha http://filistini.webgarden.cz		Turistický oddíl při Klubu českých turistů. Oddíl je zaměřen na pohyb a pobyt v přírodě, je určen pro děti od 8 do 15 let . Oddílová činnost probíhá celoročně, minimálně jednou měsíčně se koná víkendová výprava, na které se děti volnou formou seznamují se základy tábornictví, pohybu ve skalních oblastech, základy horolezectví apod.

Kluby, centra a organizace	Popis činnosti
Junák - český skaut http://www.hiawatha.cz/	Pravidelné týdenní schůzky, měsíčně jednodenní či víkendové výpravy, o letních prázdninách pak pořádání táborů. Středisko Hiawatha pořádá také další akce, jako je bitva pro dětské oddíly Válka o Cintru, Voda či výjezdy na mezinárodní akce. Další oddíly střediska působí v Praze 5. 97. oddíl Letorost – od 5 do 9 let 97. oddíl Paráda a Vlčáci – od 10 do 18 let 98. dívčí oddíl Minnehaha – od 6 let výše 96. chlapecký oddíl Šipka – 9-15 let
KONDOR (Skupina Úsvit) http://skupinausvit.cz/	Dětská organizace disponuje zázemím a klubovnou, ve které se každý týden schází oddíly k pravidelným schůzkám. Minimálně 1x za měsíc jednodenní nebo víkendové výpravy do přírody, akce pro děti, zimní a letní tábory a na podzim pochod Šou Šlap. Vlastní táborovou základnu v Českém ráji.
Liga lesní moudrosti (Kmen strážci údolí) http://www.strazciudoli.cz/	Liga lesní moudrosti je nezávislá samostatná organizace sdružující chlapce i dívky, muže i ženy každého věku se zájmem o woodcraft. Společné táboření, soutěže a hry, pobyty v přírodě, její znalost, primitivní táboření při využití vlastnoručných výrobků, práce s kůží, dřevem, kovem, kamenem, hlinou, sjíždění řek, cyklistické a turistické výlety, pravidelné hry v tělocvičně s výukou kolektivních sportů, brigády v Prokopském údolí, na Kosím potoce a Šumavě, prezentační akce a výukové akce ve spolupráci s Místním domem dětí a mládeže Prahy 13.
Česká církev bratrská http://13ka.cz	Klub Savana Děti ve věku 6-10 let. Hry, outdoorové dovednosti (uzlování, topografie, první pomoc), sebeobrana, kreativní dílnička, příběhy z Bible. 2x do roka výpravy, letní týdenní tábor. Setkání klubu 1x týdně.
	Klub Robinson Děti ve věku 10 - 15 let. Děti se na svých schůzkách dozvídají základní informace o křesťanství a o tom, jak víru aplikovat v každodenním životě. Během schůzek probíhají různé hry. Zároveň Robinson organizuje různé jednodenní ale i vícedenní výpravy. Pravidelné schůzky 1x týdně.
	Rodinné centrum Rybičky Aktivity pro celé rodiny (společná herna, vyrábění pro děti či dospělé, učení se básniček, písniček, cvičení pro nejmenší, angličtina, rehabilitační cvičení, a další speciální akce - táboračky, přespávání tatínků s dětmi pod stanem, výlety, besedy, bazary, duchovní zamyšlení a další). Centrum pracuje pod záštitou sboru Církve bratrské v Praze 13.
	Mládež Otevřená skupina ve věku 16 - 25 let. Schůzky 1x týdně, hry a diskuze, víkendové i týdenní akce.
	Zdravotní cvičení (nejen) pro seniory Cvičení je určeno pro všechny, kteří si i ve vyšším věku chtějí udržet nebo zlepšit kondici a udělat něco pro své zdraví.
Pionýrský oddíl Rondel	Určen pro děti ve věku 5-18 let, instruktoři 15-18 let, dospělí členové a vedoucí 18+ let. Výchovná práce s dětmi a mládeží ve volném čase.

Kluby, centra a organizace		Popis činnosti
Proxima Sociale, o. s. http://proximasociale.cz/	Terénní program Praha 13	Terénní program se zaměřuje na ulice v okolí metra Luka, Lužiny, Hůrka a okolí Central parku v Praze 13. Velkou lokalitou je sídliště Velká Ohrada, kde se nachází i kancelář. Vyhledává a kontaktuje děti a mládež ve věku od 12 do 19 let.
	Nízkoprahový klub JednaTrojka	Klub je určen pro děti a mládež od 12 do 19 let z Prahy 13, funguje jako sociální služba (anonymní a zdarma) s nabídkou poradenství a pomoci na obtížná životní témata dospívajících, dále nabízí skvělý prostor pro různé zábavné hry, turnaje a sportovní vybavení.
Středisko sociálních služeb Prahy 13 LUKÁŠ http://sssp13.cz	Volnočasové aktivity a kluby seniorů	Chození s holemi Nordic Walking (tzv. severské chození), pétanque nebo cvičení paměti. Nelze též opomenout universitu třetího věku (U3V). Dále se zúčastňují kulturních akcí na radnici městské části a v Kulturním domě Mlejn. Cvičení s počítačem pro seniory.
	Pečovatelská služba	Doprovod k lékaři nebo na poštu, zajištění nákupů, rozvoz obědů v zapůjčených termoboxech přímo do bytů klientů, doprava osob upravenými vozy (možnost přepravy vozíčkářů), úklid domácnosti klientů a další služby.
Pobočný spolek DUHA Sedliště http://hosyro.netstranky.cz/		Pořádání letních dětských táborů na vlastní táborové základně Sedliště u města Sázava. Táborová základna je obklopena lesy, k řece na koupání je to zhruba kilometr a půl. Součástí tábořiště jsou vybavená kuchyň, dřevěná jídelna, zděné sprchy a záchody, venkovní umývárny a hřiště na fotbal a volejbal.
Kluby seniorů		V současné době na území Městské části Praha 13 pracuje 12 klubů seniorů: Klub seniorů I Klub seniorů II Klub seniorů III Klub seniorů Stodůlky Klub seniorů Staré Stodůlky Klub seniorů a přátel Vidoule Klub seniorů Velká Ohrada Turistický klub seniorů Klub seniorů 9 (turistický) Senior klub 10 Klub seniorů 11 Klub seniorů 12 pétanque
Sbory dobrovolných hasičů	SDH Stodůlky http://fdpstodulky.eu/	V rámci sboru Stodůlky působí od roku 2001 Mladí hasiči. Jsou zde tři družstva pro věkové kategorie 6 až 11, 11-15, 15-18 let.
	SDH Třebonice http://sdh-trebonice.cz	V rámci sboru působí 4 oddíly: příprava (4-6 let); mladší (6-11 let); starší (11- 15 let); dorost (15- 18 let).
	SDH Řeporyje http://sdhreporyje.info	V rámci sboru působí 2 oddíly: mladší (od 6 do 11 let) a starší (od 11 do 15 let).
	SDH Zličín http://sdhzlicin.cz	V rámci sboru působí 2 oddíly: mladší (od 6 do 11 let) a starší (od 11 do 15 let).

Kluby, centra a organizace	Popis činnosti
TJ Sokol Stodůlky https://sokolstodulky.cz http://tjstodulky.cz	Ve fotbalovém oddílu Sokola Stodůlky jedenáct mužstev napříč všemi věkovými kategoriemi: muži A, B, C, starší dorost, mladší dorost, starší žáci, mladší žáci A, B, starší přípravka A, B, mladší přípravka. Oddíl lehké atletiky TJ Sokol Stodůlky je sportovním oddílem pro skupiny: Mladší žactvo (12-14 let), Starší žactvo (14-15 let), Dorost (16-17 let), Junioři + dospělí (18 let a starší) Dále působí oddíly košíkové, volejbalu, nohejbalu, stolního tenisu, tenisu a základní a rekreační tělesné výchovy.
Městská knihovna	V městské části se nacházejí 2 pobočky Městské knihovny v Praze: Lužiny a Stodůlky (ta má bezbariérový přístup).

Tabulka 2.8: Organizace zaměřené na práci s rodinou a mezigenerační soužití, které nemají sídlo v MČ Praha 13

Organizace	Popis činnosti
Cestou necestou https://cestounecestou.org/	Služby pro rodiny s dětmi zaměřené na sociální podporu rodin s dlouhodobými problémy, psychoterapie pro děti i celou rodinu či poradenství pro rodiče, a to v rámci Krizového centra pro rodinu. Komplexní služby pro pěstounské rodiny v rámci Doprovázení pěstounů.
Střep http://strep.cz/cs/	Středisko pomáhá dětem, aby nemusely být odebírány z domova, aby se mohly vrátit bezpečně zpátky domů, rodičům, aby dokázali vytvořit a udržovat zázemí domova, partnerství kolegům z ostatních institucí pro společné vytváření příkladů dobré praxe a předávání know-how organizacím, které ho chtějí následovat.
Lata http://lata.cz	Organizace pomáhající dětem, mladým lidem a rodinám v Praze a Středočeském kraji prostřednictvím 3 programů: Ve dvou se to lépe táhne: Nabízí mladým lidem možnost rozvoje, posílení sebevědomí a rozšíření obzorů díky pravidelnému setkávání s mentorem – dobrovolníkem. Dvojici při tom pravidelně monitoruje a vede sociální pracovník. Dobrovolníci ve věku 18 - 30let jsou do programu pečlivě vybíráni, procházejí psychologickým testováním a jsou školeni pro zvládání náročných situací. Pro rodiče a zákonné zástupce je k dispozici poradkyně, která je s rodiči v kontaktu v úvodu zapojení do programu a pak minimálně 1x za půl roku. V případě potřeby nabízí organizace individuální konzultace. Program Rodina (k) sobě (Podpůrná individuální práce s rodinou): Pomoc pro rodiny, které se ocitnou v situaci, kterou nedokážou řešit vlastními silami. Určeno pro rodiny, které mají alespoň jedno dítě ve věku 11 až 26 let. Poradna pro rodiče s dětmi, které se vymykají z rukou. Centrum rodinných konferencí: Rodinná konference je určena pro rodiny, ve kterých může být dítě jakkoli ohroženo, nebo v této rodině nastaly takové problémy, které dítě či fungování rodiny negativně ovlivňují. Rodinná konference je setkání blízkých, rodinných příslušníků, příbuzných či přátel, na kterém se mohou společně dobrat nejlepšího řešení situace. Zajistit optimální prostředí pro dítě a ujasnit si kompetence samotných členů rodiny. Pro rodiny poskytuje organizace uspořádání rodinné konference zdarma.

Organizace	Popis činnosti
<p>Barevný svět dětí http://barevnysvetdeti.cz/</p>	<p>Pomoc ohroženým dětem a rodinám v obtížné situaci prostřednictvím 3 programů:</p> <p>Kámoš: Děti – malí Kámoši se v rámci projektu pravidelně setkávají s osobními asistenty – velkými Kámoši. Velký a malý Kámoš spolu nejméně na jeden rok vytvoří stálou dvojici. Asistenti své malé Kámoše podporují v praktických otázkách života, tj. ve vzdělávání a ve výběru zdravého trávení volného času. Dalším, neméně důležitým záměrem jejich setkávání, je neformálně děti rozvíjet v citové oblasti, v získávání a upevňování dalších schopností a dovedností. Doporučení a konkrétní postupy asistentů se následně stávají nedílnou součástí další sociální práce s rodinou. Součástí projektu jsou také různé individuální a hromadné volnočasové aktivity, vč. letního tábora.</p> <p>S rodinami zapojenými do projektu je v úzkém kontaktu sociální pracovník. Sociální práce s rodinou probíhá dle jejich konkrétních potřeb jak ambulantní, tak terénní formou. V rámci ní je rodině poskytováno sociálně právní a výchovné poradenství. Sociální pracovník například doprovází rodiny při jednání na úřadech a v dalších institucích, pomáhá a podporuje je při změně či hledání zaměstnání a vhodného bydlení, při plánování hospodaření a vedení domácnosti, při výchově a péči o děti. Nabízí rodinám náhledy na různé možnosti řešení jejich situace a motivuje je ke změně.</p> <p>Služby pro pěstouny: Komplexní služby a podpora náhradním rodinám, zvyšování kvality života svěřených dětí i pěstounů. Doprovázení pěstounských rodin - dlouhodobé doprovázení jedním člověkem, kterému mohou rodiny důvěřovat a který rodinu v průběhu pěstounské péče podporuje. Průběžné vzdělávání – sdružování skupiny vzájemně se podporujících pěstounských rodin. Podpůrné služby – psycholog pro dospělé (muž i žena), psycholog pro děti (muž i žena), rodinný terapeut, speciální pedagog, etoped, sociální pracovník, právní poradce, finanční poradce, videotrenér interakcí, supervizor, mediátor.</p>
<p>Dobrá rodina https://dobrarodina.cz/</p>	<p>Hledání nových náhradních rodičů, příprava pěstounů a osvojitelů, jejich doprovázení a vzdělávání.</p>
<p>Hestia http://hest.cz</p>	<p>Podpora dobrovolnictví na všech jeho úrovních, podpora nabídky a poptávky po dobrovolnících. Neziskové organizace učí, jak pracovat s dobrovolníky. Příprava, vzdělávání a podpora dobrovolníků ve snaze pomáhat. Provoz portálu http://dobrovolnik.cz</p> <p>Program pět P – preventivní program pro děti ve věku 6 - 15 let založený na kamarádském vztahu dítěte s dospělým dobrovolníkem. Je určen dětem, jejichž zdravý vývoj je ohrožen nepříznivými vlivy a kterým by jakkoliv mohl prospět hodnotný vztah s dobrovolníkem - kamarádem.</p> <p>Další programy: Program 3G-tři generace – dobrovolnický program, který propojuje osoby starší 50 let a rodiny s dětmi, ty z nich, kdo nemají možnost mezigeneračního soužití a touží po něm. Program funguje na principu přátelského vztahu dobrovolníka 50+ s dítětem a jeho rodinou. Odborně sestavená dvojice se schází nejméně po dobu 6 měsíců na 1 až 2 odpoledne v týdnu a věnuje se volnočasovým aktivitám, které si společně domlouvá. Program Kompas – sociálně-preventivním mentoringový dobrovolnický program pro děti ve věku od 7 do 15 let, poskytující širší skupině znevýhodněných dětí a mladým lidem hodnotné trávení volného času. Schůzky jsou vedeny týmem vyškolených dospělých dobrovolníků, kteří si připravují program.</p>

Tabulka 2.9: Mateřské školy MČ Prahy 13

1	Mateřská škola BARVIČKA, Praha 13, Klausova 2449
2	Mateřská škola, Praha 13, Ovčí Hájek 2177
3	Mateřská škola ROZMARÝNEK, Praha 13, Chlupova 1799
4	Mateřská škola PASTELKA, Praha 13, Horáková 2064
5	Mateřská škola U RUMCAJSE, Praha 13, Zázvorkova 1994
6	Mateřská škola ÚSMĚV, Praha 13, Herčíkova 2190
7	Mateřská škola HAVAJ, Praha 13, Mezi Školami 2482
8	Mateřská škola ROSNÍČKA, Praha 13, Běhounkova 2474
9	Mateřská škola, Praha 13, Běhounkova 2300
10	Mateřská škola, Praha 13, Mezi Školami 2323
11	Fakultní mateřská škola SLUNÍČKO POD STŘECHOU při Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy, Praha 13, Mohylová 1964
12	Mateřská škola ZAHŘÁDKA, Praha 13, Husníkova 2076
13	Mateřská škola U BOBŘÍKA, Praha 13, Podpěrova 1880
14	Mateřská škola, Praha 13, Vlasáková 955
15	Mateřská škola PALETKA, Praha 13, Trávníčkova 1747
16	Mateřská škola VEČERNÍČEK, Praha 13, Vlachova 1501
17	Mateřská škola PÍŠTALKA, Praha 13, Chlupova 1798
18	Mateřská škola POHÁDKA, Praha 13, Janského 2187
19	Mateřská škola ŠIKULKA, Praha 13, Hostinského 1534
20	Mateřská škola BALÓNEK, Praha 13, Janského 2188
21	Mateřská škola, Praha 13, Husníkova 2075, příspěvková organizace
22	Mateřská škola U STROMU, Praha 13, Ovčí Hájek 2174, příspěvková organizace

Tabulka 2.10: Základní školy ve správním obvodu Prahy 13

1	Základní škola s rozšířenou výukou jazyků, Praha 13, Bronzová 2027
2	Fakultní základní škola při Pedagogické fakultě UK, Praha 13, Brdičkova 1878
3	Fakultní základní škola Pedagogické fakulty UK, Praha 13, Trávníčkova 1744
4	Základní škola, Praha 13, Mohylová 1963
5	Základní škola, Praha 13, Janského 2189
6	Fakultní základní škola Pedagogické fakulty UK, Praha 13, Mezi Školami 2322
7	Základní škola, Praha 13, Kuncova 1580
8	Základní škola, Praha 13, Mládí 135
9	Fakultní základní škola profesora Otokara Chlupa Pedagogické fakulty UK, Praha 13, Fingerova 2186
10	Základní škola, Praha 13, Klausova 2450

2.6 Analýza vývoje nových bytových kapacit a stavu nebytových kapacit

2.6.1 Residenční projekt Britská čtvrť

Residenčním projekt Britská čtvrť, který realizuje společnost FINEP CZ a.s., je lokalizován na části území MČ Praha 13 nazývané Západní Město. Projekt Britská čtvrť se realizuje od roku 2007. V současné době bylo realizováno 10 výstaveb bytových domů, ve kterých je 1 164 bytů. Dále pak 3 etapy výstavby 71 rodinných domů. Původní odhad pro celé Západní Město byl 30 000 osob. Současný odhad je 10 000 obyvatel.

Tabulka 2.11: Etapy výstavby Britské čtvrti

Etapa	Počet objektů	Typ	Volných k 11.5.2018	Stav	Pozn.
Britská čtvrť I až V	673	Bytů		Dokončeno	
Britská čtvrť VI	144	Bytů		Dokončeno	Družstevní bydlení Bezbariérový přístup
Britská čtvrť VII	78	Bytů		Dokončeno	
Britská čtvrť VIII	62	Bytů		Dokončeno	
Britská čtvrť IX	119	Bytů	1	Výstavba	Bezbariérový přístup
Britská čtvrť X*	88	Bytů	13	Výstavba	Bezbariérový přístup
Celkem byty	1164				
Rodinné domy Britská čtvrť I	23	Rodinných domů		Dokončeno	
Rodinné domy Britská čtvrť II	28	Rodinných domů	3	Dokončeno	
Rodinné domy Britská čtvrť III	20	Rodinných domů	10	Výstavba	
Celkem domy	71				

Pozn.:*Projekt vhodný pro rodiny s dětmi i pro mladé páry a singles.

Zdroj: FINEP CZ a.s.

Z hlediska rozložení obyvatel je odhadováno, že ve výše vybudovaných bytech žije, resp. bude žít po dokončení zahájené výstavby přibližně 3 098 osob z toho cca 415 dětí ve věku 0 až 14 let¹⁵. Tento vývoj vyžaduje zajištění i vhodných prostor pro setkávání a pro klubový život včetně mateřských center. V oblasti Britské čtvrti existuje k 11. 5. 2018 možnost pronájmu dvou níže uvedených nebytových prostor.

Tabulka 2.12: Volné nebytové prostory v Britské čtvrti k 11. 5. 2018

Etapa	Číslo jednotky	Plocha	Cena v Kč bez DPH	Patro
Britská čtvrť VI	KPO6/D	38,4 m ²	15 000 Kč/měs.	1. PP objektu D - Britská čtvrť VI
Britská čtvrť X	KPO2/I1	37,2 m ²	16 000 Kč/měs.	1. NP

Zdroj: FINEP CZ a.s.

¹⁵ Pro odhad byly zvoleny údaje za MČ Praha 13 ze SLDB 2011, tj. na jeden byt připadá 2,51 osoby a podíl dětí je 13,4 %.

2.6.2 Nebytové kapacity

Z hlediska potřeb byl identifikován (na základě rozhovorů s členy pracovní skupiny) nedostatek nebytových kapacit pro osvětovou a vzdělávací činnost, případně vhodných komunitních prostor pro kluby seniorů a další cílové skupiny na území MČ Praha 13, např. pro mládež vhodné prostory na její setkávání v části Velká Ohrada.

Současné místa scházení v rámci klubů seniorů:

- Středisko sociálních služeb Praha 13, Trávníčkova 1746.
- Pohostinství U Petřů, Jindrova ul. 280
- Klubovna v Přecechtělově ulici 2229, 155 00 Praha 5
- Klubovna v Heranově ulici 1547/7, 155 00 Praha 5.

A/ Potenciální místa jsou pobočky Městské knihovny v Praze, tzn. knihovny jako komunitní centra:

- pobočka Lužiny, Archeologická 2256, Praha 13
- pobočka Stodůlky – bezbariérová, Kovářova 1615 (KD Mlejn)

B/ Další potenciální místa jsou:

- Třináctka - křesťanské centrum Luka nabízí možnost pronájmu konferenčního sálu o kapacitě 130 míst pro různé akce. K dispozici je sociální zařízení a kuchyňka. Dále si lze pronajmout dětskou hernu mateřského centra (narozeninové oslavy apod.) či klubovnu pro akce menšího rozsahu¹⁶.

C/ Z hlediska nebytových prostů využitelných pro osvětovou a vzdělávací činnost a vhodných komunitních prostor pro kluby je nutné se zaměřit na využití školských objektů (především ZŠ), tzn. rozvoj komunitních škol.

¹⁶ http://www.13ka.cz/index.php/pronajem_prostor

2.7 Závěr analytické části

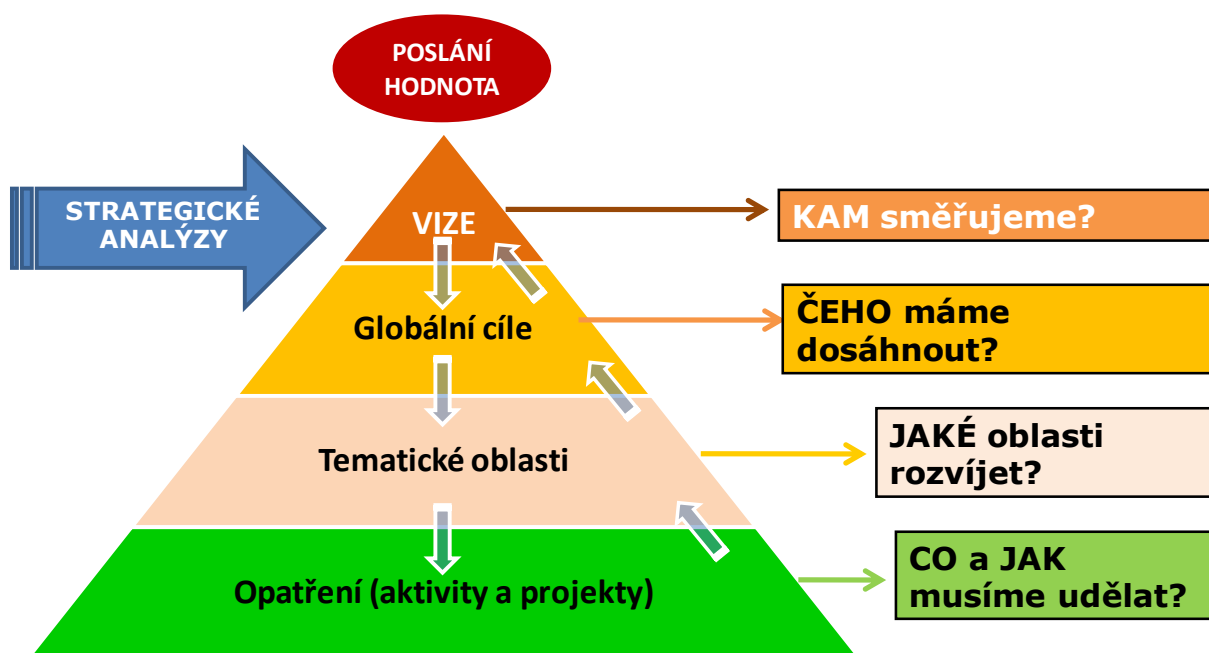
2.7.1 SWOT analýza pro rodinnou politiku MČ Praha 13

Silné stránky	Slabé stránky
Kontinuálně zvyšující se počet obyvatel MČ Praha 13 v relativně mladé věkové struktuře (např. vysoký podíl osob ve věku 10–19 let).	Nedostatečná nabídka dostupného bydlení, z důvodu malého počtu městských bytů v MČ Praha 13.
Dobrá dostupnost terénních a ambulantních sociálních služeb zaměřených na široké spektrum cílových skupin.	Nedostatečné zajištění organizace rodinné politiky na území MČ Praha 13 (personální, kompetenční, dotační).
Vzájemná spolupráce mezi neziskovými organizacemi a MČ Praha 13.	Nedostatečná koordinace volnočasových aktivit na území MČ Praha 13 pro jednotlivé cílové skupiny za účelem mezigeneračního dialogu.
Široká nabídka zdravotnických služeb a dopravně dostupná specializovaná zdravotnická zařízení.	Nedostatek nebytových prostor pro aktivity rodinné politiky (kluby, kulturní scéna apod.).
Rozsáhlá síť, kapacita i nabídka, základních, mateřských škol a jiných školských zařízení. Stabilita pedagogických sborů.	Nižší nabídka pobytových sociálních služeb, absence volných kapacit pobytových služeb pro seniory a pro osoby se zdravotním postižením.
Velká nabídka programů v oblasti volnočasových aktivit kulturních, sportovních, preventivních, osvětových pro různé cílové skupiny.	Vysoký počet obyvatel v ambulanci péči připadajících na jednoho lékaře (důsledkem jsou např. dlouhodobé čekací doby, nedostatek pediatrů, pedo-psychiatrů, psychologů pro mládež, logopedie).
Síť dobře vybavených, udržovaných dětských hřišť a sportovišť pro všechny věkové skupiny.	Existence skupin obyvatel ohrožených sociálním vyloučením, zejména v okolí stanic metra.
Dostatečné plochy zeleně pro venkovní krátkodobou rekreaci.	Malý zájem rodin cizinců, zejména rodičů o zapojení do integračních programů.
Existence programů zaměřených na integraci cizinců a soužití všech obyvatel (např. projekt Společná adresa Praha 13, projekt PRIMAS).	Nedostatečně upravený přístup pro rodiny s dětmi z Centrálního parku do Prokopského údolí.
Bezbariérový Centrální park.	Absence poradny pro rodinu a mezilidské vztahy.
Dobrá území lokalizace MČ Prahy 13 (dobrá dostupnost centra Prahy i dostupnost přírody, např. cyklostezky).	Nedostatek specifických volnočasových míst pro náctileté (např. parkourové hřiště, klubovna na Velké Ohradě).
Lokalizace mateřských a základních škol v zeleni a v klidové zóně i z hlediska dopravní bezpečnosti.	Absence komunitních a dobrovolnických center (např. využití seniorů/dobrovolníků).
Dobrá vybavenost z hlediska obchodů a služeb pro občany.	Lhostejnost lidí v panelové zástavbě k veřejnému prostoru.
Rozvinutá síť mateřských klubů a rodinných center.	Slabá participace občanů na věcech veřejných (rozvoj občanské společnosti).
	Nejsou k dispozici areály pro koupání a vodní sporty.
	Nedostatečná propagace aktivit a nabídek pro rodinu.

Příležitosti	Hrozby
Podpora volnočasového vyžití pro rodiny se záměrem rozvoje mezigeneračního dialogu.	Nejasné, systémově nenastavené financování rodinné politiky.
Zřízení nových komunitních center a rozvoj internetnických a socio-kulturních aktivit (možnost rozvoje škol a veřejných knihoven jako komunitních center prohlubování spolupráce školních a mimoškolních/volnočasových institucí).	Zvyšující se počet cizinců nezapojených do integračních programů s možným nárůstem negativních dopadů do společnosti (uzavřené komunity, napětí mezi občany ČR a cizinci, socio-kulturní nepochopení apod.).
Osvěta v sociální, zdravotní oblasti pro všechny věkové skupiny. Osvěta v péči o životní prostředí, včetně úklidu svého bydliště. Rozvoj preventivních programů v oblasti zdravého životního stylu obyvatel.	Nedostatečná kapacita poskytovatelů zdravotních služeb v důsledku růstu počtu obyvatel.
Zapojení občanů do veřejného dění (rozvoj participace a dobrovolnických programů).	Nedostatečný počet pedagogických/nepedagogických pracovníků ve školách.
Rozvoj možností pro celoživotní vzdělávání (např. kurzy pro rodiče k usnadnění návratu z rodičovské dovolené, Senior akademie, Univerzita třetího věku).	Výrazné demografické výkyvy (babyboom x slabé ročníky) nejen z časového, ale i prostorového hlediska (nová výstavba např. Západní Město).
Řešení otázky sociálních/startovacích/ústupových bytů.	Kumulace sociálních problémů ve vybraných lokalitách.
Realizace Místního akčního plánu vzdělávání pro školský obvod Praha 13.	Dopady demografického vývoje (nárůst seniorů a všeobecné podceňování přípravy na tuto situaci, např. potřeba bezbariérových přístupů).
Rozvoj plánování sociálních a návazných služeb MČ Praha 13 a rozvoj sítě registrovaných sociálních služeb.	Snižující se návštěvnost kulturních/sportovních akcí u některých cílových skupin např. z důvodu nejasně zacílené propagace.
Prohloubení spolupráce s krajem (HMP) v oblasti financování rodinné politiky a sociálních služeb.	Nedostatečná kapacita poskytovatelů sociálních služeb v důsledku zvyšujícího se počtu potencionálních klientů.
Další rozvoj péče o osoby v seniorském věku a systému služeb sociální prevence pro rodinu, děti a mládež.	Zajištění obslužnosti a občanské vybavenosti při nové výstavbě (např. Západní Město).
Podpora soudržnosti obyvatel MČ Praha 13.	
Možnost čerpání dotací.	
Rozvoj specifických aktivit pro rodiny s dětmi.	
Podpora pečujících osob o osobu blízkou.	

3 NÁVRHOVÁ ČÁST

Koncepce pracuje s pojmy vize, globální cíle, tematické oblasti a opatření. **Vize** je popis žádoucího budoucího stavu, kterého chceme prostřednictvím realizace koncepce dosáhnout. Jedná se o dopad naplnění globálního cíle. Vztahuje se na strategii jako celek. K naplnění vize by mělo dojít ve střednědobém horizontu (což nemusí být bezprostředně po ukončení realizace koncepce). **Globální cíle** rozvádí nadefinovanou vizi Koncepce. Jedná se o konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize. **Opatření** definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů.

Hodnota

Městská část Praha 13 považuje rodinu za klíčovou hodnotu dalšího rozvoje MČ.

Vize

Městská část Praha 13 přátelská k rodině a jejím potřebám.

Globální cíle:

G1/Podpořit zakládání rodin.

G2/Podpořit stabilní rodinné vazby a posílit prostředí přátelské k rodině.

G3/Rozvinout mezigenerační solidaritu včetně rozvoje participačních a dobrovolnických aktivit občanů.

G4/Podpořit aktivní život seniorů, včasnou přípravu na stáří.

G5/Podpořit skupiny se specifickými potřebami.

Tematické oblasti:

A/ Politika zdravé rodiny

B/ Podpora mezigenerační solidarity

C/ Podpora skupin se specifickými potřebami

Tematická oblast/Opatření:

A/ Politika zdravé rodiny:

- A1/Institucionální zabezpečení rodinné politiky na úrovni městské části Praha 13.
- A2/Infrastruktura přátelská k rodině.
- A3/Harmonizace rodiny a profesního života.
- A4/Služby pro rodiny.
- A5/Informovanost, osvěta a propagační aktivity.

B/ Podpora mezigenerační solidarity:

- B1/Vytváření infrastruktury pro mezigenerační aktivity.
- B2/Služby a aktivity podporující mezigenerační aktivity.
- B3/Programy pro prevenci proti osamění a sociálnímu vyloučení.
- B4/Rozvoj odlehčovacích, pečovatelských služeb a neformálního pečovatelsví.
- B5/Propagace a informovanost v bezbariérovém prostoru.

C/ Podpora skupin se specifickými potřebami:

- C1/Informovanost, osvěta a rozvoj poradenství v oblasti rodiny a mezilidských vztahů.
- C2/Služby a aktivity zaměřené na všechny skupiny se specifickými potřebami.
- C3/Rozvoj infrastruktury včetně bezbariérovosti pro skupiny se specifickými potřebami.
- C4/Podpora participace specifických skupin.

V rámci akčního plánu 2018 až 2020 je u jednotlivých aktivit uvedeno, pro kterou z cílových skupin jsou určeny:

a) Mladí lidé	f) Národnosti a etnické menšiny a rodiny s migrantským pozadím
b) Těhotné ženy	g) Nezaměstnaní
c) Rodiny s dětmi do šesti let	h) Senioři
d) Pěstounské rodiny	i) Skupiny se specifickými potřebami – tato cílová skupina bude řešena pouze v rozsahu rodinné politiky
e) Neúplné rodiny	

AKČNÍ PLÁN NA OBDOBÍ 2018 AŽ 2020

3.1 A/ Politika zdravé rodiny:

3.1.1 A1/Institucionální zabezpečení rodinné politiky na úrovni městské části Praha 13

Aktivita	A1.1 Vyčlenění, popř. navýšení personální kapacity pro realizaci rodinné politiky
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Vytvoření pracovního úvazku pro koordinátora rodinné politiky. Popř. v delším časovém horizontu, dle situace, vytvoření samostatného pracovního místa.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2019 (1. fáze – úprava pracovní náplně v rámci stávajícího úvazku) 2020 až 2024 (2. fáze – navýšení personální kapacity/vytvoření samostatného pracovního místa)
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Vedoucí OSP ve spolupráci s příslušným vedoucím oddělení, Tajemník ÚMČ Praha 13.
Odhad nákladů	Do roku 2019 bez dalších nákladů. Po roce 2020 dle vyhodnocení a možností financování a vytvoření pracovního místa.

Aktivita	A1.2 Platforma pro rodinnou politiku
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Vytvoření Platformy pro rodinnou politiku transformací pracovní skupiny pro zpracování koncepce rodinné politiky s přizváním dalších aktérů. + Zahrnout do platformy všechny relevantní věkové kategorie a cílové skupiny.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Odpovědný politik ve spolupráci s příslušnými odbory
Odhad nákladů	0 Kč

Aktivita	A1.3 Dotační program – Rodinná politika
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Vytvoření dotačního programu městské části na podporu rodinné politiky. Finanční nástroj pro podporu aktivit v souladu s koncepcí rodinné politiky.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2019 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OSP a odpovědný politik
Odhad nákladů	150 000 Kč pro první rok realizace. V následujících letech dle vyhodnocení a možností rozpočtu městské části.

Aktivita	A1.4 Komise pro rodinnou politiku:
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Bude vytvořena Komise pro rodinnou politiku jako iniciativní a poradní orgán Rady městské části, ve kterém budou zástupci: <ol style="list-style-type: none"> 1. odboru sociální péče 2. odboru životního prostředí 3. MA 21 4. odboru školství 5. Domu dětí a mládeže 6. Střediska sociálních služeb Prahy 13, 7. Platformy Komise se bude scházet minimálně jednou ročně, jinak dle potřeby.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2019 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OSP a odpovědný politik
Odhad nákladů	0 Kč

Aktivita	A1.5 Mapování a vyhodnocování potřeb zdravé rodiny
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny.
Popis aktivity	Mapování potřeb cílových skupin pro tvorbu rodinné politiky nebylo doposud realizováno. Zjištění budou použita pro jednotlivé akční plány a další návazné zpracování rodinné politiky. Vyhodnocování bude předkládáno a projednáno Platformou pro rodinnou politiku, Komisí pro rodinnou politiku a sociálním výborem. Potřeby budou zohledněny v nastavení dotačního programu Rodinná politika.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2019 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OSP, MA 21
Odhad nákladů	cca 50 až 100 tis. Kč

3.1.2 A2/Infrastruktura přátelská k rodině

Aktivita	A2.1 Školní kluby
Cílová skupina	Děti věkové kategorie 12 – 16 let
Popis aktivity	Podpora vzniku a realizace školních klubů pro děti a mládež (viz existence na FZŠ Trávníčkova, FZŠ prof. Otokara Chlupa, FZŠ Brdičkova) na dalších základních školách.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2019 až 2020
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Ředitelé základních škol OŠ – motivovat ředitele základních škol
Odhad nákladů	Možnost financování z MŠMT na plat koordinátora.

Aktivita	A2.2 Zvýšení pocitu bezpečí občanů
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Dovybavení infrastruktury v místech, kde mají občané dle Pocitové mapy bezpečí snížený pocit bezpečí (např. veřejné osvětlení).
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OSP – mapování lokalit dle Pocitové mapy bezpečí, iniciace řešení na úrovni městské části a magistrátu
Odhad nákladů	Dle konkrétního technického řešení a majetkoprávních vztahů k jednotlivým pozemkům.

Aktivita	A2.3 Podpora dostupného bydlení
Cílová skupina	Mladé rodiny s dětmi
Popis aktivity	V rámci stávajícího bytového fondu městské části postupné vyčleňování uvolněných bytů. Ve spolupráci s HMP podpora výstavby dostupného bydlení (např. výstavba v Oistrachově ulici...).
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Odpovědní politici a vedoucí OMBI a OSP
Odhad nákladů	Náklady HMP

Aktivita	A2.4 Klub Kulička
Cílová skupina	Mladé rodiny s dětmi
Popis aktivity	Středisko sociálních služeb Prahy 13 poskytuje prostor pro aktivity Klubu Kulička, který je přístupný 2x týdně v dopoledních hodinách. Volnočasový prostor herny pro matky s dětmi od narození do předškolního věku. Provozní dobu lze potenciálně rozšířit na více dní v týdnu, ale závisí to od možností klubu a střediska sociálních služeb. Stejně tak lze inovovat vybavení herny.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OSP
Odhad nákladů	DPP (40.000 Kč/rok) + materiál a vybavení DDHM

Aktivita	A2.5 Zvýšení standardu pro návštěvníky ÚMČ s dětmi
Cílová skupina	Rodiny s nezletilými dětmi
Popis aktivity	Zřízení hracího koutku pro děti ve II. patře MČ v „čekárně“ OSP včetně zázemí pro rodiče s dětmi.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2019
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OSP
Odhad nákladů	10 000 až 50 000 Kč (možné financování z dotací SPOD)

Aktivita	A2.6 Obnova a modernizace cestní sítě pro pěší ve správě MČ Praha 13
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Obnova a modernizace chodníků, zídek a schodišť na území městské části. Rekonstrukce úseků cest, schodišť a chodníků, které jsou ve špatném stavu po mnoha letech používání, které povedou k zlepšení bezbariérové dostupnosti.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2022
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OŽP Financování rozpočet HMP, rozpočet MČ Praha 13, dotační programy
Odhad nákladů	6 000 000 Kč (MČ Praha 13)

Aktivita	A2.7 Rozvoj a údržba cyklotras a stezek na území MČ Praha 13
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny.
Popis aktivity	Cyklookruh „Za prací a zábavou“ je veden zčásti po cyklostezce mezi panelovými domy, zčásti po zklidněných místních komunikacích a účelových cestách. Umožňuje používat bicykl při každodenních cestách za prací, po nákupech, do úřadů, za vzděláním i k výletům za přírodou bez narušování životního prostředí škodlivými zplodinami. Bezpečná cyklotrasa prochází obytnými zónami Lužiny, Nové Butovice, Stodůlky a Háje, kde vede okolo místních základních škol. Na trase leží přírodní zóny Centrální park, Panská zahrada, přírodní památka „U Hájů“. Okruh navazuje na dálkovou zelenou stezku Greenways Praha – Vídeň a na cyklotrasu celopražského významu Řepy – Hlubočepy. Zkvalitnění jejího povrchu a řádnému označení brání majetkoprávní vztahy, které je třeba dořešit. Cílem je stezka se zpevněným povrchem, která ideálně propojí i Centrální park s Prokopským údolím. Záměr je podpořen četnými mnohaletými žádostmi zdejších obyvatel o vybudování cyklostezky. Cílem je revitalizace předmětného území tak, aby plynule a harmonicky přecházelo z uměle vytvořeného Centrálního parku do přírodního parku Prokopské údolí. Realizaci stojí v cestě nevyřešené majetkoprávní vztahy. Majetkoprávní vztahy také brání realizaci aktivity Vodorovné označení cyklotrasy v Centrálním parku, které by pomohlo zklidnění a systematizaci cyklo dopravy v parku.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2022
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OŽP Financování rozpočet HMP, rozpočet MČ Praha 13, dotační programy
Odhad nákladů	5 000 000 Kč (MČ Praha 13 + HMP).

Aktivita	A2.8 Dostavba a údržba Centrálního parku Praha 13
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Centrální park mezi Novými Butovicemi a Stodůlkami je architektonický a krajinný prvek městské části Praha 13, který významnou měrou přispívá k vysoké kvalitě životních podmínek obyvatel Praha 13. V parku jsou soustředěny aktivity pro všechny skupiny obyvatel (dětská hřiště, sportoviště, venkovní posilovna, hřiště na minigolf, hřiště na petanque, občerstvení s veřejnými toaletami, okruh pro handicapované a pro in-line apod.). Dostavbu parku zajišťuje Magistrát hl. m. Prahy, ale i MČ Praha 13. Park se postupně buduje již mnoho let, podle finančních možností a řešení majetkových vztahů k pozemkům. Část pozemků patří městu, ale zbytek je stále ještě v soukromém vlastnictví. Tyto pozemky je třeba postupně dále vykupovat. Město na tomto problému pracuje a průběžně se daří celé území sjednocovat. Výkup pozemků je stále jedním z nejdůležitějších faktorů, které ovlivňují rychlejší postup dostavby parku. Zbývá dokončit 6. etapu, která povede k většímu komfortu rekreace rodin s dětmi v parku. Správu parku zajišťuje odbor životního prostředí městské části Praha 13, tj. veškeré náklady na údržbu zeleně a opravy poničeného zařízení.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2022
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OŽP Financování rozpočet HMP, rozpočet MČ Praha 13, dotační programy
Odhad nákladů	50 000 000 Kč (HMP)

Aktivita	A2.9 Revitalizace vnitrobloku Fingerova
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Rozsáhlé úpravy ve vnitrobloku Fingerova lze rozdělit do několika částí. V západní části bude zrekonstruováno sportovní hřiště, tj. jeho povrch, zvýší se ochranné oplocení, zabudují se nové branky, za plotem budou umístěny 2 stoly na ping-pong a lavičky. Zároveň bude rozšířena zeleň na úkor zpevněné plochy. Z prostranství bezprostředně před základní školou budou odstraněny kruhové záhony a bude upravena zeleň ve zvýšených částech. Bude vybudováno nové velké dětské hřiště s oplocenou částí pro nejmenší děti a volně rozmístěnými herními prvky pro starší děti. Ve vnitrobloku je naplánováno množství výsadeb dřevin i bylin, rozmístění moderního mobiliáře a také rekonstrukce cestního systému, který vnitroblok propojí jako celek. Hřiště budou bezbariérová.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2022
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OŽP Financování rozpočet HMP, rozpočet MČ Praha 13, dotační programy
Odhad nákladů	20 000 000 Kč

Aktivita	A2.10 Revitalizace vnitrobloku Petřílkova Nušlova
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Revitalizace tohoto vnitrobloku v Nových Butovicích je zaměřena na sjednocení prostoru a úpravu situace sportovních a pochozích zpevněných ploch, jejich část bude nahrazena částečně mlaty a zelení. Centrální část vnitrobloku, kde jsou v současnosti 2 sportovní hřiště, bude pojata více jako parková úprava. Namísto jednoho ze sportovišť bude vytvořena zelená terénní modelace s keřovou výsadbou, druhé hřiště bude zrekonstruováno. Místo jednoho ze souběžných chodníků je navržena odpočinková mlatová plocha s lavičkami, stejně jako v místě zrušeného pískoviště. V části před základní školou bude takto přeměněna zpevněná plocha s vyvýšeným záhonem na parkovou úpravu. V průchodu mezi školou a stadiónem budou zrušeny dosluhující vyvýšené výsadby uprostřed, chodník bude po obou stranách zúžen a doplní se trvalkové plochy. Na obou koncích této cesty budou, na místo dřevěných pyramid, dominovat nově vysazené platany. Ve východní části vnitrobloku pak bude část stávajícího sportovního hřiště nahrazena plochou pro venkovní posilovací a protahovací stroje. Dětské hřiště bude upraveno a zbytek přilehlé sportovní plochy bude zrekonstruován.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2022
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OŽP Financování rozpočet HMP, rozpočet MČ Praha 13, dotační programy
Odhad nákladů	20 000 000 Kč

Aktivita	A2.11 Rekonstrukce dětského hřiště Kociánova
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Dětské hřiště je navrhováno pro děti ve věku 3 -10 let. Hlavním tématem, které ideově sjednocuje jednotlivé herní prvky, je louka a život na ní. Objevují se zde zvířátka jako je včelka, hlemýžď, mravenec nebo kobylka spolu se stylizovanými květinami, trávou a houbami. V jedné části budou dominovat trampolíny a 3D prvky z litého pryžového materiálu. V druhé navazující části jsou pak herní prvky a vybavenost navrženy z akátového dřeva a lanového systému. Všechny zpevněné plochy jsou navrženy v kombinaci z litého pryžového materiálu a umělého trávníku a zároveň poslouží jako ochranné dopadové plochy.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2022
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OŽP Financování rozpočet HMP, rozpočet MČ Praha 13, dotační programy
Odhad nákladů	7 000 000 Kč

Aktivita	A2.12 Rekonstrukce dětského hřiště Lýskova
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Dětské hřiště je navrhováno pro děti ve věku 3 -10 let. Na místě poničeného hřiště, které tvořily opracované kmeny stromů, bude umístěn jediný multifunkční herní prvek – loď z akátového dřeva.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2022
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OŽP Financování rozpočet HMP, rozpočet MČ Praha 13, dotační programy
Odhad nákladů	3 000 000 Kč

Aktivita	A2.13 Rekonstrukce vnitrobloku Chalabalova
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Jedná se o celkovou rekonstrukci středové části vnitrobloku, zejména o rekonstrukci dětského hřiště a navazující sadové úpravy. Prostor je rozčleněn oplocením ve tvaru kruhových obrazců, které představují obří hlemýždí ulitu. Křivky oplocení pokračují do středu hřiště a mění se na posedové zídky. Hřiště je určeno pro starší děti. Povrch bude tvořit říční písek (dopadové zóny) a betonová dlažba. Herní prvky (lanovka, šplhací kostky, prolézací oblouky, hnízdo k houpání) jsou určeny především pro rozvoj motoriky dětí (držení rovnováhy a koordinace pohybů). Hřiště doplní nový mobiliář. Stromové patro bude doplněno o další jedince a nižší keřové patro bude kopírovat tvar šnečí ulity. U vchodu do hřiště je navržen trvalkový záhon.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2022
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OŽP Financování rozpočet HMP, rozpočet MČ Praha 13, dotační programy
Odhad nákladů	7 000 000 Kč

Aktivita	A2.14 Budování a modernizace sportovní infrastruktury a rekonstrukce ploch pro trávení volného času pro všechny cílové skupiny
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Jedná se o celkové rekonstrukce tří sportovních hřišť (SH), které jsou určeny pro širokou veřejnost. Konkrétně jde o SH Nové Butovice, vnitroblok Ovčí Hájek, SH Velká Ohrada, vnitroblok C, SH Velká Ohrada, vnitroblok F. Hřiště jsou využívána také v rámci tělesné výchovy dětí a mládeže při venkovních aktivitách. Stávající hřiště budou opatřena moderním pryžovým povrchem s grafikou pro míčové hry i další sportovní využití (skok do dálky, nácvik motorických dovedností pro nejmenší děti apod.). Budou instalovány nové sportovní prvky na míčové hry a další prvky na posílení či protažení organismu. Hřiště budou opatřena mobiliářem (odpadkové koše a lavice na odpočinek či odkládání věcí). Na některých hřištích je třeba opravit kovové oplocení.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2022
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OŽP Financování rozpočet HMP, rozpočet MČ Praha 13, dotační programy
Odhad nákladů	9 000 000 Kč

3.1.3 A3/Harmonizace rodiny a profesního života

Aktivity jsou v zásobníku projektů např. podpora zakládání dětských skupin nebo zřízení mikrojeslí. V akčním plánu na období 2018 -2020 v tomto opatření nejsou realizovány žádné aktivity.

3.1.4 A4/Služby pro rodiny

Aktivita	A4.1 Komunitní akce Vohradská Divočina a Klubobraní
Cílová skupina	a),c),d),e),f)
Popis aktivity	Akce probíhají v odpoledních hodinách v květnu a září v Praze 13 (zpravidla v Centrálním parku), jsou primárně cílené na děti a mládež ve věku 11 - 19 let, nicméně jsou otevřené i široké veřejnosti. Pravidelně se účastní i matky s mladšími dětmi. Náplní akce je: turnaj ve stolním fotbalu, workshopy pro mladé lidi (parkour, graffiti, líčení, výtvarné DIY aktivity, yoyo, skateboarding), dále pak hudební vystoupení a další soutěže o ceny i s ohledem na mladší děti. Součástí akce je také informování o sociálních službách určených pro děti a mládež.
Termíny (časový harmonogram plnění)	Každoročně
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Proxima Sociale o.p.s.
Odhad nákladů	15 000 Kč (Dále spolufinancováno z dotačního programu MHMP a dalších zdrojů)

Aktivita	A4.2 Příměstský tábor Proxima Sociale o.p.s.
Cílová skupina	d), e), f)
Popis aktivity	Posláním příměstských táborů je poskytnout pracujícím rodičům v době letních a podzimních prázdnin hlídání jejich dětí a těmto dětem zajistit kvalitně strávený volný čas se spoustou zajímavých aktivit, které by se v budoucnu mohly stát jejich koníčky. Tábor je určen pro děti ve věku 6 - 12 let.
Termíny (časový harmonogram plnění)	Každoročně
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Proxima Sociale o.p.s.
Odhad nákladů	0 Kč (financováno z dotačního programu MHMP + spoluúčast rodičů)

Aktivita	A4.3 Příměstský tábor Dům dětí a mládeže Stodůlky
Cílová skupina	d), e), f)
Popis aktivity	Posláním příměstských táborů je poskytnout pracujícím rodičům v době letních a podzimních prázdnin hlídání jejich dětí a těmto dětem zajistit kvalitně strávený volný čas se spoustou zajímavých aktivit, které by se v budoucnu mohly stát jejich koníčky. Tábor je určen pro děti ve věku 6 - 12 let.
Termíny (časový harmonogram plnění)	Každoročně
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Dům dětí a mládeže Stodůlky
Odhad nákladů	Spoluúčast rodičů + potenciální zařazení do dotačního programu MČ a HMP

Aktivita	A4.4 Podpora zdravého životního stylu rodiny
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Podpora stávajících volnočasových aktivit DDM pro rodiny např. Rodinné sportovní hry – akce pořádaná k oslavě Mezinárodního dne rodiny, letní tábor Pro rodiče a děti. Spolupráce s Agendou MA21.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 - 2020, 1x ročně
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	DDM Stodůlky ve spolupráci s MČ Praha 13
Odhad nákladů	Potenciální zařazení do dotačního programu MČ a HMP

Aktivita	A4.5 Divadelní představení souboru z ČR
Cílová skupina	Rodiče s dětmi od 0 do 3 let
Popis aktivity	Představení zprostředkují dětem první kontakt s divadlem, přičemž respektují jejich potřeby a jsou velmi interaktivní. Zároveň nabízejí rodičům další způsoby, jak rozvíjet komunikaci s dítětem i schopnosti dítěte komunikovat s okolím a seznamovat se s vnějším světem.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 - 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	KD Mlejn
Odhad nákladů	10 tis. Kč ročně

Aktivita	A4.6 Cirkusový workshop
Cílová skupina	Rodiče s dětmi od 1 do 6 let
Popis aktivity	Workshop seznamuje rodiče i děti s několika cirkusovými disciplínami a řadou cirkusových náčiní. Všeestranně rozvíjí nejenom motorické a pohybové dovednosti dětí, ale je i dobrou příležitostí k sociálním interakcím, čímž rozvíjí i sociální kompetence dětí.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 - 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	KD Mlejn
Odhad nákladů	2 až 3 tis. Kč za workshop

3.1.5 A5/Informovanost, osvěta a propagační aktivity

Aktivita	A5.1 Veřejné fórum
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny.
Popis aktivity	Veřejné fórum se bude konat v rámci aktivit MA 21, vždy 1x za rok. Cílem je zjištění potřeb obyvatel průřezově všemi tématy (doprava, životní prostředí, školství, sociální oblast, děti atd.). Vhodné pro všechny věkové kategorie.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 a každý následující rok
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Koordinátor MA 21 + odpovědný politik MA 21
Odhad nákladů	15 000 Kč – facilitace fóra + občerstvení pro návštěvníky

Aktivita	A5.2 Veřejná projednání
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Veřejná projednání v rámci aktivit MA 21 se bude konat min. 2x ročně, možná i častěji, dle potřeby. Libovolná témata dle potřeby (např. Potřeby rodin na Praze 13), otevřená diskuze mezi zástupci ÚMČ a veřejností. Vhodné pro všechny věkové kategorie.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 a každý následující rok
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Koordinátor MA 21 + odpovědný politik MA 21
Odhad nákladů	do 5 000 Kč – náklady na občerstvení

Aktivita	A5.3 Podpora mimoškolní činnosti
Cílová skupina	Rodiče dětí ve věkové kategorii 0 až 16 let
Popis aktivity	Škola jako komunitní centrum. Společné akce organizované školou nebo jinou organizací či jednotlivci v prostorách školy i mimo ně – škola připraví vhodné podmínky.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2020
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OŠ a odpovědnost za vytvoření vstřícných podmínek – vedení školy.
Odhad nákladů	0 Kč

Aktivita	A5.4 Zajištění PR v oblasti rodinné politiky Praha 13
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Zajištění informovanosti o aktivitách rodinné politiky MČ Praha 13 skrze časopis STOP, webové stránky a FB ÚMČ Praha 13 a regionální televizi TV13. Vytvoření a využívání již existujících informačních míst (informace v knihovnách, přízemí radnice, v poliklinikách, SSS Praha 13, DDM, KD Mlejn, zamýšlená komunitní centra atp.). Vytvoření grafického designu tématu rodinné politiky. Využívání informačních míst shromažďujících a vytvářejících přehled aktivit pro všechny cílové skupiny v oblasti rodinné politiky.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OSP, Odbor kanceláře starosty a další dotčené odbory Koordinátor MA 21 + odpovědný politik MA 21
Odhad nákladů	50 tis. / rok 2018 (infostojany) a další průběžné financování cca 5 tis / rok

Aktivita	A5.5 Zajištění osvětového programu / přednášky finanční gramotnosti pro ZŠ / SŠ v Praze 13
Cílová skupina	Mladí lidé
Popis aktivity	Program bude realizován pro vybrané ZŠ / SŠ v Praze 13 organizací vybranou a financovanou z rozpočtu MČ Praha 13.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OSP ve spolupráci s OŠ, Agenda MA21
Odhad nákladů	Cca 10 - 20 tis. Kč, záleží na množství zapojených škol a přednášek (zdroj MČ Praha 13 a případně další zdroje)

Aktivita	A5.6 Ekologické akce pořádané OŽP pro obyvatele Prahy 13
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Ekologické akce jsou zaměřeny na všechny věkové skupiny, ale hlavně na rodiny s dětmi. Jedná se o ekodivadélka pro MŠ a první stupeň ZŠ pořádaná 2x ročně, akce ke Dni Země a Dni stromů zaměřené jako výchovné opatření pro školy a školky a pro rodiny s dětmi jako je např. Butovický rohlík ke Dni Země a Pražské cyklozvonění v rámci týdne mobility. Tyto akce mohou sloužit i jako příklady dobré praxe.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 – 2022 – pravidelně se každoročně opakující s různými programy
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OŽP
Odhad nákladů	500 000 Kč Financování - rozpočet HMP, rozpočet MČ Praha 13, dotační programy

3.2 B/ Podpora mezigenerační solidarity:

3.2.1 B1/Vytváření infrastruktury pro mezigenerační aktivity

Aktivita	B1.1 Výstavba komunitního centra
Cílová skupina	Senioři a další cílové skupiny
Popis aktivity	MČ plánuje přístavbu Střediska sociálních služeb Prahy 13 za účelem vytvoření komunitního centra.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Odpovědní politici
Odhad nákladů	cca 30 000 000 Kč

Aktivita	B1.2 Podpora vytváření prostor pro mezigenerační aktivity
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Investiční akce ve veřejném prostoru realizovat s ohledem na potřebu mezigeneračního setkávání. (Viz aktivity A.2.)
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OŽP OMBI Součinnosti s OSP
Odhad nákladů	0 Kč

3.2.2 B2/Služby a aktivity podporující mezigenerační aktivity

Aktivita	B2.1 Osvětové a preventivní programy
Cílová skupina	Děti, rodiče, prarodiče, ZŠ, MŠ
Popis aktivity	Pravidelná realizace osvětových akcí/soutěží nebo preventivních programů v rámci aktivit MA 21 na území MČ Praha 13. Např. v roce 2018 soutěž „NA KOLE VŽDY JEN S HELMOU“. Akce v dalším období budou realizovány v závislosti na dotačních výzvách a rozpočtu MČ Prahy 13 pro aktivity MA 21.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024 Každoročně realizace minimálně jedné osvětové akce/soutěže nebo preventivního programu
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Koordinátor MA 21 + odpovědný politik MA 21
Odhad nákladů	do 10 000 Kč na 1 soutěž – náklady na tisk, dárky, občerstvení

Aktivita	B2.2 Den zdraví
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Každoroční pořádání Dne zdraví, tj. jednodenní festival zdraví a zdravého životního stylu zaměřen na prevenci a osvětu pro všechny generace včetně realizace dvou přidružených programů.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2019 až 2024 každoročně (realizováno pouze v případě získání dotace od HMP)
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Koordinátor MA 21 + odpovědný politik MA 21
Odhad nákladů	cca 100 000 až 150 000 Kč (dotace od HMP)

Aktivita	B2.3 Zdravá třináctka – veřejný průzkum
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Dotazníkový průzkum veřejného mínění na téma "Jak jsme zdraví v Praze 13" v rámci aktivit místní Agendy 21, za finanční podpory HMP a pod záštitou radního HMP pro oblast zdravotnictví a bydlení Ing. Radka Lacka. Cílem tohoto průzkumu je zjistit návyky a potřeby obyvatel Prahy 13 v oblasti zdraví a na tyto potřeby se zaměřit.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018, další případná realizace po vyhodnocení
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Koordinátor MA 21 + odpovědný politik MA 21
Odhad nákladů	50 000 Kč

Aktivita	B2.4 Zuby jako perličky
Cílová skupina	děti, rodiče, MŠ
Popis aktivity	Aktivita na podporu zubní hygieny u dětí MŠ – pilotní projekt, předpokládá se pokračování akce v následujících letech.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Koordinátor MA 21 + odpovědný politik MA 21
Odhad nákladů	cca 80 000 Kč – 100 000 Kč (vázáno na dotaci od HMP)

Aktivita	B2.5 Služby a aktivity podporující mezigenerační aktivity v DDM Stodůlky
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Podpora projektů k propojení generací, např. Kroužky pro prarodiče a vnoučata.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	DDM Stodůlky ve spolupráci s MČ Praha 13
Odhad nákladů	každý rok 4 000 Kč, předpoklad 2xkroužek každý pro cca 16 osob

Aktivita	B2.6 Podpora aktivního stáří
Cílová skupina	Senioři
Popis aktivity	Seniorské pěvecké sbory a další kroužky (keramika, malba, historie), rozvoj identity s územím, historické povědomí. Škola jako „komunitní centrum“.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Odpovědnost za vytvoření vstřícných podmínek – vedení školy OSP ve spolupráci s odborem školství a kluby seniorů a Střediskem sociálních služeb Prahy 13
Odhad nákladů	5 000 až 10 000 Kč (+ příspěvek účastníka)

Aktivita	B2.7 Služby a aktivity podporující mezigenerační aktivity
Cílová skupina	Cílové skupiny – senioři a děti do 15 let
Popis aktivity	Návštěva dětí ze základních a mateřských škol v denním stacionáři. Kulturní program nebo ruční práce pro klienty DS (společné aktivity dětí a seniorů). Tyto akce se zpravidla organizují při příležitosti významných svátků (Vánoce, Velikonoce, konec školního roku před prázdninami apod.), ale i průběžně během roku.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 – 2019, bude součástí zprávy o činnosti SSS Praha 13 za příslušný rok
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Středisko sociálních služeb Prahy 13 Vedoucí Denního stacionáře a příslušná kompetentní osoba ze strany ZŠ a MŠ (většinou učitel).
Odhad nákladů	Akce probíhají v rámci aktivizačních činností v DS v rámci předmětu činnosti organizace vyplývající ze zřizovací listiny organizace.

3.2.3 B3/Programy pro prevenci proti osamění a sociálnímu vyloučení

Aktivita	B3.1 Realizace dobrovolnického programu seniorů ohrožených osaměním / sociálním vyloučením a saturace jejich potřeby mezilidského kontaktu
Cílová skupina	Senioři
Popis aktivity	1. Vyhledávání seniorů všemi formami (domácí péče, depistáž atd.) 2. Realizace dobrovolnického programu 3. Vyhodnocení dobrovolnického programu
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OSP Středisko sociálních služeb Prahy 13 Dobrovolnický program Farní charity Stodůlky
Odhad nákladů	30 000 až 50 000 Kč ročně (ÚMČ, případně další zdroje)

Aktivita	B3.2 – Realizace preventivních programu proti osamění
Cílová skupina	Senioři, skupiny se specifickými potřebami, nezaměstnaní, rodiny s dětmi do 6 let
Popis aktivity	Vytváření, realizace, případně zprostředkování programů prevence proti osamění – Job klub pro nezaměstnané, fungující Kulička, mateřská centra, kluby seniorů, retro kavárna, výlety, koncerty, tvořivé aktivity a aktivity SSS Praha 13
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OSP Středisko sociálních služeb Prahy 13
Odhad nákladů	300 tis. Kč ročně

3.2.4 B4/Rozvoj odlehčovací, pečovatelských služeb a neformálního pečovatelského

Aktivita	B4.1 Monitoring potřeb odlehčovací a pečovatelských služeb včetně proškolení neformálních pečovatelských
Cílová skupina	Rodiny s dětmi do 6 let, senioři, skupiny se specifickými potřebami
Popis aktivity	Zmapování potřeb služeb a již existujících poskytovatelů těchto služeb. Zprostředkování mezi poskytovateli služeb a cílovými skupinami. Zajištění proškolení neformálních pečovatelských. Mapování potřeb pečovatelské služby.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OSP – koordinace Středisko sociálních služeb Prahy 13 – mapování potřeb pečovatelské služby. Farní charita Stodůlky – školení neformálních pečovatelských
Odhad nákladů	0 Kč monitoring prostřednictvím pečovatelských služeb a domácí péče 10 až 15 tis. Kč/rok proškolení

3.2.5 B5/Propagace informovanost v bezbariérovém prostoru

Aktivita	B5.1 Informační místo pro rodiny a děti (zóna RaDKA)
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Podpora vzniku interního i externího (zahradního) informačního místa v DDM Stodůlky – altán, přebalování, ohřev jídla, propagace
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	DDM Stodůlky ve spolupráci s MČ
Odhad nákladů	10 – 50 tis Kč (Dotační program Rodinná politika)

Aktivita	B5.2 Informační místo pro seniory, rodiny a děti
Cílová skupina	Senioři, zdravotně postižení, rodiny s dětmi (dle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách v platném znění)
Popis aktivity	Přístupné a bezbariérové místo v objektu Střediska, kde budou k dispozici informace o sociálních službách, o činnosti a aktivitách Střediska sociálních služeb Prahy 13, o práci MČ směrem k cílové skupině spolupráce SSSP13 a OSP ÚMČ Praha 13, rozhodování orgánů MČ, informace o činnosti MČ apod. (v tištěné, popřípadě v elektronické podobě)
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 – 2019, bude součástí zprávy o činnosti SSSP13 za příslušný rok
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OSP Středisko sociálních služeb Prahy 13
Odhad nákladů	5 000 až 10 000 Kč

3.3 C/ Podpora skupin se specifickými potřebami:

3.3.1 C1/Informovanost osvěta a rozvoj poradenství v oblasti rodiny a mezilidských vztahů

Aktivita	C1.1 Informovanost, osvěta a rozvoj poradenství v oblasti rodiny a mezilidských vztahů
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Zmapovat již fungující poradenské aktivity. Využívat již existující právní poradny a poskytované služby rozšířit o „občanskou poradnu“ (včetně dluhového poradenství), psychologické poradenství atp.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OSP + OKT
Odhad nákladů	Dle dohody s poskytovateli případných poradenských služeb – možnost využít dotačního titulu MČ Praha 13, možnost částečného využití dotace na SPOD

3.3.2 C2/Služby a aktivity zaměřené na všechny skupiny se specifickými potřebami

Aktivita	C2.1 Podpora zapojování dospělých cizinců
Cílová skupina	Cizinci s odlišným mateřským jazykem
Popis aktivity	Výuka českého jazyka a reálií dospělých cizinců. Škola jako „komunitní centrum“.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2020
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OŠ ve spolupráci s OSP odpovědnost za vytvoření vstřícných podmínek – vedení základních školy, vyškolení učitelé
Odhad nákladů	300 Kč/hod (cca 20 000 Kč ročně)

Aktivita	C2.2 Resocializační pobyt pro děti a mládež
Cílová skupina	a)
Popis aktivity	Výjezd mimo Prahu pro skupinu dětí a mladých ve věku 11 - 19 let z Prahy 13. Pětidenní sebezkušenostní zážitkový pobyt, jehož hlavním obsahem jsou aktivity z oblasti prevence a výchovně vzdělávací činnosti podporující samostatnost, vlastní zodpovědnost a schopnost fungování v rámci skupinově nastavených pravidel.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024 každoročně
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Proxima Sociale o.p.s.
Odhad nákladů	0 Kč (financováno z dotačního programu MHMP)

Aktivita	C2.3 Podpůrná skupina
Cílová skupina	a), d), e), f)
Popis aktivity	Pravidelné setkávání (2x týdně) dětí z rodin využívajících službu „Podpora rodiny“ organizace Proxima Sociale o.p.s (sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi). Skupiny jsou rozděleny dle věku na mladší (6 - 11) a starší (12 - 16). Program je koncipován za účelem podpory sebevědomí dětí, rozvoje jejich sociálních dovedností, společného pozitivního zážitku a poskytnutí prostoru pro sdílení obtížných životních situací. Součástí aktivit jsou také výlety a pobytové i příměstské tábory.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Proxima Sociale o.p.s.
Odhad nákladů	0 Kč (financováno z dotačního programu MHMP)

Aktivita	C2.4 Volnočasové aktivity pro seniory ve Středisku sociálních služeb Prahy 13
Cílová skupina	Senioři
Popis aktivity	Organizace volnočasových aktivity (pétanque, Lukiáda, Nordic Walking, výuka na PC, U3V, cvičení paměti, registrovaná sociální služba Denní stacionář apod.)
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 – 2019, bude součástí zprávy o činnosti SSS Praha 13 za příslušný rok
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Středisko sociálních služeb Prahy 13
Odhad nákladů	Do 200 tis. Kč/rok - akce probíhají pravidelně a jejich rozsah je dán podle toho, kolik prostředků do těchto aktivit vloží zejména MČ – financování z VHP

3.3.3 C3/Rozvoj infrastruktury včetně bezbariérovosti pro skupiny se specifickými potřebami

Aktivita	C3.1 Podpora rozvoje bezbariérovosti na území MČ Praha 13
Cílová skupina	Skupiny se specifickými potřebami
Popis aktivity	Využití stávající Mapy bezbariérovosti na území MČ Praha 13, její aktualizace a vhodná propagace směrem k cílové skupině.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	OPRSS
Odhad nákladů	cca 10 tis. Kč/rok 2018 je již vynakládáno v rámci spolufinancování projektu Mapování přístupnosti a bezbariérovosti objektů v lokalitě Prahy 13

3.3.4 C4/Podpora participace specifických skupin

Aktivita	C4.1 Veřejná projednání se specifickými cílovými skupinami
Cílová skupina	Všechny cílové skupiny
Popis aktivity	Každoročně budou realizována veřejná projednání se specifickými cílovými skupinami – min. 1x za rok, možno i častěji, dle potřeby, libovolná témata dle potřeb cílových skupin, otevřená diskuze mezi zástupci ÚMČ a specifickými cílovými skupinami, např. Bezbariérovost Prahy 13 apod.
Termíny (časový harmonogram plnění)	2018 až 2024
Vymezení zodpovědnosti za realizaci	Koordinátor MA 21 + odpovědný politik MA 21
Odhad nákladů	do 5 000 Kč – náklady na občerstvení

4 IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

Účelem Implementační části je nastavit proces implementace nově vzniklé „Koncepce rodinné politiky pro MČ Praha 13 na období 2018 – 2024“ do činnosti úřadu městské části, příspěvkových organizací a organizačních složek MČ Praha 13.

V rámci implementace koncepce je popsán postup přípravy projektů a aktivit. Rovněž je popsáno zavedení zvolené koncepce a kompetencí do činnosti úřadu městské části. Pro zdárnou implementaci je určující aktivní podpora vedení MČ Praha 13. Stěžejní je institucionální zajištění implementace, tzn. sestavení **Komise pro rodinou politiku** a stanovení zodpovědného pracovníka – **Koordinátora koncepce rodinné politiky** (tj. implementačního týmu), včetně vymezení rozsahu jejich činností. Důležitou součástí je také Akční plán a případně Zásobník projektů, který je tvořen projekty, u kterých nedošlo k zařazení do Akčního plánu, a to z důvodu nedostatečných finančních zdrojů či nedostatečné připravenosti projektů k realizaci.

„Koncepce rodinné politiky pro městskou část Praha 13 na období 2018 – 2024“ bude implementována prostřednictvím realizace projektů Akčního plánu. Implementační mechanismy musí být nastaveny tak, aby se zajistilo společné působení různých projektů v jednotlivých opatřeních směrem ke stanoveným cílům v rámci tohoto koncepčního dokumentu.

Základními faktory implementace Koncepce jsou:

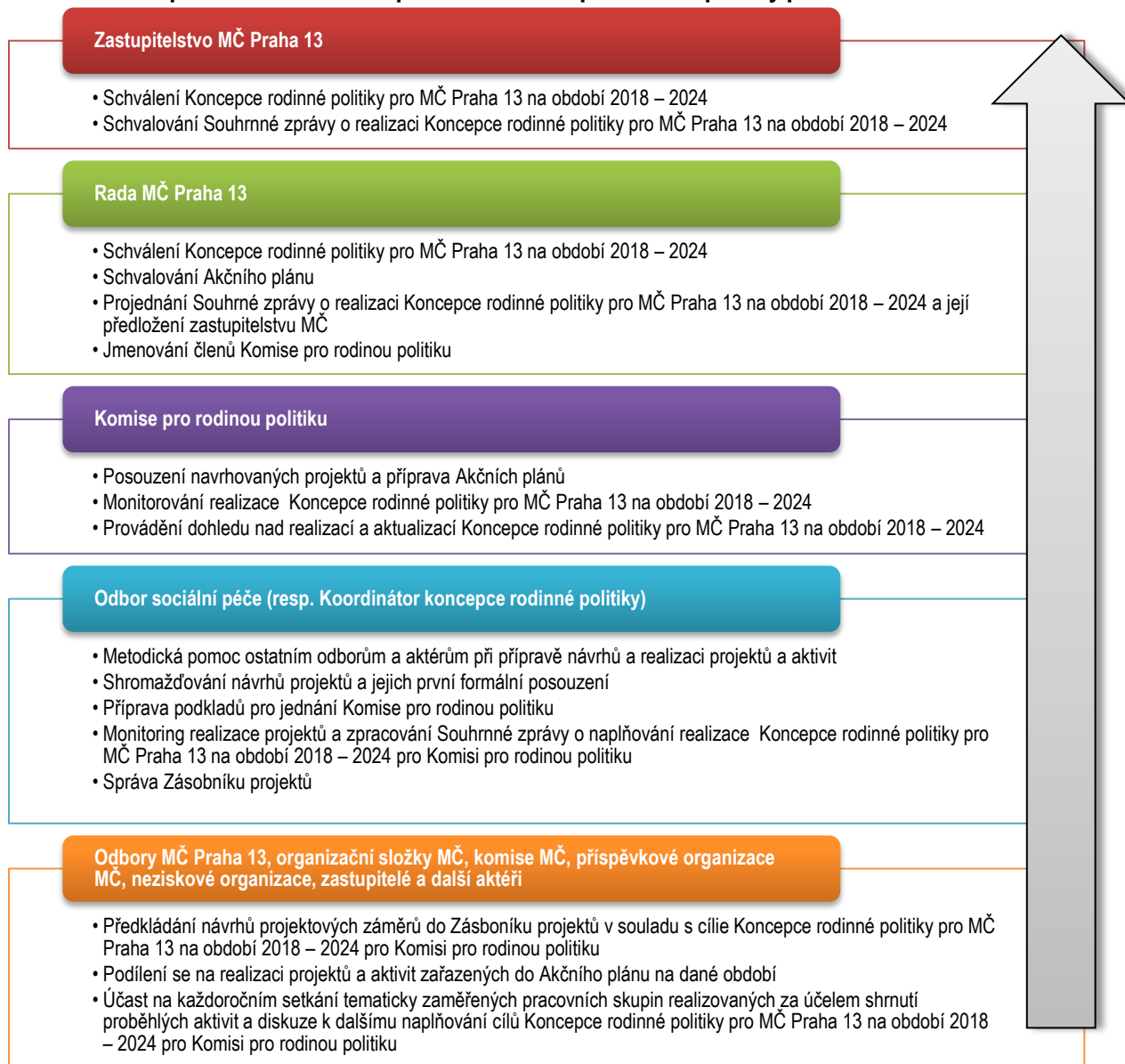
- a) Aktivní podpora vrcholového vedení;
- b) Důkladná a úplná příprava a naplánování implementace;
- c) Úplná a cílená komunikace (zejména mezi aktéry v území a orgány veřejné správy);
- d) Kompetentní implementační tým (tj. Komise pro rodinou politiku a Koordinátora koncepce rodinné politiky pro MČ Praha 13);
- e) Vysoká míra zapojení zaměstnanců ÚMČ a dalších aktérů do implementace (pracovní skupiny).

Klíčovou aktivitou implementace je práce s informacemi a komunikace se všemi klíčovými aktéry v území. Pro vytvoření vazeb mezi všemi aktéry a jejich následného rozvoje je vhodné realizovat školení/workshop pro všechny zúčastněné (zastupitelé MČ, Komise pro rodinou politiku, Koordinátor koncepce, zaměstnanci ÚMČ, příspěvkových organizací a organizačních složek MČ, participujících neziskových organizací a další zapojených subjektů). Cílem je všechny seznámit s náplní, cíli a prioritami „Koncepce rodinné politiky pro MČ Praha 13 na období 2018 – 2024“ a postupem při jeho implementaci (kdo zastává jakou roli, kompetence, zodpovědnosti, způsob komunikace apod.).

4.1 Systematizace při realizaci Koncepce rodinné politiky pro MČ Praha 13

Koncepce rodinné politiky MČ Praha 13 je oborovým strategickým dokumentem a zároveň základním koncepčním dokumentem se strategickou vizí pro řízení rozvoje oblasti rodinné politiky v období let 2018 až 2024 (tj. s přesahem volebního období).

Obrázek 4.1: Odpovědnostní model implementace Konceptce rodinné politiky pro MČ Praha 13

4.1.1 Činnost Komise pro rodinnou politiku

Bude vytvořena Komise pro rodinnou politiku jako iniciativní a poradní orgán Rady MČ Praha 13. Složení komise by mělo reflektovat jak výkonnou (starosta, volení zástupci MČ), tak i odbornou složku (zástupci ÚMČ příp. příspěvkových organizací či organizačních složek MČ).

V Komisi pro rodinnou politiku budou zástupci:

1. Vedení MČ
2. Zastupitelé
3. Odboru sociální péče
4. Odboru životního prostředí
5. MA 21
6. Odboru školství
7. Domu dětí a mládeže Stodůlky
8. Střediska sociálních služeb Prahy 13,
9. Platformy rodinné politiky MČ Praha 13

Členové Komise pro rodinnou politiku by měli mít **znalost alespoň jedné tematické oblasti koncepce**:

A/ Politika zdravé rodiny

B/ Podpora mezigenerační solidarity

C/ Podpora skupin se specifickými potřebami

Takto ustanovené Komisi pro rodinnou politiku budou svěřeny klíčové kompetence rozhodování. Jejím úkolem je dohled nad realizací a aktualizací koncepce. Komise je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina členů. Komise se usnáší většinou přítomných členů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy. Komise pro rodinnou politiku se schází dle potřeby, minimálně jednou ročně.

Podklady pro jednání Komise pro rodinnou politiku **připravuje Koordinátor koncepce rodinné politiky** spadající pod Odbor sociální péče, který je v úzké spolupráci s Komisí pro rodinnou politiku.

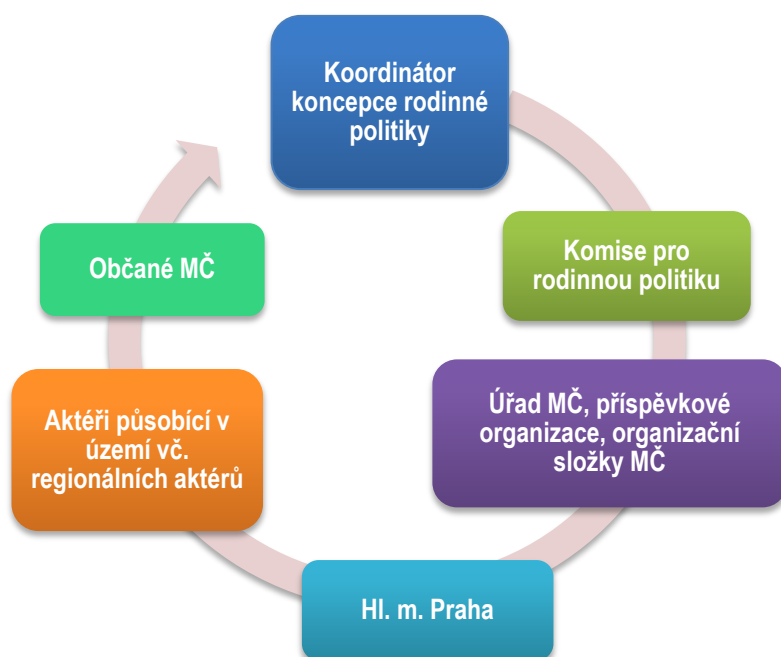
Kompetence je vhodné ošetřit v interních dokumentech úřadu MČ Praha 13.

4.1.2 Platforma rodinné politiky MČ Praha 13

Předpokladem úspěchu implementace/realizace „Koncepce rodinné politiky pro MČ Praha 13 na období 2018 – 2024“ je nastavení **Platformy rodinné politiky MČ Praha 13**, která zajistí úplnou a cílenou komunikaci nejen mezi zaměstnanci MČ, tj. ÚMČ a organizačních složek MČ, ale také mezi MČ, jí řízenými a založenými organizacemi a dalšími orgány a subjekty v území včetně získávání zpětné vazby od veřejnosti. Zapojení všech výše uvedených aktérů do spolupráce na implementaci/realizaci, byť i dílčím způsobem, je základním předpokladem pro přesné zacílení rodinné politiky.

Platforma rodinné politiky MČ Praha 13 znamená vytvoření prostoru pro efektivní komunikaci, která bude víceúrovňová, tzn. propojující komunikaci Komise pro rodinnou politiku, Koordinátora koncepce, aktérů působících v území, občanů MČ a dalších. Implementace Platformy rovněž přinese doporučení pro zlepšení spolupráce s aktéry včetně zpětné vazby. O způsobu a formě komunikace mezi jednotlivými aktéry rozhodne Komise pro rodinnou politiku, realizaci komunikace s aktéry bude primárně zajišťovat Koordinátor koncepce rodinné politiky ve spolupráci s dalšími pověřenými osobami.

Obrázek 4.2: Schéma Platformy mezi subjekty v rámci implementace Konceptce rodinné politiky pro MČ Praha 13

Realizace Platformy je postavena na 3 klíčových aktivitách:

- 1) Nastavení koordinace a komunikace při realizaci koncepce rodinné politiky MČ;
- 2) Řízení komunikace a koordinace aktivit s cílovými skupinami včetně získávání zpětné vazby;
- 3) Propagace a poskytování informací o koncepci rodinné politiky MČ cílovým skupinám.

Platforma bude sloužit k pravidelnému setkávání se zástupci veřejné správy, místní samosprávy, neziskového sektoru, školského zařízení, sociálních služeb, volnočasových aktivit atd.

Návrh členů Platformy:

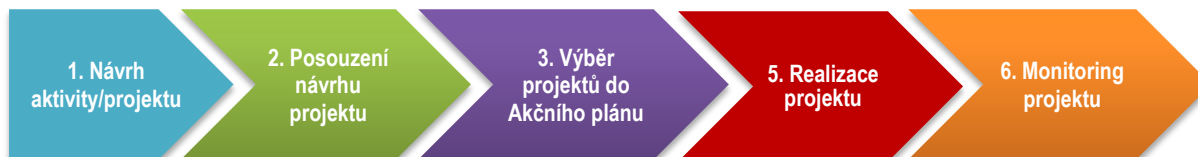
1. Zástupci MČ Praha 13,
2. Středisko sociálních služeb Prahy 13,
3. DDM Stodůlky,
4. KD Mlejn,
5. Proxima Sociale, o.p.s.,
6. Farní charita Stodůlky,
7. Zástupci ZŠ a MŠ,
8. Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy,
9. Obvodní pedagogicko-psychologická poradna v Praze 5,
10. a další zástupci zainteresovaných subjektů/aktérů.

4.2 Příprava projektů k realizaci

Kapitola popisuje proces přípravy a realizace projektů a aktivit v rámci plnění cílů Konceptce rodinné politiky MČ Praha 13. Jednotlivé projekty jsou dle priority zařazeny do Akčního plánu (prioritní projekty) nebo Zásobníku projektů. Akční plán představuje nástroj operativní povahy sloužící k realizaci koncepce rodinné politiky MČ a k jednoznačnému vytyčení projektů, které se s vysokou mírou pravděpodobnosti budou realizovat v krátkodobém období. Akční plán je pružný, pravidelně aktualizovaný (ideálně každoročně, minimálně jednou za dva roky) a měl by reagovat na aktuální změny v území a finanční možnosti MČ. Akční plán je stanovován v souladu se strategickou vizí,

globálním cílem, prioritami a opatřeními, které určují strategii v hlavních oblastech rozvoje MČ. V rámci přípravy/aktualizace Akčního plánu jsou vybrané projekty ze Zásobníku projektů průběžně navrhovány do Akčního plánu.

Obrázek 4.3: Fáze procesu přípravy a realizace projektů v rámci implementace Konceptce MČ Praha 13

1. fáze: Návrh aktivity/projektu (zpracování projektového záměru – karty aktivit/projektů)

Návrhy/koncepty aktivit/projektů, které budou naplňovat cíle této konceptce, budou průběžně vznikat zejména v rámci činnosti MČ (zastupitelstva a rady MČ, komisí, vedení a odborů úřadu MČ, organizačních složek, příspěvkových organizací MČ aj.), dále v rámci komunitních aktivit, jako reakce na nabízené dotační tituly (HMP, státu, EU) či jinými způsoby (např. podněty občanů). Návrhy projektů bude shromažďovat **Koordinátor konceptce rodinné politiky** a řadit dle struktury její návrhové části do Zásobníku projektů. Pro navrhované projektové záměry budou zpracovávány **tzv. karty aktivity/projektu** (zpracuje navrhovatel/nositel projektu) obsahující následující informace:

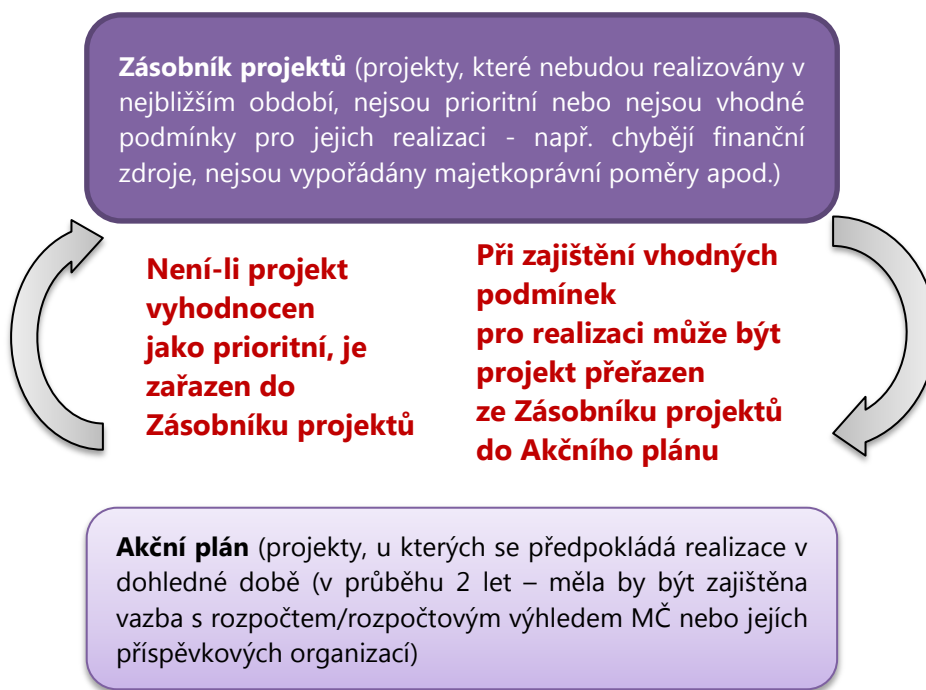
- a) Vazba na opatření Konceptce rodinné politiky MČ (číslo opatření)
- b) Název potřeby/projektového záměru/aktivity
- c) Cílová skupina
- d) Stručný popis (cíl, předmět, realizace)
- e) Předpokládaná doba realizace/uskutečnění (rok)
- f) Odpovědný subjekt/realizátor
- g) Předpokládaná finanční náročnost (rozpočet projektu)

Všechny navržené aktivity/projekty musejí přispívat ke stanoveným cílům Konceptce rodinné politiky MČ, zejména k naplnění globálního cíle, specifických cílů a priorit. **Zároveň musí i věcně spadat alespoň do jednoho z opatření. Koordinátor konceptce rodinné politiky** vyzve aktéry rozvoje v území v **dostatečném časovém předstihu před přípravou rozpočtu MČ na daný kalendářní rok** k podávání návrhů projektů na zařazení do Akčního plánu, popřípadě k aktualizaci již zařazených projektů v Zásobníku projektů. Za tímto účelem může být svoláno setkání dotčených aktérů (zástupců odborů/oddělení, navrhovatelů projektů atd.). Budou **evidovány veškeré projektové záměry do Zásobníku projektů**, které vzešly z návrhu níže uvedených aktérů rozvoje území:

- a) Zastupitelé/Radní MČ
- b) Odbory/oddělení ÚMČ
- c) Komise Rady MČ
- d) Organizační složky MČ
- e) Příspěvkové organizace MČ
- f) Neziskové a jiné partnerské organizace působící v území
- g) Veřejnost a další aktéři rozvoje v území

V **Zásobníku projektů** zůstávají projekty, které z různých důvodů nebyly realizovány v minulých letech, v současné době nejsou prioritní nebo nemají zajištěný zdroj financování, a projekty, které na realizaci čekají. Naopak již realizované projekty jsou ze Zásobníku projektů vyjmuty.

Schéma 3.2: Vazba mezi Akčním plánem a Zásobníkem projektů

2. fáze: Posouzení návrhu projektu

Prvotní **formální posouzení návrhů projektů** provede **Koordinátor koncepce rodinné politiky**, pro případná doplnění kontaktuje nositele/předkladatele projektu. **Nositel/předkladatel projektu** je osoba zodpovědná za přípravu projektového záměru a jeho následnou realizaci.

Koordinátor koncepce ověří soulad návrhu projektu s Koncepcí rodinné politiky MČ Praha 13 i s aktuálním akčním plánem. V této fázi je nositel projektu povinen poskytnout součinnost koordinátoru koncepce.

Projektový záměr, který nemá vazbu na některé z opatření koncepce rodinné politiky MČ, bude z dalšího hodnocení vyřazen (tj. nebude zařazen do Zásobníku projektů). V případě souladu je projektový záměr navržen k zařazení do Zásobníku projektů. Následně bude probíhat hodnocení projektů s ohledem na jejich zařazení do Akčního plánu (viz 3. fáze). Projekty navržené pro zařazení do AP jsou poté předloženy k posouzení **Komisi pro rodinnou politiku**. Je-li potřeba, vyžádá si tento orgán případné doplnění informací od Koordinátora koncepce eventuálně nositele projektu. Následně Komise pro rodinnou politiku rozhodne o zařazení projektu do Akčního plánu nebo Zásobníku projektů (příp. vyřazení projektu jako nerealizovatelného i do budoucna) a svůj návrh předloží **Radě MČ Praha 13** ke schválení.

3. fáze: Výběr projektů do Akčního plánu

Komisi pro rodinnou politiku předloží upravené návrhy projektů Akčního plánu **ke schválení radě MČ Praha 13**. Za výběr projektů a sestavení návrhu Akčního plánu **zodpovídá Komise pro rodinnou**

politiku. Klíčová kritéria při posuzování, zda bude projekt zařazen do Akčního plánu a vybrán k realizaci:

- a) Dostupnost zdrojů financování, finanční náročnost
- b) Časová priorita
- c) Nositel projektu, který zná cíle, jichž se má aktivitou/realizací projektu dosáhnout, přijímá odpovědnost za danou aktivitu/realizaci projektu a její výsledky a zná časový horizont, do kterého se má rozvojová aktivita dokončit
- d) Udržitelnost¹⁷

Nejvýznamnějším parametrem zařazení projektu do Akčního plánu je **dostupnost zdrojů financování** (např. z rozpočtu MČ, dotace nebo příslibů jiných subjektů, MČ, Hl. m. Prahy a dalších, že na jeho realizaci uvolní finance). Projekty z Akčního plánu jsou poté předloženy odpovědným subjektům pro přípravu rozpočtu na další rok, a ty je do návrhu zapracují.

Po schválení rozpočtu MČ na další rok provede Koordinátor koncepce **revizi zajištění zdrojů financování jednotlivých projektů**. O výsledku informuje **Komisi pro rodinnou politiku**. Pokud některý projekt z Akčního plánu nemá zajištěné finanční zdroje, je z Akčního plánu přesunut do Zásobníku projektů. Pokud se v průběhu roku naleznou disponibilní zdroje (úspory, dotační tituly apod.), je projekt realizován, pokud tomu tak není, vstupuje projekt do tvorby Akčního plánu na další období.

4. fáze: Realizace projektu

Projekt realizuje **nositel projektu v souladu se schváleným návrhem**. Nositelem může být odbor/oddělení ÚMČ, organizační složka MČ, veřejný i soukromý subjekt, nezisková organizace apod. Projekty jsou realizovány zásadně v souladu se schválenou dokumentací projektu.

5. fáze: Monitoring projektu

O realizovaném projektu podává nositel projektu zprávu. Zprávy za jednotlivé projekty shromažďuje **Koordinátor koncepce**, který je souhrnně předkládá **Komisi pro rodinnou politiku** k monitorování realizace koncepce rodinné politiky MČ. Monitoring realizace projektů i samotné koncepce je podkladem k hodnoticímu procesu a základním impulsem pro případnou aktualizaci koncepčního dokumentu.

4.3 Monitoring, hodnocení a aktualizace Koncepce rodinné politiky MČ Praha 13

Nastavený hodnoticí systém v sobě obsahuje mechanismy průběžné kontroly a vyhodnocení. Stěžejním subjektem monitoringu a hodnocení je **Komisi pro rodinnou politiku** jako iniciační a hodnoticí orgán. Vyhodnocení (průběžných) výstupů realizace koncepce rodinné politiky MČ by mělo být veřejně přístupné, čímž bude zajištěna/podpořena participace občanů na realizaci koncepčního plánování MČ. Výsledky vyhodnocení musejí být zveřejňovány **minimálně jednou za dva roky** např. na veřejném setkání s občany, na webových stránkách MČ či jiným vhodným způsobem.

¹⁷ Doložení udržitelnosti bude povinnou podmínkou pro zařazení projektového záměru do Akčního plánu – udržitelnost bude doložena u investičních záměrů samotnými nositeli/realizátory projektů. Pravidla a postupy hodnocení udržitelnosti je doporučeno zpracovat ve formě interní směrnice/metodického manuálu.

Monitoring a hodnocení

Účelem **monitoringu** a **hodnocení** je sledování průběhu realizace koncepce a hodnocení jejího naplňování. V průběhu realizace budou prováděny **tři typy hodnocení**:

Hodnocení Akčního plánu

- 1xročně v průběhu realizace Koncepce rodinné politiky MČ Praha 13
- Předmětem hodnocení bude vyhodnocování naplňování Akčního plánu, tj. realizovaných projektů a naplňování opatření/cílů
- Zpracovatel: Koordinátor koncepce
- Výstup: **Monitorovací zpráva Akčního plánu**

Průběžné hodnocení realizace koncepce

- Každoročně v průběhu realizace koncepce rodinné politiky MČ; hodnocení na základě Monitorovacích zpráv Akčního plánu
- Součástí je každoroční vyhodnocení plnění realizace aktivit/projektů
- Hodnocení bude představovat zpětnou vazbu, na jejímž základě budou přijímána případná opatření pro výběr projektových záměrů do Akčního plánu na další období s ohledem na přípravu rozpočtu MČ na další rok, případně pro aktualizaci koncepce rodinné politiky
- Zpracovatel: Komise pro rodinnou politiku + Koordinátor koncepce
- Výstup: **Souhrnná zpráva o realizaci koncepce rodinné politiky**

Ex-post hodnocení realizace koncepce

- Po ukončení realizace koncepce rodinné politiky MČ zhodnotit celkovou účinnost a efektivnost koncepce rodinné politiky (účinnost intervencí, rozsah naplnění cílů a očekávaných efektů, aj.).
- Výstup: **Závěrečná monitorovací zpráva o realizaci koncepce rodinné politiky**

Vyhodnocení Akčního plánu probíhá minimálně jednou ročně ke konci roku, dále je dle potřeby průběžně hodnocen (zejména při pololetních rozborech plnění rozpočtu města). Hodnocení je prováděno ve spolupráci s odpovědnými odbory na základě stanovených indikátorů. Základní hodnotící škála je:

- **Zahájeno,**
- **Nezahájeno,**
- **Splněno,**
- **Nesplněno (s odůvodněním, bez odůvodnění).**

Výše uvedené kompetence je vhodné ošetřit v interních dokumentech MČ Praha 13.

Seznam zdrojů a použité literatury

ČSÚ (2011) Obyvatelstvo, domy, byty a domácnosti podle Sčítání lidu, domů a bytů - ČR, kraje, okresy, SO ORP, správní obvody Prahy a města (sídla SO ORP). <https://www.czso.cz/csu/czso/obyvatelstvo-domy-byty-a-domacnosti-podle-scitani-lidudomu-a-bytu-2011-cr-kraje-okresy-so-orp-spravni-obvody-prahy-a-mesta-sidla-so-orp-2011-egrhq6c4dz>

ČSÚ (2014) Úroveň vzdělání obyvatelstva podle výsledků Sčítání lidu, ČSÚ, 2014. <https://www.czso.cz/documents/10180/20536250/17023214.pdf/7545a15a-8565-458b-b4e3-e8bf43255b12?version=1.1>

KUCHAŘOVÁ, V. a kol., (2017) Koncepce rodinné politiky Hl. m. Prahy – Analytická část. Praha: VUPSV.

MČ Praha 13 (2008) Mapování potřeb uživatelů sociálních služeb v městské části Praha 13 a v Městské části Praha – Řeporyje

MČ Praha 13 (2010) Sociodemografická analýza správního obvodu Praha 13 pro účely plánování sociálních služeb

MČ Praha 13 (2011) Průzkum potřeb vybraných skupin obyvatel na Praze 13 fáze I. - II.

MČ Praha 13 (2013) Názorový průzkum mezi seniory v MČ Praha 13

MČ Praha 13 (2013) Sociodemografická analýza seniorské populace SO Praha 13

MČ Praha 13 (2015) Priority rozvoje sociálních a návazných služeb pro občany městské části Praha 13

MPSV (2008) Rodinná politika na úrovni krajů a obcí. Metodické doporučení. Praha: MPSV.

NEŠPOROVÁ, O. (2017) Rodinná politika v městských částech hl. města Prahy Výsledky výzkumu Praha: VUPSV, 2017.

PROCES (2017) Sociologické průzkumy MČ Praha 13 z roku 2017.

VLÁDA ČR (2017) Koncepce rodinné politiky České republiky. Praha: Vláda ČR.

5 PŘÍLOHY Příklady dobré praxe

5.1 Program 3G – tři generace (HESTIA)

Název	HESTIA - Centrum pro dobrovolnictví, z. ú.
Město	Praha
Osoba	PhDr. Jiří Tošner
Kontakt	www.hest.cz, e: jiri.tosner@hest.cz, m: 603 267 178

Hlavním cíl programu 3G – tři generace – je vytvoření pozitivního dlouhodobého vztahu mezi dobrovolníkem a rodinou, podpora mezigeneračního soužití, solidarity a soudržnosti mezi generacemi.

Program v oblasti mezigenerační spolupráce je určen především pro občany ve věku 50+, kteří nemají vlastní vnoučata anebo s nimi nejsou či nemohou být v pravidelném kontaktu a pro rodiny s dětmi, které nemají vlastní prarodiče. Program funguje na principu přátelského vztahu dítěte s jedním dospělým dobrovolníkem starším 50 let. Společné volnočasové aktivity mohou být doplněny o doprovod dítěte ze školy či na kroužky. Předem se stanoví individuální plán služby, který se pravidelně přehodnocuje. Pomoc může být vzájemná = možnost zapojení rodiny.

Pro rodiny: Do programu 3G je možné přihlásit dítě školního i předškolního věku, dobrovolník se nezapojuje do řešení způsobu výchovy. **Pro dobrovolníky:** Dobrovolníkem programu 3G se může stát osoba starší 50 let, která má zájem a možnost pravidelně se věnovat jednomu dítěti alespoň 2 až 3 hodiny týdně, a to po dobu minimálně 6 měsíců. Dobrovolník programu 3G musí doložit čistý trestní rejstřík, projde psychologickým pohovorem a speciálním vstupním školením. V průběhu spolupracuje s koordinátory programu a pravidelně se účastní supervizí.

Mezigenerační vztahy mají zásadní význam při rozvoji jedince i společnosti a pro kvalitu života v každém věku. Dobrovolníci 50+ mohou přinášet do rodin řadu pozitivních hodnot a naopak. Dobrovolníci tak rozšiřují své sociální kontakty, při své dobrovolnické činnosti se setkávají s novými lidmi, informacemi, osvojují si nové dovednosti a získávají nové zkušenosti. Seniorská generace hraje v rodinném životě nezastupitelnou roli, jež se začala vytrácet a nyní je zapotřebí znovu začít využívat její potenciál.

5.2 Letokruhy a senioři (TOTEM)

Název	Mezigenerační a dobrovolnické centrum TOTEM, z. s.
Město	Plzeň
Osoba	Bc. Vlastimila Faiferlíková – Předsedkyně Správní rady, ředitelka organizace, garant a koordinátorka dobrovolnických projektů
Kontakt	http://totemplzen.cz , faiferlikova@totemplzen.cz

Mezigenerační a dobrovolnické centrum TOTEM, z.s., vzniklo původně jako občanské sdružení registrací u Ministerstva vnitra ČR dne 27. 7. 1999, dle zákona č.83/1990 Sb., o sdružování občanů. Naplňování svého poslání uskutečňuje v poskytování sociálně aktivizačních službách, aktivizačních programů a dalších, **zejména dobrovolnických projektů**, které jsou v souladu s jejich stanovenými dlouhodobými cíli. Od počátku se TOTEM, z.s. zabýval dobrovolnictvím. V průběhu let se původní myšlenka dobrovolnického centra rozvíjela a získávala nové formy. V současnosti realizují projekty v mnoha oblastech.

Dobrovolníci dětem: Projekt Dobrovolníci dětem je průřezovým projektem dalších dlouhodobě realizovaných projektů a aktivit směřovaných na děti a mládež (**Pět P, KOMPAS®, Dobrovolníci v nemocnicích, Dobrovolnický klub Klíč, apod.**) a projektů, v nichž pracují mladí dobrovolníci (16–26

let). Je zacílen na posilování a budování dobrovolnického týmu, na zvyšování kompetentnosti dobrovolníků jako jednotlivců i jako součásti TOTEM týmu. Vzhledem k tomu, že dobrovolnická základna se v čase obměňuje, věnují velkou pozornost začleňování nových dobrovolníků formou společných akcí, podporou realizace dobrovolnických miniprojektů a vzděláváním v různých oblastech, které dobrovolníci využijí i v dalším profesním a osobním životě.

Senioři seniorům: Zájmové kluby pro seniory. V rámci zapojování seniorů do dobrovolné činnosti vytvářejí prostor pro naplňování jejich zájmů a potřeb v oblasti tvořivých, uměleckých, kulturních a dalších aktivit. S nápady přicházejí sami klienti a jejich realizace je uskutečňována s podporou pracovníků TOTEM, z.s. Kluby jsou vedeny a organizovány dobrovolníky, z větší části dobrovolníky – seniory.

Program SOUSEDÉ plus® je jednoduchý. Lidé (převážně senioři) vytvářejí komunitní spolky, prostřednictvím kterých se vzájemně podporují a pomáhají si. Každý za sebe nabídne oblast, činnost, kde může být druhým nápomocný, a na druhou stranu pojmenuje věci, se kterými by sám potřeboval pomoci. Platidlem je „1 hodina“ – tyto hodiny se vyměňují uvnitř spolku mezi členy, ale lze je věnovat i lidem mimo spolek, kteří pomoc potřebují. Mimo tuto výměnu se spolek pravidelně schází a podniká různé akce. Cílem je udržovat aktivitu a samostatnost zapojených seniorů a tím co nejvíce oddálit chvíli, kdy se člověk stává závislým na svém okolí – na své rodině nebo odborných institucích.

Seniorský dobrovolnický klub Letokruhy: Skupina 40 seniorských dobrovolníků ve věkovém rozmezí 57–94 let, kteří dokáží přinést pomoc a podporu všude tam, kde je jí potřeba. Seniorský dobrovolnický klub Letokruhy vznikl neplánovaně a už od roku 2012 přináší pomoc organizacím a potřebným v regionu, kteří přijdou s nějakou svojí naléhavou potřebou. Činnost je různorodá a rozhodně přináší radost nejen příjemcům pomoci, ale i jejím nositelkám a nositelům. První spolupráce vznikla v únoru 2012, kdy se na TOTEM, z. s., obrátila ředitelka DD Staňkov s prosbou o výrobu kapsářů nad postýlky dětí z Robinsona, což jsou děti, které se ocitnou v nouzi a potřebují okamžitou pomoc a ubytování. Při předávání kapsářů se babičky zamilovaly do dětí a děti zas do babiček. Vznikla krásná spolupráce a do Robinsona už šestým rokem jezdíme pravidelně – jednou přivezeme zástěrky malým pomocníkům do kuchyně, jindy vlastnoručně vyrobené stolní hry, upečenou buchtu, ale hlavně čas na hry a pomazlení.

Podobná spolupráce probíhá i s dalšími organizacemi v Plzni. Když je potřeba ušít kompenzační pomůcky pro postižené děti, vyrobit textilní hračku dětem pro radost nebo připravit malé dárečky – babičky z Letokruhů rády zasednou a vše potřebné vyrobí. Dokážou upéct výborné koláče do klubové kavárny, ale nezaleknou se ani spolupráce a zabezpečení organizační podpory kulturní akce jako je festival Jeden svět.

Oboustranně přínosná je i spolupráce s projektem Bojka – dům na půl cesty, kdy senioři při společných setkáních učí kluky, kteří mají nakročeno z dětských domovů do samostatného života, vařit, péct a vést domácnost. Přispívají dobrou radou, receptem, ale hlavně bývá v klubovně cítit vždycky sounáležitost, vzájemný respekt a chuť být spolu.

Letokruhy dokáží připravit kulturní vystoupení a potěšit své vrstevníky v domovech seniorů stejně jako pomoci při sázení květin a úklidu v našem centru. Zaskočí v šatně při velkých akcích, ale dokáží i samy organizačně různé akce zajistit. Od roku 2015 podporují Letokruhy pacienty z Oddělení sociálních lůžek v Plicní léčebně Janov. V pravidelných intervalech pro ně připravují hudební vystoupení, kreativní dílny a velmi významně ovlivňují klima léčebny a kvalitu života pacientů. Je obdivuhodné, že v poměrně vysokém věku dokáží ženy a muži z Letokruhů myslet na druhé a také pro ně něco udělat. Jako ředitelka dobrovolnického centra jsem velmi pyšná na tuhle skupinu žen a mužů a věřím, že Letokruhy budou i nadále ukazovat cestu, která přináší pohodu, radost, pospolitost i smysl života bez ohledu na vyšší číslo v kolonce věk.

5.3 Projekt Dětský úsměv (DCK)

Název	Dobrovolnické centrum Kladno, z. s. (dále také DCK)
Město	Kladno
Osoba	Mgr. Andrea Kováčsová - ředitelka a koordinátorka programů
Kontakt	http://dckladno.cz , kovacsova@dckladno.cz

Dobrovolnické centrum Kladno bylo založeno 23. 7. 2002 jako občanské sdružení za účelem šíření myšlenky dobrovolnictví v kladenském regionu. Působí zde již 15 let s více jak stovkou profesionálně vedených dobrovolníků a s **dobrovolnickými programy akreditovanými Ministerstvem vnitra**. DCK je přijímající a vysílající organizace. Mezi jejich přijímající organizace patří dětské domovy, domovy pro seniory i nemocnice. Mají také canisterapeutické týmy a program Pět P. Dobrovolnické centrum Kladno spolupracuje s několika organizacemi na Kladně, kam mohou dobrovolníci docházet. Dalším směrem je i **poskytování sociálních služeb**. DCK se podařilo úspěšně registrovat sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi v podobě programu nazvaného Pět P, který je po celém světě známý jako „Big Brother, Big Sister“. Dobrovolnické centrum Kladno, z. s. je členem Asociace Pět P a Koalice dobrovolnických iniciativ.

Projekt Dětský úsměv funguje již od počátku DCK, a to od roku 2002 a je projektem velmi úspěšným, u dobrovolníků vyhledávaným. Činnost dobrovolníků v tomto projektu spočívá v individuální docházce za dětskými klienty v Dětském centru na Kladně, na Stochově a v Dětském domově Ledce i Slaný. Důraz je kladen na možnost vytvoření a prožití individuálního vztahu mezi dítětem a dobrovolníkem. Vede k aktivizaci dětí a zlepšení jejich motorických schopností. Každé dítě díky svému dobrovolníkovi dostává šanci zažít si pozornost, péči, která je určena pouze jemu a nikomu jinému a kterou nemají jinak možnost zažít. K vlastním činnostem projektu patří hry, procházky, vedení kočárku, výlety zážitkového charakteru, běžné denní činnosti, jako je návštěva nákupního centra, jízda vlakem, autobusem. Dle dosavadních zkušeností péče dobrovolníků dětem velmi prospívá a je nenahraditelná. Mezi základní cíle projektu patří zlepšení psychosociálních podmínek dětí, zprostředkování kontaktu se světem mimo zařízení domova, vytržení z každodenního stereotypu, ukázka „obyčejného světa“ za zdmi dětského domova, zprostředkování činností zážitkového charakteru i činností z běžného všedního života, poznání mezilidských vztahů dětmi, zlepšení psychického i fyzického stavu dětí, tj. zlepšení motorických a kognitivních funkcí. Pro dobrovolníky jsou přínosy mimo jiné poznání toho, co obnáší péče o dítě, aktivní a smysluplné trávení volného času či nový přátelský vztah dobrovolníka s dítětem.

Než se vhodný dobrovolník najde a vstoupí do projektu, předchází tomu několik důležitých aktivit. Prvním krokem je nábor dobrovolníků, který probíhá průběžně po celý rok, a to formou inzerce v tisku, náborů na školách, besed a přednášek na SŠ a ZŠ. Dále následuje samotná práce se zájemcem o dobrovolnickou činnost, a to osobní pohovor, kdy se proberou stručné základy projektu a požadavky na dobrovolníka. Po pohovoru následuje základní výcvik, který musí každý zájemce absolvovat. Součástí základního výcviku dobrovolníků v projektu Dětský úsměv je i povinná psychodiagnostika, kterou absolvuje každý dobrovolník individuálně pod vedením psychologky a na základě které je do projektu doporučen či z programu vyloučen. V rámci základního výcviku se zájemce o dobrovolnictví seznamuje se základními principy dobrovolnické činnosti, pracuje se na jeho očekáváních, obavách, motivech, seznamuje se s možnými problémy, které mohou při výkonu dobrovolnické činnosti v projektu Dětský úsměv nastat, dále se, společně se zájemcem, věnujeme základním principům dobrovolnické činnosti, probírají se dopodrobna klady a zápory z pozice dobrovolníka, klienta, personálu a rodiny klienta. Dobrovolníkům je vysvětleno, jaké děti a z jakých důvodů jsou nejčastěji v dětském domově, jaký je možný další osud dětí, jaká témata nejsou vhodná pro komunikaci s dětmi, na co si dávat pozor. Poté je dobrovolník uveden do zařízení.

5.4 Mezigenerační zahrada (KREBUL)

Název	KreBul, o.p.s.
Město	Prachatice
Osoby	Mgr. Zdeněk Krejsa, DiS. – ředitel KreBul, o.p.s., krebul@krebul.cz Mgr. Jiří Gabriel Kučera, DiS. – předseda Správní rady, koordinátor dobrovolníků
Kontakt	http://krebul.cz , krebul@krebul.cz , dobrovolnici@krebul.cz

Obecně prospěšná společnost KreBul je zde již od roku 2007. Ke dni 6. ledna 2014 došlo k transformaci z občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost. V současné době nabízí služby projektových pracovišť, mezi která patří: **Občanská poradna** Prachatice (a detašovaná pracoviště Vimperk, Volary, Lenora, Husinec a Strunkovice nad Blanicí), **Informační centrum pro mládež Prachatice**, **Dobrovolnické centrum Prachatice**, **SeniorPoint Prachatice** a **poradna zdravé výživy Food.Body.Life**.

Zahrada poskytuje otevřený prostor pro širokou veřejnost, komunitu osob žijících v Prachaticích. Setkávají se zde děti, mladí, dospělí, senioři, dobrovolníci v rámci mezigeneračního sdílení. KreBul, o. p. s., realizoval nápad, který vznikl v dané komunitě. Dobrovolníci dnes již sami s lidmi realizují aktivity dle poptávky či nabídky samotných účastníků. Dobrovolníci rozvíjejí nejen komunikaci s veřejností, ale zároveň nechávají „žít“ zahradu vlastním životem. Z koutu, kam se „zašily“ skupinky osob s pochybnými nápady, vznikla zahrada, která dává příležitosti, motivuje, oživuje a kde se setkávají lidé a tráví společný čas. Nevzniklo tedy jenom místo, ale prostor pro život.

Dalším cílem je vytvořit a navrhnout prostor smyslového vnímání s možností použití terapeutických přístupů při dobrovolných činnostech. Mít v zahradě přítomny všechny živly (oheň, vodu, zemi, vzduch) a podporovat pátý (ducha). Proto se ptáme odborníků, veřejnosti, jednotlivců, co by ještě mohlo v zahradě být a jak se tam cítí, co ještě můžeme změnit. Jde tedy o stále živé proměnlivé místo, které poskytuje prostor pro odpočinek i radost, probouzí vzpomínky a prohlubuje prožitky ze světa, setkávání, sdílení, pomáhá se (sebe)realizovat, orientovat v čase i prostředí a vytvořit bezpečné místo pro projevení osobnosti každého z nás.